

A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ HIVATALOS KÖZLÖNYE
2013. június 7.

Tartalomjegyzék

A XIII. Zsinat 2013. április 24-25-i ülésének határozatai

ZS. - 265/2013.04.25.	A Zsinat határozata a Zsinat Elnökségének 2012. november 15-től 2013. április 23-ig tett intézkedéseiről szóló beszámoló elfogadásáról	3
ZS. - 266/2013.04.25.	A Zsinat határozata a 2012. novemberi Zsinati Tanács és Zsinat határozatainak végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadásáról	3
	– Beszámoló az MRE Zsinata és Zsinati Tanácsa 2012. novemberi ülésein hozott határozatok végrehajtásáról	4
ZS. - 267/2013.04.25.	A Zsinat határozata a Zsinati Tanács 2012. december 5-i és 2013. február 20-i ülésén hozott határozatainak jóváhagyásáról	7
	– Beszámoló	7
ZS. - 268/2013.04.25.	A Zsinat határozata a zsinati bizottságok üléseinek adminisztrációjáról	9
ZS. - 269/2013.04.25.	A Zsinat határozata a lelkészi képzés hatályban tartásának szabályrendeletben való kezeléséről	10
ZS. - 270/2013.04.25.	A Zsinat határozata a Leuenbergi Konkordia aláírása 40. évfordulóján az egyesség következményeinek érvényesítéséről a Magyarországi Református Egyház jogrendjében	10
	– Negyven éves a Leuenbergi Konkordia	11
ZS. - 271/2013.04.25.	A Zsinat határozata az Egyházi Jövőkép Bizottság időközi beszámolója elfogadásáról	11
	– Beszámoló	12
ZS. - 272/2013.04.25.	A Zsinat határozata a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi I. törvényről	15
	– A lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi I. törvény	15

ZS. - 273/2013.04.25.	A Zsinat határozata az MRE Alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. törvény, az MRE 1996. évi I. számú választójogi törvénye, az MRE lelkészeinek ellátásáról és Nyugdíjintézetéről szóló 2002. évi I. törvény, valamint az egyházi bíraskodásról szóló 2005. évi I. törvények jogharmonizációjáról a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló törvény hatálybalépésével összefüggésben	42
ZS. - 274/2013.04.25.	A Zsinat határozata az MRE Alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. törvény, az MRE 1996. évi I. választójogi törvénye, az MRE lelkészeinek ellátásáról és Nyugdíjintézetéről szóló 2002. évi I. és az egyházi bíraskodásról szóló 2005. évi I. törvények módosításáról szóló 2013. évi II. törvényről	42
	– 2013. évi II. törvény	42
ZS. - 275/2013.04.25.	A Zsinat határozata az 1-2., 5. és 7. évfolyam hittankönyvei kidolgozásáról és bevezetéséről	45
ZS. - 276/2013.04.25.	A Zsinat határozata a Károli Gáspár Református Egyetem és a Református Pedagógiai Intézet együttműködéséről szóló beszámoló elfogadásáról	45
	– Beszámoló a KRE-RPI közös működéséről	46
ZS. - 277/2013.04.25.	A Zsinat határozata az István Református Támogató és Házigondozó Szolgálat adatainak változása miatti alapító okirat módosítás tárgyában	48
	– Alapító Okirat	48
ZS. - 278/2013.04.25.	A Zsinat határozata a Benjámín Református Fogyatékos Ápoló-Gondozó Otthon adatainak változása miatti alapító okirat módosítás tárgyában	50
	– Alapító Okirat	50
ZS. - 279/2013.04.25.	A Zsinat határozata az egyházi bíraskodásról szóló 2001. évi I. törvény módosításáról	51
ZS. - 280/2013.04.25.	A Zsinat határozata az egyházi bíraskodásról szóló 2001. évi I. törvény módosításáról szóló 2013. évi III. törvényről	51
	– 2013. évi III. törvény	52
ZS. - 281/2013.04.25.	A Zsinat határozata az új egyházi bírósági törvény szempontrendszeréről	57
ZS. - 282/2013.04.25.	A Zsinat határozata a Pécsi Református Cigány Szakkollégium indítása ügyében	57
ZS. - 283/2013.04.25.	A Zsinat határozata a Református Lelkeszi Nyugdíjintézet igazgatói tisztségének betöltéséről	58
	– Előterjesztés az MRE nyugdíjrendszere átalakításának előkészítésére és a Református Lelkeszi Nyugdíjintézet vezetőjének megbízására	58

ZS. - 284/2013.04.25.	A Zsinat határozata az MRE XIII. Zsinata ciklusterve megvalósítása állásáról szóló beszámoló tárgyában	59
	– Beszámoló a zsinati ciklusterv megvalósításának állásáról	59
ZS. - 285/2013.04.25.	A Zsinat határozata a 2013. évi Dobos Károly-díj odaítélése tárgyában	65
ZS. - 286/2013.04.25.	A Zsinat határozata a 2013. évi református pedagógus díjak odaítélése tárgyában	66
ZS. - 287/2013.04.25.	A Zsinat határozata a református diakóniában szolgálók 2013. évi kitüntetésének odaítélése tárgyában	66
ZS. - 288/2013.04.25.	A Zsinat határozata a Cigánymissziós Tanács beszámolója elfogadása tárgyában	66
	– Beszámoló	67
ZS. - 289/2013.04.25.	A Zsinat határozata a Magyarországi Református Egyház cigányok közötti szolgálatának koncepciójáról	67
	– Előterjesztés az MRE cigánymissziós stratégiájáról	68
	– Megbékélés – egészség – reménység. A Magyarországi Református Egyház cigányok közötti szolgálatának koncepciója	68
ZS. - 290/2013.04.25.	A Zsinat határozata a Magyar Református Egyház Alkotmányának módosításáról	74
	– A Magyar Református Egyház Alkotmánya	75
ZS. - 291/2013.04.25.	A Zsinat határozata a Protestáns Tábori Püspökség 2012. évi munkájáról szóló beszámoló elfogadásáról	82
	– Beszámoló	82
ZS. - 292/2013.04.25.	A Zsinat határozata az MRE Kálvin János Emlékbizottság beszámolójának elfogadásáról	85
	– Jelentés MRE Kálvin János Emlékbizottság 2012. évi munkájáról	85
ZS. - 293/2013.04.25.	A Zsinat határozata a Magyar Református Énekeskönyv Bizottság munkájáról szóló beszámoló elfogadásáról	86
	– Beszámoló	86
	– 1. sz. melléklet: Alapelvek a genfi zsoltároskönyv énekeskönyvi formájának feldolgozásához	87
	– 2. sz. melléklet: Alapelvek a dallamok és énekszövegek vizsgálatához és a hiteles/helyes alak meghatározásához	88
ZS. - 294/2013.04.25.	A Zsinat határozata a CEC és EVT nagygyűlésekről és a Kirchentag előkészületeiről szóló beszámoló elfogadásáról	88
	– Beszámoló	89

ZS. - 295/2013.04.25.	A Zsinat határozata a 2013. évi Csillagpont ifjúsági találkozó előkészületeiről szóló beszámoló elfogadásáról – Beszámoló	94 95
ZS. - 296/2013.04.25.	A Zsinat határozata a református lelkipásztorok és más egyházi alkalmazottak egészségügyi szűrésének lehetőségeiről szóló beszámolóról	97
ZS. - 297/2013.04.25.	A Zsinat határozata a 2013 októberi kötelező perselyadomány felhasználásáról	97
ZS. - 298/2013.04.25.	A Zsinat határozata az MRE felsőoktatási intézményeiről szóló 2007. évi III. törvény módosításáról – Előterjesztés az MRE felsőoktatási intézményeiről szóló 2007. évi III. törvény módosításáról – Az MRE felsőoktatási intézményeiről szóló 2007. évi III. törvény módosításának szempontrendszere (első olvasat)	98 98 99
ZS. - 299/2013.04.25.	A Zsinat határozata az Országos Református Gyűjteményi Tanács 2012. évi munkájáról szóló beszámoló elfogadásáról – Jelentés	101 101
ZS. - 300/2013.04.25.	A Zsinat határozata a lelkésztovábbképzésről szóló szabályrendelet módosításáról – Szabályrendelet a lelkésztovábbképzés egységes rendjére nézve a Magyarországi Református Egyházban	103 104
ZS. - 301/2013.04.25.	A Zsinat határozata a 2017. évi tervezett ünnepekről szóló beszámoló elfogadásáról	107
ZS. - 303/2013.04.25.	A Zsinat határozata az MRE által alapított alapítványok alapító okiratának felülvizsgálatáról	108

Közlemény

A Tolnai Református Egyházmegye Bíróságának BEH 4/2012. számú határozata Tóth László Kristóf őcsényi lelkipásztor ügyében	108
---	-----

A XIII. Zsinat 2013. április 24-25-i ülésének határozatai

A ZSINAT HATÁROZATA A ZSINAT ELNÖKSÉGÉNEK 2012. NOVEMBER 15-TŐL 2013. ÁPRILIS 23-IG TETT INTÉZKEDÉSEIRŐL SZÓLÓ BESZÁMOLÓ ELFOGADÁSÁRÓL ZS. - 265/2013.04.25.

A Zsinat, a Zsinat Elnökségének – a Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló többször módosított 1994. évi II. tv. 163. § alapján előterjesztett – intézkedéseiről szóló beszámolót elfogadja, az intézkedéseket megerősíti.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA A 2012. NOVEMBERI ZSINATI TANÁCS ÉS ZSINAT HATÁROZATAINAK VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ BESZÁMOLÓ ELFOGADÁSÁRÓL ZS. - 266/2013.04.25.

A Zsinat, a Zsinat Elnökségének a 2012. novemberi Zsinati Tanács és Zsinat ülései határozatainak végrehajtásáról szóló beszámolóját elfogadja.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

BESZÁMOLÓ
AZ MRE ZSINATA ÉS ZSINATI TANÁCSA 2012. NOVEMBERI ÜLÉSEIN HOZOTT
HATÁROZATOK VÉGREHAJTÁSÁRÓL

- I. A LELKÉSZEK SZOLGÁLATÁRÓL ÉS JOGÁLLÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY (ZS. - 226/2012.11.16.)**
A Zsinat a lelkészek jogállásáról szóló törvénytervezet összes fejezetét – a 2012 novemberi zsinati ülésen az ott elfogadott módosítások beépítésével – második olvasatként elfogadta. A végleges törvényszöveg harmadik olvasatként a Zsinat 2013 áprilisi ülésén külön napirendi pontként szerepel.
- II. A REFORMÁTUS KÖZOKTATÁSI TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁNAK SZEMPONTJAI (ZS. - 228/2012.11.16.)**
A Zsinat 2012 novemberi ülésén elfogadta a Református közoktatási törvény [a többször módosított 1995. évi I. törvény] átfogó módosításának szempontrendszerét. A törvényszöveg első olvasatként a Zsinat 2013 áprilisi ülésén külön napirendi pontként nem szerepelhet, mert az állami finanszírozási kérdések továbbra sem tisztázottak.
A református köznevelési intézmények vezetői és a fenntartók képviselői 2013. február 13–15-a között Balatonszárszón tanácskoztak. A rendezvény vendége volt Hoffmann Rózsa oktatási államtitkár, Szakál Ferenc főosztályvezető (EMMI Közoktatás-fejlesztési Főosztály), Kaposi József főigazgató (OFI). Az állami részről megfogalmazottak a jövő finanszírozási kérdései tekintetében támpontot nem nyújtottak. A minisztérium finanszírozási szakembert nem tudott delegálni értekezletre. A részvevők tájékoztatást hallgattak meg a Református közoktatási törvény módosításának előkészületeiről is. Általános véleményként fogalmazódott meg, hogy belső egyházi szabályozás módosításával meg kell várni a finanszírozási rend 2013. szeptember 1-jei változását. Ezért az értekezlet résztvevői és az Oktatási Bizottság is azt javasolta, hogy az előzetes tervektől eltérően ne kerüljön a Zsinat 2013 áprilisi ülésének napirendjére a Református közoktatási törvény módosítása.
- III. A REFORMÁTUS FELSOÓKTATÁSI TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSA (ZS. - 229/2012.11.16.)**
A Zsinat 2012 novemberi ülésén felhatalmazta az Elnökséget, hogy az új Nemzeti Felsőoktatási Törvényhez kapcsolódó technikai módosításokat a református felsőoktatási törvény szövegén végrehajtsa. Az Elnökség továbbá, a felsőoktatási intézmények képviselői egyeztetése alapján, elkészítette a Református Felsőoktatási Törvény szempontrendszerét, amelynek alapján megindulhat a törvény előkészítése.
A szempontrendszer a Zsinat 2013 áprilisi ülésén külön napirendi pontként kerül megtárgyalásra.
- IV. AZ EGYHÁZI JÖVŐKÉP (ZS. - 232/2012.11.16.)**
Az Egyházi Jövőkép Bizottság munkájáról szóló jelentés a Zsinat 2013 áprilisi ülésén külön napirendi pontként szerepel.
- V. AZ ÚJ EGYHÁZI BÍRÓSÁGI TÖRVÉNY ALKOTÁSA ÉS A KODIFIKÁCIÓS BIZOTTSÁG LÉTREHOZÁSA (ZS. - 234/2012.11.16.)**
1. A Zsinat 2012 novemberi ülésén elhatározta, hogy új törvényt alkot az egyházi bírásokról. Erre a célra Kodifikációs Bizottságot hozott létre. A Kodifikációs Bizottság tagjainak kijelölésére felhatalmazta a Zsinat Elnökségét.
 2. A Kodifikációs Bizottság feladata volt, hogy az egyházkerületi elnökségek véleményének megismerését követően az új törvény koncepcióját, szerkezetének vázlatát terjessze a következő zsinati ülés elé.
A fenti ZSINATI HATÁROZAT felhatalmazása alapján az MRE Elnöksége – az egyházkerületek elnökségével való egyeztetést követően – az alábbi személyeket bízta meg a Kodifikációs Bizottságban való részvételre: dr. Sóth Lászlóné, dr. Csizmár János, dr. Virágh Pál, dr. Molnár Pál, dr. Varga Péter, dr. Sárközy Eszter, dr. Hardy F. Gábor, dr. Ónodi Szabó István, dr. Tóth Irén, dr. Fekete László és dr. Kocsis Márta.

A Kodifikációs Bizottság azonnal meg is kezdte munkáját, 2013. február 12-én és március 17-én tartott ülésein munkájának két irányt szabott: egyfelől az egyházi bírászkodás jó rendjének fenntartása érdekében a hatályos bírósági jogszabály elodázhatatlan módosítását, másrészt az új bírósági törvény koncepciójának kidolgozását tűzte ki célul.

Mindkét munkafolyamat eredménye előterjesztés formájában a Zsinat 2013 áprilisi ülésén külön napirendi pontként szerepel.

VI. AZ EGYHÁZI BÍRÁSKODÁSRÓL SZÓLÓ 2001. ÉVI I. TÖRVÉNY ÁTMENETI MÓDOSÍTÁSA TÁRGYÁBAN (ZS. - 235/2012.11.16.)

A Zsinat első olvasatban elfogadta az egyházi bírászkodásról szóló, többször módosított 2000. évi I. törvény novemberi zsinati ülésen tárgyalta szakaszaira vonatkozó módosító rendelkezéseit.

A törvényszöveg második és harmadik olvasatként a Zsinat 2013 áprilisi ülésén külön napirendi pontban szerepel.

VII. A KÖZÖS ZSINAT 2013 JÚNIUSÁRA VALÓ ÖSSZEHÍVÁSA ÉS NAPIRENDJE (ZS. - 242/2012.11.16.)

A Zsinat 2012 novemberi ülésén támogatta a Magyar Református Egyház Közös Zsinatának összehívását 2013 júniusára, a következő napirendi pontokkal:

- Ünnepi istentisztelet
- A Heidelbergi Káté új magyar fordításának elfogadása
- A közös alkotmány módosítása
- Megemlékezés a Heidelbergi Káté megjelenésének 450. évfordulójáról

A Közös Zsinat összehívásával kapcsolatos Zsinati Határozat meghozatalával a Zsinat a Generális Konvent 2012. június 19–20-i szombathelyi ülésén hozott határozatának tett eleget. A Magyar Református Egyház Alkotmánya értelmében Közös Zsinat ugyanis csak olyan kérdésekben tartható, amelyeket előzetesen a részegyházak zsinatai megvitattak és tárgyalásra javasolnak. A közös alkotmány értelmében a Közös Zsinat összehívására jogosult testület, a Generális Konvent szombathelyi határozata ezért felkérte a részegyházak Zsinatát, hogy a Közös Zsinat napirendjén szereplő témákat előzetesen vitassák meg és egyetértésükről a Generális Konvent Elnökségét tájékoztassák. Ehhez kapcsolódóan született döntés ugyancsak az őszi zsinati ülésén a Heidelbergi Káté új szövegváltozatának hivatalos fordításként való elfogadásáról, így szerepel most a közös alkotmány módosításának szövegszerű elfogadása az ülés napirendjén. A Közös Zsinat ülését 2013. június 28-án tartja Debrecenben.

VIII. A ZSINAT HATÁROZATA A GENERÁLIS KONVENTNEK (2012. JÚNIUS 20. SZOMBATHELY) A JELES NAPOK RENDJÉNEK MÓDOSÍTÁSÁRÓL ÉS A REFORMÁTUS KÁTÉ ÖSSZEÁLLÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ HATÁROZATAINAK MEGERŐSÍTÉSÉRŐL (ZS. - 245/2012.11.16.)

A Zsinat 2012 novemberi ülésén megerősítette a Generális Konvent 2012. június 19–20-i szombathelyi ülésén hozott határozatában foglaltakat:

1. A Generális Konvent úgy határozott, hogy május 22., a Református Egység Napja mellé a Magyar Református Egyház jeles napjai sorába felveszi június 4-ét, a Nemzeti Összetartozás Napját.
A döntés folyamodványként az MRE 2013. évre szóló Bibliaolvasó Kalauzában a jeles napok között már szerepel június 4. mint a nemzeti összetartozás napja.
2. A Generális Konvent úgy határozott, hogy készüljön egy, a katechézis szempontjait figyelembe vevő Református Káté. A Generális Konvent felkérte az MRE Elnökségét, hogy a Református Káté elkészítését indítsa el és a munkát felügyelje.

2013. április 10-én a Generális Konvent határozata nyomán megalakult a Református Káté Bizottság, amelybe minden Kárpát-medencei egyházkerület delegált tagot. Az alakuló ülésen egyeztetés folyt a közös munka alapelveiről és döntés született a magyarországi és külföldi református egyházak használatban lévő káték felméréséről a júniusban esedékes következő találkozásig. A bizottság elnöke Dr. Bodó Sára, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Gyakorlati teológiai tanszékének vezetője, a Tiszántúli Református Egyházkerület delegáltja lett. A Bizottság további tagjai: Dr. Füst-Molnár Szilveszter (Tiszáninneni Református Egyházkerület), Dr. Kocsev Miklós (Dunántúli Református Egyházkerület), Dr. Kolombán Vilmos (Erdélyi Református Egyházkerület), Orosz Attila (Szerbiai Református Keresztyén Egyház), Oroszi Kálmán (Királyhágómelléki Református Egyházkerület), Dr. Pólya Katalin (Szlovákiai Református Keresztyén Egyház), Dr. Szabó István (Dunamelléki Református Egyházkerület), Szanyi György (Kárpátaljai Református Egyház).

- IX. A MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATA TAGJAINAK MEGVÁLASZTÁSA (ZS. - 246/2012.11.16.)**
A Magyarországi Református Egyház az Egységes Alkotmány szerint 60 küldöttet delegál a Közös Zsinatba.
A XIII. Zsinat a 2013 júniusára összehívott Közös Zsinatba – az egyházkerületek javaslata alapján – a Zsinat 2012 novemberi ülése megválasztotta a tagokat, akiknek a megbízólevelét az Elnökség ezt követően kiállította és postázta az érintetteknek.
- X. A REFORMÁTUS SZOCIOLÓGIAI KUTATÁS SZEMPONTJAIRÓL ÉS FOLYAMATÁRÓL (ZS. - 248/2012.11.16.)**
A folyamat-beszámoló a Zsinat 2013 áprilisi ülésén is külön napirendi pontként szerepel.
- XI. A 2013. ÉVI CSILLAGPONT IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ ELŐKÉSZÜLETEIRŐL (ZS. - 249/2012.11.16.)**
A folyamat-beszámoló a Zsinat jelen, 2013 áprilisi ülésén is külön napirendi pontként szerepel.
- XII. A GYÖKÖSSY ENDRE LELKIGONDOZÓI ÉS SZUPERVIZORI INTÉZETNEK A REFORMÁTUS MISSZIÓI KÖZPONTBA TÖRTÉNŐ INTEGRÁLÁSÁRÓL (ZS. - 250/2012.11.16.)**
A Zsinat támogatta, hogy a Gyökössy Endre Lelkigondozói és Szupervizori Intézet 2013. január 1-jétől integrálódjon a Református Missziói Központba, és kérte az alapító Dunamelléki Egyházkerület Közgyűlését, hogy az Intézet fenntartói jogait adja át a Magyarországi Református Egyház Zsinatának.
A tárgyi leltárfelvétel megtörtént 2013. április 10-i lezárással, a Dunamelléki Egyházkerület az Intézet fenntartói jogainak átadásáról szóló határozatát meghozta.
- XIII. A CIGÁNYMISSZIÓS STRATÉGIA (ZS. - 252/2012.11.16.)**
A Cigánymissziós Tanács a cigánymisszió stratégiáját a Zsinat 2013 áprilisi ülésére benyújtotta.
- XIV. AZ MRE GAZDÁLKODÁSÁRÓL SZÓLÓ ÚJ TÖRVÉNY (ZS. - 260/2012.11.16.)**
A Magyarországi Református Egyház gazdálkodásáról szóló új törvényt második olvasatban a Zsinat 2012 novemberi ülése fogadta el. Ezt követően nem volt olyan bizottsági ülés, amely előkészítette volna harmadik olvasatra a törvényt, ugyanis nem zárult még le a törvényhez kapcsolódó irat-mintatár anyagainak előkészítése, amelyeket először a Gazdasági, majd a Jogi Bizottságnak véleményeznie kell, végül a Zsinati Tanácsnak. Továbbá felvetődhet, hogy számlakezelési költségek kapcsán szükséges lesz néhány kérdést átgondolni, amelyek törvényszintű szabályozása még szükségesnek látszik. Ezen körülményekre tekintettel javasolta a Gazdasági Bizottság és Jogi Bizottság, hogy a módosítási kérdéseket és az irat-mintatárát a Zsinati Tanácsra terjesszék be, s csak ezt követően, a 2013. őszi zsinaton kerüljön egységesen elfogadásra a törvény, január 1-i hatályba lépéssel.
- XV. A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ EGYHÁZMEGYEI SZERKEZETVÁLTOZÁSÁNAK FELMÉRÉSÉRŐL (ZS. - 264/2012.11.16.)**
Az Egyházi Jövőkép Bizottságnak az egyház strukturális változtatásokra vonatkozó felvetésével kapcsolatban a Zsinat felhívta az egyházkerületeket, hogy vizsgálják meg a jelenlegi egyházmegyéik számát, területi felosztását, méretét abból a szempontból, hogy mennyiben felelnek meg az igazgatási, missziói feladatellátás elvárásainak.
Az egyházkerületek hivatalos véleménynyilvánítása a tárgykörben még várat magára ugyan, de az országos szintű közös gondolkodás, felmérés és megoldáskeresés megindult a 2013. év folyamán, miután e kérdéskör a 2013. április 10-én megtartott Országos Esperesi és Gondnoki Értekezletnek is kiemelt témája volt.

A ZSINAT HATÁROZATA A ZSINATI TANÁCS 2012. DECEMBER 5-i ÉS 2013. FEBRUÁR 20-i ÜLÉSÉN HOZOTT HATÁROZATAINAK JÓVÁHAGYÁSÁRÓL

ZS. - 267/2013.04.25.

A Zsinat, a Zsinati Tanács 2012. december 5-i és 2013. február 20-i ülésein hozott határozatairól szóló beszámolót elfogadja, a határozatokat jóváhagyólag megerősíti.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

**BESZÁMOLÓ
A ZSINATI TANÁCS 2012. DECEMBER 5-i ÉS 2013. FEBRUÁR 20-i ÜLÉSÉN
HOZOTT HATÁROZATAIRÓL****I.****A Zsinati Tanács 2012. december 05-i ülésén hozott határozatai****I. AZ MRE 2013. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSE**

A Zsinati Tanács ZS.T. - 213/2012.12.05. sz. határozatával az MRE 2013. évi költségvetését elfogadta.

II. A BALATONSZÁRSZÓI „SOLI DEO GLORIA” REFORMÁTUS KONFERENCIA KÖZPONT, MINT ÖNÁLLÓ JOGI SZEMÉLYISÉGŰ EGYHÁZI INTÉZMÉNY MEGSZÜNTETÉSÉNEK LEBONYOLÍTÁSA (ZS.T. - 214/2012.12.05.)

A MRE Zsinata 2012. május 25-i határozatával a Balatonszárszói „Soli Deo Gloria” Református Konferencia Központ önálló egyházi jogi személyiségű intézményét megszüntette. Ezt követően az intézmény bankszámlája megszüntetésre került, a NAV felé a szükséges bejelentések megtörténtek. Az intézmény zárómérlege és eredmény-kimutatása 2012.10.31-i dátummal elkészült.

A Zsinati Tanács az intézmény záró beszámolóját decemberi ülésén 7000 Ft eszköz, illetve forrás oldallal, az eredménytartalék terhére elkönyvelt 448 000 Ft veszteséggel elfogadta, és akként rendelkezett, hogy az intézmény számviteli beszámolójában megmaradt 7397 Ft értékű készpénzvagyon a MRE számára kerüljön átadásra.

A Zsinati Tanács a megszünt egyházi intézmény iratanyagának térítésmentes őrzésére az MRE Zsinati Levéltárát jelölte ki.

III. A REFORMÁTUS PEDAGÓGIAI INTÉZET ÚJ SZMSZ-E (ZS.T. - 215/2012.12.05.)

A Zsinati Tanács a Református Pedagógiai Intézet módosított Szervezeti és Működési Szabályzata elkészítéséről szóló beszámolót a ZS.T. - 207/2012.11.14. számú határozatával elfogadta.

A Zsinati Tanács az RPI új Szervezeti és Működési Szabályzatának tartalmi tárgyalását a ZS.T. - 215/2012.12.05. számú határozatával a 2013. február 20-i Zsinati Tanács ülésére halasztotta.

- IV. A HITTANOKTATÁSI TÁMOGATÁS IGÉNYLÉSÉNEK ÉS ELSZÁMOLÁSÁNAK RENDJÉRŐL SZÓLÓ ZS.T. - 137/2011.12.07. SZÁMÚ SZABÁLYRENDELETE MÓDOSÍTÁSA (ZS.T. - 216/2012.12.05.)**
A Zsinati Tanács az MRE hittanoktatási támogatás igénylésének és elszámolásának rendjéről szóló ZS.T. - 137/2011.12.07. számú szabályrendelet 6. § (3) szakaszának módosítását rendelte el.
- V. AZ EGYSÉGES REFORMÁTUS PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLAT ALAPÍTÓ OKIRATÁNAK MÓDOSÍTÁSA (ZS.T. - 217/2012.12.05.)**
1. A Zsinati Tanács az Egységes Református Pedagógiai Szakszolgálat alapító okiratát az intézmény elnevezésének, típusának, egységeinek, az ellátandó feladatoknak és a tevékenységi köreinek változására tekintettel módosítja.
 2. A Zsinati Tanács felhatalmazza a Zsinat Elnökségét, hogy a megkívánt új feltételek beépítésével a módosított és egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratot aláírja.
- VI. AZ 1955. DECEMBER 31. ELŐTT SZÜLETETT LELKÉSZNŐK ÖREGSÉGI NYUGDÍJAZÁSI ELJÁRÁSA (ZS.T. - 218/2012.12.05.)**
1. A Zsinati Tanács átmeneti rendelkezést vezet be, amelynek értelmében az 1955. december 31-e előtt született lelkésznek – amennyiben öregségi nyugdíjazásukra vonatkozó igényüket 2012. december 31-ig bejelentik – a Magyarországi Református Egyház lelkészeinek ellátásáról és Nyugdíjintézetéről szóló törvény módosításáról szóló 2012. évi I. tv. hatályba lépését megelőző szabályok szerint igényelhetik meg nyugdíjukat.
 2. A Zsinati Tanács felhívja a Nyugdíjintézetet, hogy az érintetteket 8 napon belül értesítse a Zsinati Tanács határozatáról, azzal, hogy december 31-ig írásban nyilatkozzanak arról, hogy az átmeneti rendelkezések adta lehetőséget igénybe kívánják-e venni. A határidő jogvesztő. A válasz elmaradása, nemleges válasz, illetve határidő-mulasztás esetén a jelenleg hatályban lévő 2012. évi I. jogszabályt kell alkalmazni.
- VII. EGYHÁZI MOBILSZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉS (ZS.T. - 219/2012.12.05.)**
A MRE a korábbi hatályos szerződés feltételei mellett 2013. december 31-ig működött együtt továbbra a megszokott mobilszolgáltatóval.
1. Annak érdekében, hogy az MRE tárgyalási pozíciói javuljanak, a Zsinati Tanács felhívta az egyházmegegyék, intézmények és minden előfizetői csoport figyelmét, hogy készülék-, vagy szolgáltatásvásárlásra 2012. december 31-ig van lehetőség maximum 1 éves hűségidővel. Ezt követően hűségidő nélküli vásárlás lehetséges.
 2. A Zsinati Tanács felhívta az érintettek figyelmét, hogy a felhívást figyelembe nem vevő csoportok és előfizetők a 2013. december 31-ét követő esetleges szolgáltató-váltással járó kötbérkötelezettségeket maguk kell viseljék.
- VIII. AZ ÁLLAMIGAZGATÁSSAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁSBAN A SZOLGÁLATI ÚT BETARTÁSÁRÓL (ZS.T. - 220/2012.12.05.)**
A Zsinati Tanács kérte az egyházközségeket és intézményeket a szolgálati út figyelembe vételére az állami szervekkel és kormányzati személyekkel való kapcsolatkeresésben.

II.**A Zsinati Tanács 2013. február 20-i ülésén hozott határozatai****IX. A MRE KÖZEGYHÁZI INTÉZMÉNYEI 2013. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSÉNEK ELFOGADÁSA**

A Zsinati Tanács az MRE intézményeinek 2013. évi költségvetését, előterjesztések szerint fogadta el, az RPI, A WISZ és a LNYI kivételével.

Az RPI esetében kérte, hogy a költségvetés alakulásáról a következő, májusi ülésén számoljon be az intézet az időközben véghezvitt szervezeti átalakítások és alakuló közoktatási finanszírozás tekintetében.

A Wáli István Református Cigány Szakkollégium költségvetését pedig csak időarányosan volt lehetőség elfogadni az állami finanszírozási feltételek bizonytalansága miatt. Az Intézet a 2013. augusztus 31-ét követő költségvetését az időközben szükséges kiegészítések megtétele után terjeszti a soron következő Zsinati Tanács elé.

A Református Lelkészi Nyugdíjintézet 2013. évi költségvetése tekintetében a Zsinati Tanács ZS.T. - 231/2013.02.20. számú határozatában úgy döntött, hogy – hivatkozva a 2012. december 5-i ülésen elfogadott közegyházi költségvetés szöveges részében foglaltakra – azt az intézet zárszámadása, illetve az MRE zárszámadása elfogadását követően, a következő ülésén tárgyalja. A Református Lelkészi Nyugdíjintézet gazdálkodásában – a költségvetés elfogadásáig – a 2012. évi költségvetés számai az irányadóak. A Zsinati Tanács a 2013. évi költségvetés elfogadásáig az intézet gazdálkodásának fokozott felügyeletére és követésére kérte a Zsinat Elnökségét.

X. A PARTNERHILFE TÁMOGATÁS 2012. ÉVI FELHASZNÁLÁSA (ZS.T. - 232/2013.02.20.)

1. A Zsinati Tanács a Partnerhilfe támogatás 2012. évi folyósításáról szóló beszámolót elfogadta.

2. A Zsinati Tanács megerősítette a Református Lelkészi Nyugdíjintézet megbízott igazgatójának, Szabó Gergelynek tagságát a Partnerhilfe Osztóbizottságban.

XI. Az RPI ÚJ SZMSZ-E

Az RPI új szervezeti és működési szabályzatát a Zsinati Tanács ZS.T. - 233/2013.02.20. számú határozatával elfogadta.

A ZSINAT HATÁROZATA A ZSINATI BIZOTTSÁGOK ÜLÉSEINEK ADMINISZTRÁCIÓJÁRÓL

ZS. - 268/2013.04.25.

1. A Zsinat felhívja a zsinati bizottságokat, hogy az üléseikről készült emlékeztetők másolati példányát küldjék meg a Zsinat Elnökségének.
2. A Zsinat kéri, hogy a bizottságok formális határozataikat a zsinati gyakorlathoz illeszkedő megkülönböztető jelzéssel lássák el, és a határozatokat külön határozattárban is vezessék.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA A LELKÉSZI KÉPESÍTÉS HATÁLYBAN TARTÁSÁNAK SZABÁLYRENDELETBEN VALÓ KEZELÉSÉRŐL

ZS. - 269/2013.04.25.

1. A Zsinat megállapítja, hogy a lelkészi képesítés hatályban tartásának elvi alapjait a Lelkésztörvény 81–88. § szakaszai rögzíti, amely a lelkészi képesítés hatályban tartásának alapjául szolgáló időtartamot öt évben határozta meg.
2. Az 5 évnél hosszabb ideig hatályban nem tartott lelkészi képesítés hatályosítása érdekében a Lelkésztörvény 87. § (3) értelmében az Egységes Lelkészképesítő Bizottság a lelkészi jelleg visszaállítása előtt alkalmassági vizsga letételét rendelheti el. A Zsinat felkéri az Egységes Lelkészképesítő Bizottságot és a Tanulmányi és Teológiai Bizottságot, hogy az alkalmassági vizsga elrendelésének alapjául szolgáló szempontrendszert, az alkalmassági vizsgára vonatkozó eljárási rendet az Egységes Lelkészképesítésre vonatkozó szabályrendelet kiegészítésével szabályozza.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkészi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA A LEUENBERGI KONKORDIA ALÁÍRÁSA 40. ÉVFORDULÓJÁN AZ EGYESSÉG KÖVETKEZMÉNYEINEK ÉRVÉNYESÍTÉSÉRŐL A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ JOGRENDSZÉBEN

ZS. - 270/2013.04.25.

1. A Zsinat megerősíti a Magyarországi Református Egyháznak az Európai Protestáns Egyházak Közösségében vállalt szerepét, és a közös bizonyoságtétel erősítésének érdekében a Leuenbergi Konkordia szellemében, szükség szerint, egyházi törvényeinek felülvizsgálatára kötelezi el magát.
2. A Zsinat felkéri a 2017 októberére tervezett, református-evangélikus közös ünnepi zsinati ülés előkészítésével megbízott református bizottságot, hogy a Jogi és Egyházalkotmányi Bizottság bevonásával, szükség szerint konzultálva a Külügyi és Ökumenikus Bizottsággal, vizsgálja meg egyházunk jogszabályait és a Zsinat következő ülésére tegyen javaslatot, hogy mely rendelkezések, jogszabályok módosítását javasolja a Leuenbergi Konkordia megvalósításának kiteljesítése érdekében.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkészi elnöke

NEGYVEN ÉVES A LEUENBERGI KONKORDIA

„Az egyház egyedüli alapja Jézus Krisztus, aki az igehirdetések és a sákramentumok által üdvösséget ajándékozik, és ezáltal összegyűjti és küldetéssel bízva meg az egyházat. Reformátori felismerés szerint tehát az egyház igazi egységéhez szükséges és elégséges az evangélium tiszta tanításában és a sákramentumok helyes kiszolgáltatásában való egyetértés” (LK. 2). Az 1973. március 16-án, Basel közelében fekvő Leuenbergben született konkordia ezzel a felismeréssel hívja közösségbe a protestáns egyházakat. Az aláíró lutheránus, református – köztük a Magyarországi Református Egyház – és ezekből alakult egyházak, valamint a valdensek és a cseh testvérek a hitkérdésekben folytatott párbeszédjük alapján megállapítják az egyezményben az evangélium közös értelmezését, és az egyházközösség megvalósítása és kinyilvánítása iránti elköteleződésüket. A Leuenbergi Konkordia a 20. századi ökumené gyümölcse. Célja az évszázados megosztottságon és széthúzáson való felülemelkedés, az egyházak hitelességének növelése a közös bizonyoságtétel által.

A Konkordiával egyidőben egy európai egyházközösség is alakult, amelyet kezdetben Leuenbergi Egyház-közösségnek hívtak, 2003 óta pedig az Európai Egyházak Protestáns Közössége nevet viseli. A mára több mint száz tagegyházat számláló közösség nyitott, komoly párbeszédet folytat az anglikán és a baptista egyházzal, valamint a római katolikus és az ortodox egyházzal. A közösségen belül rendszeres párbeszéd és intenzív teológiai munka folyik, melynek eredményeként számos irányadó dokumentum született az évek során a társadalmakat illető legfontosabb problémákról, közös állásfoglalások aktuális kérdésekről. Így jelent meg például 2011-ben a „Ideje van az életnek, és ideje van a halálnak!” című tanulmány, amely az európai protestánsok hozzájárulása kíván lenni az eutanáziával kapcsolatos kérdések megválaszolásához.

A Leuenbergi Konkordia, valamint a Protestáns Egyházak Európai Közössége az elmúlt negyven évben fontos szerepet töltött be a protestáns egyházak közösségének elmélyítésében és erősítésében. Ugyanakkor a teológiai párbeszéd új útjára hívta az egyházakat, amely nemcsak a reformáció egyházainak szempontjából volt fontos, hanem azon túlmenően a szélesebb ökumenikus egyházi párbeszéd új lehetőségeit nyitotta meg.

A ZSINAT HATÁROZATA AZ EGYHÁZI JÖVŐKÉP BIZOTTSÁG IDŐKÖZI BESZÁMOLÓJA ELFOGADÁSÁRÓL ZS. - 271/2013.04.25.

A Zsinat az Egyházi Jövőkép Bizottság időközi beszámolóját elfogadja.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

AZ EGYHÁZI JÖVŐKÉP BIZOTTSÁG IDŐSZAKI BESZÁMOLÓJA

Átfogó párbeszéd a novemberi zsinati döntés értelmében

A MRE Zsinata 2012. novemberi ülésén arról határozott, hogy elfogadja az Egyházi Jövőkép Bizottság (EJB) előterjesztését, aminek értelmében az előterjesztésben kifejtett jövőkép alapján az EJB „vitaanyagot fogalmaz meg, amelynek mellékleteként egyben olyan rövid módszertani útmutatót is készít az egyházmegyék számára, amely segítségével a párbeszéd folyamatába maguk a gyülekezetek is bevonhatók. Ezzel párhuzamosan az egyház intézményeit, a fő missziói és diakóniai ágak felelős köreit közvetlenül is bevonja az eszmecserébe.”

Az EJB ennek megfelelően látott munkához és a november óta eltelt időszakban legfontosabb feladata az volt, hogy az elfogadott kezdeményezéséhez elkészítse a tervezett gyülekezeti vezérfonalat és azt eljuttassa a gyülekezetekhez, illetve előkészítse az intézményekkel folytatandó „ágazati” párbeszédet. A párbeszéd két alapvető célja az, hogy megújuljunk az egyház jövőjéről alkotott képünkben, és a szolgálatunkat meghatározó társadalmi valóság figyelembe vételével határozzuk meg az ehhez szükséges szervezeti formákat. Az EJB reménye az előterjesztésben megfogalmazottakkal összhangban továbbra is az, hogy az általa javasolt folyamatban formálódhat mind a helyzetértékelés, mind a jövőre vonatkozó vízió. A kezdeményezés tudatos összefogása lehetőséget ad arra, hogy az egyes területeken már elindult koncepcióalkotást, az ezek mögött álló körök és „műhelyek” munkáját egy folyamatban fogja össze.

Az EJB január 17-i ülésén az Igére figyelve, imádságban küzdve határozták el magukat egy „alulról nyitott” tényleges párbeszéd mellett, amelyben a résztvevő közösségek, gyülekezetek maguk is formálódhatnak, „nyernek valamit”, és nem csak információk és vélemények lekérdezésének alanyai. Az imádságban hordozott cél az, hogy „valóban történjen valami” a párbeszéd folyamán. A jelenlévők megerősítették, hogy a párbeszédnek ezt a formáját tartják az eddigi bizottsági munka szerves következményének, az előterjesztéssel összhangban álló módszernek, szemben egy csupán szakértők bevonásával történő stratégiaalkotással. A feladat eztán az volt, hogy vezérfonalat készítsen elő a bizottság, amely alapján a széles körű, a gyülekezetek bevonására és inspirálására építő, a közösséget önmagában formáló párbeszédet februárban elindíthatja. A jelenlévők annak a veszélynek a tudatában döntöttek így, hogy a tervezett párbeszéd könnyen kudarcba fulladhat, „széthullhat”, előzmények nélküli és nehezen megragadható kezdeményezésként éppúgy félelmet kelthet, mint lelkesíthet. Ezzel párhuzamosan, a Zsinat Elnökségének bevonásával, az „ágazati” stratégiaalkotást is ösztönözni kell – született döntés az ülésen.

Érintés – gyülekezeti vezérfonal

A „sorsdöntő párbeszéd” lényege tehát nem a gyülekezetek „lekérdezése”, hanem meghívása egy három találkozókból álló útra, amelynek során saját jövőképüket és a közegyházzal szembeni elvárásaikat, az általuk legégetőbbnek vélt gondokat megnevezhetik. A bizottság az ezt szolgáló kiadvány tartalma és formája kapcsán először a bizottsági levelezőlistán keresztül, majd január 30-i ülésén személyesen is egyeztetett. A január végi ülésre a bevezető rész első szövegtervezete is elkészült ugyan, mégis nyilvánvalóvá vált, hogy az EJB a tervbe vett határidőket nem tudja maradéktalanul betartani. A cél ugyanakkor az, hogy a bizottság vállalását, miszerint a novemberi zsinati ülésre egy cselekvési tervet terjeszt a testület elé, változatlan maradt. Minthogy a vezérfonal a február 1. helyett csak március elejére készült el végleges szövegével, az előkészített anyagot ezt követően többek között a március 5-i esperesi klub, illetve önkéntes gyülekezetek is kipróbálták, valamint a nyomdai előkészítés is időt vett igénybe, a kiadvány – a költségeket csökkentendő – az MRE húsvéti körlevelével együtt került kiküldésre a gyülekezeteknek. Ezt követően az érintettek e-mailben is megkapták a vezérfonalat, illetve elektronikus formában az ejb.reformatus.hu és az erintes.reformatus.hu oldalról le is tölthették azt. Az EJB a gyülekezetek visszajelzésének határidejét június 30-ról július 31-re módosította.

A kiadvány gyakorlati segítséget nyújt ahhoz, hogy az egyes gyülekezetek hogyan térképezzék fel saját környezetüket a misszió szempontjából, hogy fogalmazzák meg saját küldetésüket ennek ismeretében az Ige alapján, és mit jelent ez a gyülekezet jövőjére és a közegyházi szervezeti felépítésére nézve. A bizottság azzal a reménységgel bocsátotta útjára a kiadványt, hogy az az eltérő gyülekezeti helyzetekben egyaránt használható és ez a megközelítés azt a sokféleséget, amelyben az egyház él, egy folyamatba kapcsolja össze.

Hűen tükrözi a kiadványba is bekerült példatörténet azt, ahogy a bizottság megbirkózott a feladattal: *„Volt egy pont a bizottság munkájában, amikor rátaláltunk a saját utunkra. Túlvoltunk már az egyház statisztikai mutatóinak témáján, túl a vallásosság alakulásának országos trendjén, túl az egyház anyagi gazdálkodásának témáján – csupa fenyegető jövőkép. De az a munkaértekezlet más volt. 'Most először nem féltünk a ránk bízott feladattól' – fogalmazta meg valaki. Miért, mi történt? Csak annyi, hogy másképp kezdtük a gyűlésünket. Nem akartunk 'túlesni' az elmaradhatatlan áhítaton, hogy aztán az érdemi munkával töltsük az időnket, hanem engedjük, hogy az Ige dolgozzon rajtunk. Azt a kérdést tettük magunk elé, hogy milyen bibliai igehelyek azok, amik sokat jelentenek a feladatunkkal kapcsolatban, amiken keresztül Isten beszélget velünk a munkánkról. Így került elénk a vérfolyásos asszony története (Mk 5, 25-34).*

És vele együtt láttuk, amint annyi megbeszélés, konferencia, istentisztelet és hittanóra ellenére elfolyik az élet az egyházunkból. Pedig ott van a történelmi örökségünk, pedig még mindig vannak anyagi forrásaink, pedig ránk bízott az élet Igéje - de az életek, a családok, az egyházi közösségek mégsem gyógyulnak meg... Mit lehet itt tenni?

Az asszony végül, miután 'sok orvostól, sokat szenvedett', miután összes vagyonát magára költötte már, mindent egy lapra tett fel: Jézus érintése az, amitől meggyógyul! Lehetséges, egyházunk minden bajára, jövőjére ilyen egyszerű választ adni? Lehetséges, hogy elbizonytalanodott református önértelmezésünkre, küldetésünkre Jézus érintése, belénk áradó élete és ereje a megoldás? Mi más, ha nem ez? – kérdeztük egymástól.

Feltámadt bennünk a reménység, és már úgy láttuk az egyházat, mint az asszonyt, aki Jézus szavára elé borult, és 'elmondott neki mindent, igazán'. Aki Jézus szavára újra megtalálta az életét és a helyét az emberek között. Aki jelle lett kortársai számára, Isten dicsőségének jelévé. Aki igehirdetővé lett, mert élete tanúskodott Jézus erejéről.

Így dőlt el bennünk, hogy nekünk az egész egyházzal, valamennyi gyülekezettel együtt kell Jézus elé állnunk. Az, hogy a füzetnek, ami erről az útról szól az 'érintés' címet adjuk, már nem is volt kérdés."

Imádság

Az egyház megújulása elképzelhetetlen az imádság nélkül, ezért a bizottság ezt magának a folyamatnak is szerves részeként kezeli, ahogy az a kiadványban is megjelenik: *„Egy cég, egy vállalkozás, egy intézmény, ha a jövőjét tervezi, megteheti, hogy megfogalmazza a számára fontos alapértékeket, majd ezekhez folyamatokat, feladatokat rendel, hogy az adott időpontra céljait megvalósítsa. Az egyház útja ettől lényegileg különbözik. Ha az egyház elbizonytalanodik küldetésében, ha jelenléte súlytalanná válik, ha csak gépiesen végzi szolgálatát, ha már az álmait is az anyagiak irányítják és a szeretet helyett a hatalmi versengés jellemzi, akkor nem a jövőképét kell megfogalmaznia, hanem a Szentlélek után kiáltania. Mert Ő az, aki összegyűjt és eggyé tesz minket, mert Ő a mi pártfogónk, mert Ő az, aki a világ előtt leleplezi, hogy mi a bűn, az igazság és az ítélet (Jn 16,8). Az egyház, ha valóban hiszi, hogy jövője Jézus Krisztus kezében van, akkor mindenképp bűnbánatot tart és könyörög a Lélek megújító és megszentelő munkájáért. Valódi változást, a párbeszéd sem fog hozni önmagában, hacsak nem előzi meg és kíséri mindvégig az egyháztagok és gyülekezetek imádsága. Ezért arra hívjuk most egyházunk egészét, hogy együtt álljunk Mennyei Atyánk elé, hogy általa lássuk önmagunkat, a ránk nehezedő terheket, és azt a jövőt, amit Ő készített el számunkra. Ehhez, a párbeszédet kísérő honlapon található részletes útmutatás."*

Honlap

Az EJB úgy döntött, hogy egy honlap segítségével támogatja a folyamatot, különösen is azokat a gyülekezeteket, amelyek a párbeszédben részt vesznek. A honlap nem vitafórum, hanem két célt szolgál. Az EJB egyrészt útmutatást, ötleteket kíván adni a konkrét lebonyolításhoz azzal, hogy különféle menetrendeket és bibliai reflexiókat közöl a honlapon. Másrészt bátorítani és inspirálni is akarja a közösségeket, számítva arra, hogy a kezdeményezés tanácsstalanságot és félelmeket ébreszthet egyesekben. Nincs mód arra, hogy közösségi oldalként működjön a felület, az EJB mégis arra törekszik, hogy együtt és egymásért imádkozó közösség jöhessen létre azok között, akik gyülekezetként aktívan részt vesznek, vagy keresztyénként támogatják és imádságban hordozzák a folyamatot.

Ágazati párbeszéd

Az EJB által koordinált folyamat kétszintű párbeszédet foglal magába a „gyülekezettudat egyház és egyháztudatos gyülekezet” jegyében. Az EJB figyelmének középpontjában a gyülekezetekkel kezdeményezett széles körű, „alulról nyitott” párbeszéd áll, amelyre a gyülekezetek szabadon válaszolhatnak. Az EJB meggyőződése, hogy „az egyház, a maga intézményi hálózatával, szervezeti felépítésével, közös gazdálkodásával nem tehet jobbat, mint hogy ebben megerősíti és szolgálja a helyi gyülekezeteket, közösségeket.” Ennek szellemében indította el a bizottság az egyház oktatási, missziói és diakóniai kezdeményezéseinek és intézményeinek, illetve egyes tematikus (ad hoc) munkacsoportjainak és bizottságainak (azaz az „ágazatok”) vezetőit bevonva az úgynevezett „ágazati” párbeszédet. 2012. december 13-án került sor az országos munkaágak vezetőivel egy személyes találkozásra az EJB elnökének kezdeményezésére, ahol a résztvevők saját szolgálatukkal kapcsolatos reményeiket, tapasztalataikat és csalódásaikat is megosztották egymással. A szolgálatunk során a strukturális problémákon túl a bizalom és az összefogás hiánya is akadályt jelent abban, hogy az egyház eredendő küldetését betöltse. Az EJB munkája lehetőséget biztosíthat arra, hogy a gyülekezetek bevonása és az egyház szolgálati ágaiban, műhelyeiben zajló kezdeményezések összefogása egyszerre történjen meg. Erre szolgál az ágazatokkal folytatott egyeztetés, amelynek során az érintett felelősök munkaterületük stratégiáját, koncepcióit osztják meg az EJB-vel, valamint egy rövid kérdéssorra is választ adhatnak július 31-ig.

A további folyamat és kiértékelés

A párbeszédben érintett gyülekezeteket és intézményeket arra buzdítja az EJB, hogy a honlapján erre a célra előkészített elektronikus kérdőív segítségével juttassák el válaszaikat július 31-ig a bizottsághoz. A beérkező válaszokat szeptemberig egy szűkebb kör dolgozza fel és terjeszti a bizottság elé. A rendelkezésre álló információk alapján az EJB egy javaslatot (cselekvési tervet) terjeszt a bizottság a Zsinat elé.

A bizottsági tagok addig is lelkész körökben, egyházmegyei és -kerületi találkozók, fórumokon és szakmai referensek országos egyeztetéseiben vesznek részt folyamatosan, ahol a személyes találkozásra és eszmecserére is sor kerülhet.

Koordináció

A Zsinat novemberi döntése értelmében a Zsinat Elnöksége gondoskodott a kezdeményezés koordinációjáról. Egy teljes állású, lehetőleg lelkészi munkatárs alkalmazására tett kísérletek nem vezettek eredményre. Így a folyamat összefogása a korábbi rendben zajlik, annyi változással, hogy a bizottság és az EJB titkár munkájával kapcsolatos adminisztrációban egy félállású munkatárs került alkalmazásra a Zsinati Hivatalban.

*Dr. Harmathy András, EJB elnök
Ódor Balázs, EJB titkár*

**A ZSINAT HATÁROZATA A LELKÉSZEK SZOLGÁLATÁRÓL ÉS JOGÁLLÁSÁRÓL SZÓLÓ
2013. ÉVI I. TÖRVÉNYRŐL**

ZS. - 272/2013.04.25.

A Zsinat a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló előterjesztést harmadik olvasatban elfogadta és az alábbi 2013. évi I. törvény törvényt alkotja:

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcsei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkési elnöke

A LELKÉSZEK SZOLGÁLATÁRÓL ÉS JOGÁLLÁSÁRÓL SZÓLÓ 2013. ÉVI I. TÖRVÉNY**TARTALOMJEGYZÉK****PREAMBULUM**

- I. fejezet**
A törvény célja
Alapelvek
A törvény személyi és területi hatálya
- II. fejezet**
Értelmező rendelkezések
- III. fejezet**
Hallgatói jogviszony, a lelkési életpálya kezdete, lelkési képesítés
- IV. fejezet**
A lelkési szolgálat
A lelkési szolgálat területei
A lelkési szolgálat típusai jogállás szerint
Önálló jogállású lelkészek
Teljes képesítésű, de nem önálló jogállású lelkészek
Nem önálló jogállású, nem teljes képesítésű lelkész
A lelkési állás betöltése, szolgálatba állítás, a jogviszony létesítése
Lelkési állás betöltése választással
Lelkési állás betöltése intézményekben
Többes jogviszony, alkalmazási összeférhetlenség
- V. fejezet**
A választási eljárás
A gyülekezeti lelkési állás betöltésének előkészítése
Választás meghívás útján
Választás pályázat útján

VI. fejezet

A szolgálati jogviszony változásai

- Eljárás gyülekezeti lelkészek álláscsereje esetén
- A lelkészi állás betöltése áthelyezés útján
- A lelkészi szolgálat szünetelése
- A lelkészi képesítés hatályban tartása
- A lelkészi szolgálati viszony megszűnése

VII. fejezet

A lelkész kötelezettségei

VIII. fejezet

A lelkészek jogai

- Javadalomhoz való jog
- Szociális és időskori ellátáshoz való jog
- Pihenéshez való jog
- Tanuláshoz való jog
- Betegellátási jogok
- Segélyek, támogatások
- Gyermekek nevelő lelkészek jogai

IX. fejezet

Nyilvántartás és adatszolgáltatás

X. fejezet

A bekebelezés

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK**PREAMBULUM**

Krisztus az anyaszentegyház építésére mindenkor rendelt és adott pásztorokat és tanítókat. (2Kor 12,28; Ef 4,11-12): hogy magának egyházat gyűjtsön vagy szervezzen, s azt kormányozza és megtartsa, mindig felhasznált szolgákat, ma is felhasználja és a jövőben is fel fogja használni őket, amíg csak egyház lesz a földön.

Tehát az egyházi szolgák eredete felhatalmazás és tiszte igen régi és isteni, nem pedig új és emberi rendelkezés. Tudna ugyan az Isten közvetlenül a maga hatalmával egyházat gyűjteni maga köré az emberek közül, de tetszett neki az emberek között az emberek szolgálata által munkálkodni (II. Helvét Hitvallás XVIII. fejezet).

Ugyanitt olvassuk tovább, hogy „Az egyházi szolgák feladatai sokfélék, ezeket azonban a legtöbben két dologra vezetik vissza, amelyekben minden más benne foglaltatik: Krisztus evangéliumának tanítására és a sákramentumok helyes kiszolgáltatására. Az egyházi szolgák feladata ugyanis egybegyűjteni a szent gyülekezetet, ott Isten igéjét magyarázni és az általános igazságot a gyülekezet helyzetére és használatára alkalmazni, hogy az, amit tanítanak, javára váljék a hallgatóknak és építse a híveket.

Az egyházi szolgák feladata, mondom, tanítani a tudatlanokat, buzdítani és haladásra ösztönözni az Úr útján hátramaradókat vagy lassabban haladókat, vigasztalni és erősíteni a kislelkűeket és felvértezni őket a Sátán különféle kísértései ellen, megdorgálni a vétkezőket, visszahívni a jó útra a tévelygőket, felemelni az elesetteket, megcáfolni az igének ellenmondókat, végül elűzni az Úr aklától a farkasokat. Bölcsen és komolyan megróni a bűnöket és a bűnösöket, és szemet nem hunyni és nem hallgatni a bűn láttán; továbbá kiszolgáltatni a sákramentumokat, ajánlani a velük való helyes éleést, és azok vértelére mindenkit az egészséges tudomány által előkészíteni, a híveket szent egységben megtartani, a szakadásoknak elejét venni, végül a tudatlanokat a hitben oktatni, a szegények gondját a gyülekezet figyelmébe ajánlani, a betegeket és a különböző kísértésekkel küszködőket meglátogatni, tanítani, az élet útján megtartani; ezen kívül szükség idején közös imádkozásokat vagy könyörgéseket rendezni, böjtöléssel, azaz szent önmegtartóztatással együtt, és a lehető legszorosabban gondoskodni mindenről, ami a gyülekezetek nyugalmára, békességére és üdvére szolgál. Hogy pedig az egyházi szolga mindezt jobban és könnyebben teljesíthesse, elsősorban azt kívánják tőle, hogy legyen istenfélő, szüntelenül imádkozzék, merüljön el a Szentírás olvasásába, mindenben és mindig legyen éber és életének tisztaságával mindenki előtt példaként világoljon.”

Ennek megvalósulása érdekében a Zsinat a következő törvényt alkotja.

I. FEJEZET

A törvény célja

- 1. §** E törvény célja, hogy a Magyarországi Református Egyház (továbbiakban Egyház) szolgálatáról, alkotmányáról és kormányzatáról szóló törvényekkel összhangban egységes rendszerben szabályozza a kebelébe tartozó lelkészek szolgálatához és jogállásához fűződő fogalmakat, meghatározza a különböző szolgálati területek feladatellátásának főbb jellemzőit, szabályozza a lelkészi életpálya egyes szakaszainak lényeges vonásait, az ezekhez fűződő egyházi és adminisztratív cselekményeket, valamint rendelkezék a lelkészek jogairól és kötelezettségeiről.

Alapelvek

- 2. §**
- (1) A lelkészi szolgálatok végzése a Magyarországi Református Egyházban (a továbbiakban Egyház) a Szentírás, az elfogadott hitvallások, az Egyház Alkotmánya és törvényi rendelkezései szerint történik. A lelkészi szolgálatban a krisztusi elhívás és az egyházi kiválasztás elvei érvényesülnek.
 - (2) Az egyházi hatalom az evangélium hirdetésének, tanításának, a sákramentumok kiszolgáltatásának, az egyházi rend megalkotásának és fenntartásának teljesítése, melyet az Egyház Alkotmányának megfelelően az egyetemes papság és a zsinat-presbiteri elvek alapján a lelkészek az egyház nem lelkész tagjaival választott testületekben közösen, közös felelősséggel gyakorolják (Róm 8,32; 1Ján 1,3; Ef 5,29-30; Róm 12,4-6; 1Pét 2,5.9.13-18; 4,10; 1Kor 6,17; 12,12-13, 21-27; 3,1.5; Filip 2,4-8.; 2Tim 2,1; Heidelbergi Káté 55.; II. Helvét Hitvallás XVIII. rész).
- 3. §**
- (1) A lelkészek személyes felelőssége, hogy a figyelmet Jézus Krisztus jelenlétére irányítsák, és a közösséget arra hívják, hogy életükkel és bizonyágtételükkel az Urat szolgálják (1Tim 2,5; 1Kor 4,1; Lk 22,26-27; 1Kor 9,19).
 - (2) A lelkész és a gyülekezet közötti bensőséges kapcsolat a közösségben fejeződik ki, hiszen a lelkésznek és a gyülekezetnek fel kell ismernie Isten akaratát és a Lélek vezetését. A lelkészek felelőssége, hogy a gyülekezetek és az egyházi szolgálat ügyeit közösen is képviseljék az egyházi testületekben és az Egyház egységét építsék (Mt 18,19-20).

4. §

- (1) A tisztséget viselő lelkészek a tisztséget nem viselő lelkészekkel egyenlő tekintélyűek (Mt 23,8-12).
- (2) Szükséges azonban, hogy közülük egyesek az Egyház Alkotmánya és alkotmányos törvényei szerint a közösség választása alapján – rátermettségükre, alkalmasságukra figyelemmel – a többiek előtt járjanak, s gondoskodjanak arról, hogy az Egyházban minden ékes és jó rendben történjék (1Kor 14,40; 1Tim 3,1-7; 1Pét 5,2-3).
- (3) A lelkész jogállásától és az általa ellátott szolgálattól függetlenül – Isten Igéje alapján az egyházi törvények által meghatározott szolgálati rend szerint – tartsa tiszteletben és hajtsa végre előljárói törvényes rendelkezéseit, utasításait.

A törvény személyi és területi hatálya**5. §**

A törvény hatálya kiterjed a református egyház lelkészi képesítésű – kivételesen az e törvény alapján lelkészi képesítést még nem szerzett – személyeire, akik e törvény szerinti lelkészi nyilvántartásban vannak.

6. §

Az Egyház elismeri a Kárpát-medencében lévő református lelkészképzést nyújtó felsőoktatási intézmények oklevelét, azonban a szolgálati jogviszony létesítésére, szünetelésére, megszűnésére a szolgálat végzésének helyén hatályos jogszabályok irányadóak.

II. FEJEZET**Értelmező rendelkezések****7. §**

Jelen törvény alkalmazásában

1. *Lelkész* – a Magyarországi Református Egyház lelkésze: a jelen törvényben szabályozottak szerinti lelkészi képesítéssel rendelkező, felszentelt és egyházi jogviszonnal rendelkező református egyháztag.
2. *Egyházi személy*: a lelkész és mindazon lelkészi képesítéssel rendelkező személy, aki egyházi felhatalmazás alapján lelkészi vagy lelkészi jellegű szolgálatot lát el, tisztséget tölt be.
3. *Egyházi szolgálati viszony*: az egyház belső rendje szerint megtörtént választás, vagy az arra feljogosított egyházi felettől származó felhatalmazás (kirendelés, kinevezés, megbízás) alapján létrejött sajátos egyházi jogviszony.
4. *A lelkészi szolgálat legfontosabb területei*: az Ige hirdetése, sákramentumok kiszolgáltatása, hitéleti alkalmak megtartása, a konfirmáció, az esketés és a temetés (szimbolikus és kazuális szolgálatok), egyházi anyakönyvek vezetése, tanítói, diakóniai, missziói, kulturális és egyházi igazgatási tevékenységek végzése.
5. *Lelkészi jellegű szolgálat*: a tanítói, diakóniai, missziói, kulturális és közegyházi igazgatási tevékenységek végzése, amennyiben az egyébként nem lelkészi képesítésű személy által elvégezhető feladatot református lelkészi képesítéssel rendelkező személy végzi, egyházi felhatalmazás alapján.
6. *Lelkészi képesítés*: az Egységes Lelkészképesítő Bizottság döntése arról, hogy a jelölt a lelkészi szolgálat ellátásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel és készségekkel rendelkezve a lelkészi szolgálatra alkalmas. Erről az Egységes Lelkészképesítő Bizottság igazolást állít ki, melynek alapján a jelölt lelkésszé szentelhető.
7. *Lelkészszentelési eljárás* – az egyházkerületi közgyűlés határozatán alapuló és keretében elvégzett cselekmények sorozata, mely során a lelkészi képesítést szerzett egyháztag jogosulttá válik az önálló lelkészi szolgálatra, és az ezt igazoló oklevelét átveszi.
8. *Lelkészi eskü*: a lelkészszentelési eljárás része, letételével a jelölt véglegesen elkötelezi magát a református anyaszentegyház lelkészeként történő szolgálatára. Az eskü egyben az egyházi joghatóság elismerésére és elfogadására vonatkozó alávetési nyilatkozat.

9. *Képesítése szerint teljes jogú lelkész* az, aki az egyházi törvényben előírt egyetemi diploma megszerzése után a lelkészképesítési feltételeknek az Egyház szabályai szerint eleget tett és lelkésszentelési eljárás keretében lelkészi esküt tett. A teljes jogú lelkész önálló jogállású lelkészi állásra, tisztségre megválasztható, kinevezhető, megbízható, nem önálló jellegű beosztott lelkészként, vagy helyettes lelkészként kirendelhető.
10. *Önálló lelkész*: az a teljes jogú lelkész, akit önálló jogállású lelkészi állásra, tisztségre megválasztottak, vagy arra kirendelést, kinevezést, megbízást kapott.
11. *Helyettes lelkész*: az a képesítése szerint teljes jogú lelkész, akit az illetékes esperes lelkészi állás átmeneti vagy tartós megüresedése esetén meghatározott időre, vagy feltétel bekövetkeztéig önálló lelkészi szolgálatra, de nem önálló státusszal rendel ki.
11. *Beosztott lelkész*: az a képesítése szerint teljes jogú lelkész, aki nem önálló jogállású lelkészi állásra püspöki kirendelést kapott.
12. *Segédlelkész*: az a lelkészjelölt, aki teológus-lelkész diplomáját már átvette, de még nem rendelkezik teljes lelkészi képesítéssel, mivel a lelkészképesítő vizsgát még nem tette le és az illetékes egyházkerület püspöke ideiglenes jelleggel kirendeli lelkészi szolgálatra. A kirendeléssel felhatalmazást kap a lelkészi palást viselésére és sákramentumok kiszolgáltatására is.
13. *Exmisszus*: az a teológus-lelkész egyetemi hallgató, aki a teológus-lelkész diplomához tartozó kreditek legalább 75%-át már megszerezte, de még nem szerezte meg a diplomáját, és az illetékes egyházkerület püspöke ideiglenes jelleggel kirendeli egyházi kisegítő szolgálatra. A kirendeléssel felhatalmazást kaphat a lelkészi palást viselésére és sákramentumok kiszolgáltatására is.
14. *Egyházi felhatalmazás*: a zsinat lelkészi elnöke, a püspök, vagy az esperes által a lelkészi szolgálat végzésére adott, szolgálatba állításra vonatkozó megbízás. Kiadható csak egy helyre vonatkozó felhatalmazás (facultatio loci) és az egyházkerület területén, illetve az Egyház egészében szolgálatra jogosító felhatalmazás (facultatio generalis).
15. *Kirendelés*: nem önálló lelkészi szolgálat végzésére kiadott, határozatba foglalt püspöki szolgálati rendelkezés, mellyel a püspök felhatalmazást ad a palástviselésre és a sákramentumok kiszolgáltatását is magában foglaló egyházi szolgálatok elvégzésére. Melléklete a díjlevél. A püspök kirendeléssel határozhat egyházkerületi, zsinati, intézményi lelkészek helyettesítéséről, önálló jogállású intézményi lelkészek szolgálatba állításáról is.
16. *Kinevezés*: intézményi, vallásoktatói, missziói lelkészi és vezetői állások betöltésekor a szolgálati viszonyt keletkeztető, a püspök által kiállított okirat, melléklete a díjlevél.
17. *Díjlevél*: a lelkész rendszeres pénzbeli és természetbeli javadalmát, jogviszonyával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit megállapító okirat. A díjlevélnek tartalmaznia kell:
 - a lelkészi szolgálat önálló vagy nem önálló jellegét,
 - a szolgálat ellátásának határozott vagy határozatlan időtartamát,
 - szolgálati helyét,
 - beosztását,
 - szolgálati feladatkörét,
 - a feladat esetleges egyedi szakmai szempontjait,
 - felelősségi és felügyeleti rendszerét,
 - szolgálati idejének beosztását,
 - javadalmazását,
 - egyéb juttatásokat,
 - a törzskönyvi adatszolgáltatásért felelős egyházmegyét,
 - lelkészi nyugdíjintézeti tagságát,
 - szabadsága mértékét,
 - és mindazon körülményeket, amelyeket a szolgálat ellátása szempontjából az alkalmazó elnökség szükségesnek tart.
18. *Concessa*: a lelkészválasztás érvényességét igazoló, a lelkészi állás elfoglalását engedélyező, az illetékes esperes által kiállított okirat.
19. *Stóla*: Az eseti egyházi szolgálatokért az egyházközségnek vagy közvetlenül a lelkésznek juttatott vagyoni jellegű adomány.
20. *Nyilvántartásba vétel*: A hallgatói jogviszony megszűnését követően az egyházi jogviszony és a lelkészi életpálya kezdetét jelentő aktus.

21. *Törzskönyv:* A nyilvántartásba vétel eredményeképpen létrejövő dokumentum, amely a hallgatói jogviszony megszűnését követően az első egyházkerületi bejegyzéssel keletkezik, és a lelkész természetes személyazonosító adatait, életpályájának mozzanatait, a lelkészi szolgálati jogviszony tartalmi elemeit hitelesen tartalmazza.
22. *Lelkeszi szolgálati titok:* mindazon személyiségi jogot érintő információ, tény, adat, körülmény, amely a hivatali és a hitéleti szolgálat végzése során a lelképásztor tudomására jut, s amelyet köteles megőrizni a lelkészi eskü alapján.

III. FEJEZET

Hallgatói jogviszony, a lelkészi életpálya kezdete, lelkészi képesítés

8. § A teljes jogú lelkészi jogállás megszerzéséhez az Egyház törvényeiben előírt diploma, lelkészképesítés (egységes lelkészképesítő vizsga) és felszentelés szükséges.
9. § A hallgató az MRE Zsinata által elfogadott és államilag akkreditált felsőoktatási intézményben sajátítja el a teológus-lelkészi lelkészi diplomához szükséges ismereteket. A hallgatói jogviszony utolsó éve gyakorlati év. A lelkészjelölt hallgató a záróvizsgák sikeres letételével egyetemi oklevelet (diplomát) kap.
10. § A hittudományi egyetemen megszerzett teológus-lelkész diploma segédlelkészi (kápláni) szolgálatok végzésére jogosít.
11. § Az egyházi jogviszony a törzskönyvi nyilvántartásba vétellel kezdődik.
12. § Az egységes lelkészképesítő vizsgára az jelentkezhet, aki valamely a Magyarországi Református Egyház egyházkerülete által fenntartott, államilag akkreditált lelkészképző intézet, illetve hittudományi kar/egyetem/akadémia által kiadott egyetemi oklevéllel rendelkezik, és a vonatkozó egységes lelkészképesítő vizsgaszabályzat egyéb feltételeinek eleget tesz.
13. § A lelkészképesítő vizsga rendjét és követelményeit a Zsinat szabályrendeletben szabályozza.
14. § A lelkész felszentelésére egyházkerületi közgyűlés keretében kerül sor, melynek során eskütételével a lelkész véglegesen elkötelezi magát az Anyaszentegyház szolgálatára. Ekkor kapja meg lelkészi oklevelét, amely tanúsítja, hogy ő a Magyarországi Református Egyház teljes jogú lelkésze.
15. § A lelkézszenntelési eljárás részletes rendjét az Egyházkerületek szabályozzák.

IV. FEJEZET

A lelkészi szolgálat

A lelkészi szolgálat területei

16. § A lelkészek szolgálatukat egyházközségekben, egyházi és nem egyházi fenntartású intézményekben és szervezetekben végzik, a jogviszonyra történő egyházi felhatalmazás (választás, kinevezés, kirendelés, megbízás) alapján.

17. §

- (1) A gyülekezeti lelkipásztor szolgálat szerint illetékességi területe az egyházközség.
- (2) Az illetékes lelkész hozzájárulása nélkül az adott területen más nem végezhet egyházi szolgálatot. Kivétel a felettes egyházi vezetők vagy általuk kirendelt helyettesítők közegyházi szolgálata.

18. § Intézményi lelkészek az alábbi helyeken láthatnak el szolgálatot:

egyházi jogi személy fenntartásában álló intézetben, intézményben, szervezetben

- a) oktatási intézményben,
- b) egészségügyi, szeretetszolgálati intézményben,
- c) missziói intézménynél,
- d) közművelődési, kulturális intézményben,

nem egyházi fenntartású szervezeteknél

- e) büntetés-végrehajtási intézetekben - mint börtönlelkészek,
- f) honvédségnél mint táborigazgató lelkészek,
- g) egészségügyi intézményeknél lelkigondozó és/vagy kórház-lelkészek (ha az intézménnyel állnak munkaviszonyban),
- h) nem egyházi, illetve nem református szociális szolgáltatásban, intézményben,
- i) nem egyházi, illetve nem református oktatási intézményben (hit- és erkölcstan tanár-lelkész),
- j) az Egyház céljait szolgáló, illetve támogató, és erre megállapodást kötött civil szervezetnél.

közegyházi szolgálatban

- k) gyűjteményekben (könyvtár, levéltár),
- l) egyházi igazgatásban, hivatalokban.

A lelkészi szolgálat típusai jogállás szerint

19. § A törvényben előírt képesítéssel rendelkező református egyháztag a szolgálati viszony létesítésével, egyházi felhatalmazással nyeri el lelkészi jellegét. Szolgálatba állításnál figyelembe kell venni a lelkész képesítését.

20. §

- (1) A teljes jogú lelkész szolgálatát a szolgálati megbízása szerint önálló vagy nem önálló jogállású státuszban láthatja el.
- (2) Nem teljes jogú lelkész szolgálatra csak exmisszusként vagy segédlelkészként kaphat kirendelést.

21. §

- (1) Egyházi jogviszony hiányában az Egyház szervezeti keretében lelkészi vagy lelkészi képesítésen alapuló lelkészi jellegű szolgálat nem végezhető.
- (2) Egyedi alkalomra a szolgálat helye szerint illetékes püspök, esperes engedélyezheti az egyházi jogviszonyban álló, de szolgálati viszonytal nem rendelkező lelkész szolgálatát.
- (3) Református lelkészi minőségében csak a teljes lelkészi képesítéssel és szolgálati jogviszonnal rendelkező nyilatkozhat. Jogviszony hiányában megnevezése: teológus. Teljes képesítés hiányában megnevezése: református segédlelkész – ha szolgálatban áll.

*Önálló jogállású lelkészek***22. §**

- (1) Önálló jogállású lelkész:
 - a) a megválasztott gyülekezeti lelkész (lelkipásztor),
 - b) a vallásoktató lelkész,
 - c) a missziói gyülekezetbe kinevezett missziói lelkész,
 - d) hittudományi kar/egyetem/akadémia lelkészi jellegű docense, egyetemi tanára,
 - e) a szeretetszolgálati, egészségügyi, oktatási intézményben, missziói szervezetben, intézményben és közegyházi intézmény szolgálatában álló lelkész, amennyiben a szolgálat önállóan történő ellátására kapott egyházi felhatalmazást, és nem áll más jogviszonyban,
 - f) kórházlelkész,
 - g) börtönlelkész,
 - h) tábori lelkész,
 - i) egyetemi/főiskolai lelkész.
- (2) Az önálló jogállású lelkészek szolgálatuk végzése tekintetében önállóak, mindazon tisztségekre választhatók, amelyeket az egyházi törvények szerint lelkésznek kell betöltenie.

*Teljes képesítésű, de nem önálló jogállású lelkészek***23. §**

- Képesítése szerint teljes jogú, de alkalmazás szerint nem önálló jogállású lelkész a beosztott lelkész és a helyettes lelkész.
- (1) Beosztott lelkész
 - a) a gyülekezeti szolgálatra kirendelt beosztott lelkész,
 - b) a hittudományi kar/egyetem/akadémia lelkészi jellegű tanársegédje, adjunktusa,
 - c) intézménybe, diakóniai, missziói feladatok végzésében való közreműködésre, közegyházi igazgatási feladatok ellátására kirendelt beosztott lelkész.
 - (2) A beosztott lelkész feladat-ellátási, irányítási, igazgatási jogai korlátozottak, szolgálatát az önálló gyülekezeti, intézményi-közegyházi igazgatási szolgálatot ellátó önálló, vezető lelkész irányításával, útmutatásával végzi.

24. §

- (1) Intézményi helyettes lelkész kirendelésére az illetékes egyház kormányzati testület lelkészi elnöke jogosult.
- (2) A helyettes lelkész kirendelése meghatározott időre vagy meghatározott feltétel bekövetkeztéig szól.
- (3) A helyettes lelkész csak a szolgálat ellátásának idejében korlátozott, jogosultságai és kötelezettségei megegyeznek a helyettesített lelkészével.

*Nem önálló jogállású, nem teljes képesítésű lelkész***25. §**

- (1) Exmisszus a hittudományi kar/egyetem/akadémia azon lelkész-szakos hallgatója, aki a felsőfokú lelkészképzést nyújtó intézményben a záróvizsgálathoz előírt krediteknek legalább 75%-át teljesítette és püspöki – határozott időre szóló – kirendeléssel egyházi kiségitő szolgálatot lát el. A kirendeléssel az exmisszus felhatalmazást kaphat a palást viselésére és a sákramentumok kiszolgáltatására is.
- (2) A kirendelésre a szolgálati hely szerint illetékes püspök jogosult, javadalmazásáról a szolgálati hely gondoskodik.
- (3) Az exmisszus szolgálatait a számára felettesként meghatározott önálló lelkész irányítása szerint és felügyelete alatt végzi, tevékenységéről neki rendszeres beszámolási kötelezettséggel tartozik
- (4) Szolgálatvégzésével összefüggésben az egyházi törvények hatálya alatt áll.

26. §

Segédlelkész (káplán) az, aki

- (1) a) a hittudományi kar/egyetem/akadémia lelkész szakán tett sikeres záróvizsgálata és megkapott diplomája alapján szolgálatra kirendelést kapott, a lelkészképzítő vizsgát azonban még nem tette le, vagy
b) lelkészképzítő vizsgáját már letette, de még nem szentelték fel.
- (2) A kirendelésére a lelkészjelölt állandó lakhelye szerint területileg illetékes püspök jogosult.
- (3) Indokolt esetben a segédlelkészi szolgálatra jogosult kérheti más illetékességi területre is kirendelését. A kérelmet ilyenkor is az egyébként illetékes püspökhöz kell benyújtani, aki ezt véleményezi és továbbítja a kérelmezett szolgálati hely szerinti püspökhöz.
- (4) A püspök a kirendeléssel egyidejűleg felügyelő lelkészt jelöl ki, akinek irányítása és utasításai szerint köteles a segédlelkész a szolgálatokat elvégezni.
- (6) A segédlelkészi szolgálat célja a hittudományi egyetemen szerzett diploma után a lelkészképzítő vizsgára történő felkészülés.
- (7) A segédlelkészt fogadó egyházközösség/intézmény köteles felelősséget vállalni azért, hogy az alkalmazás feltételeit, így a lakhatást, jövedelmet, ellátást biztosítani tudja.

A lelkészi állás betöltése, szolgálatba állítás, a jogviszony létesítése

- 27. §** A lelkészi állás választással, kirendeléssel, kinevezéssel, vagy megbízással tölthető be.

*Lelkészi állás betöltése választással***28. §**

- (1) Önálló gyülekezeti lelkészi állás az adott egyházközösség választása alapján tölthető be, kivételes esetben egyházmegyei választás alapján. A választás alapja meghívás vagy pályázat lehet.
- (2) A lelkészválasztás az anyaegyházközösség joga és kötelezettsége.

29. §

- (1) A megválasztandó gyülekezeti lelkész személyéről az egyházközösség köteles kikérni az egyházkerületi elnökségek mellett működő Lelkészválasztási Tanácsadó Bizottság (továbbiakban: Bizottság) véleményét.
- (2) A Bizottságot soron kívül és olyan időben kell összehívni, hogy az az állás betöltését ne hátráltassa, és a Bizottság állásfoglalása a kérelem beérkezésétől számított 30 munkanapon belül a presbitérium tudomására jusson.
- (3) Amennyiben a Bizottság határidőben nem nyilatkozik, a véleményezni kért lelkész választásra bocsátható.

30. §

- (1) Gyülekezeti lelkészi állásra az a teljes jogú református lelkész választható, aki nem áll fegyelmi büntetés hatálya alatt, büntetlen előéletű, ellene nincs folyamatban sem egyházi fegyelmi, sem világi büntető eljárás, valamint vállalja, hogy megválasztása esetén az állást az adott feltételekkel elfogadja, és meghatározott időn belül betölti.
- (2) Az egyházkerületi közgyűlés meghatározhat olyan kiemelt egyházközségeket vagy lelkipásztori állásokat, amelyekbe gyülekezeti lelkésszé meghívás vagy pályázat útján csak az választható, aki a választást megelőző legalább 5 éven keresztül lelkészi jellegű szolgálatot teljesített.

31. §

A nem magyarországi lelkészképzéssel vagy szolgálattal rendelkező lelkészek részére az egyház belső rendje külön vizsga és befogadási szabályokat is előírhat.

32. §

- (1) Amennyiben a lelkész másik egyházkerületben kíván szolgálati viszonyt létesíteni, előzetesen ki kell kérni a fogadó egyházkerület püspökének befogadó nyilatkozatát és az elbocsátó püspök engedélyét. A püspöknek a kérelem kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül kell nyilatkoznia.
- (2) Amennyiben a lelkész ugyanazon egyházkerületen belül kíván másik egyházmegyében szolgálati viszonyt létesíteni, erről előzetesen ki kell kérni a fogadó egyházmegye esperesének befogadó nyilatkozatát. Az esperesnek a kérelem kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül kell nyilatkoznia.
- (3) Hiánypótlási felhívás esetén a határidő az utolsó hiánypótló irat, nyilatkozat beérkezésétől számít.
- (4) A befogadási, tanácsadási ügyekben rövid úton történő iratkezelésnek is helye van, és határidőben történő ügyintézésnek kell tekinteni, ha az iratot faxon/e-mailben a határnapon igazoltan továbbították.

33. §

Amennyiben a lelkész nem magyar állampolgár vagy nem Magyarországon szolgált, úgy előzetesen ki kell kérni az új szolgálati hely szerint illetékes püspök befogadásról döntő határozatát.

34. §

Ha a lelkész nem magyarországi református gyülekezetben kíván szolgálni, az ehhez történő hozzájárulást – az elbocsátást – az utolsó magyarországi szolgálati hely szerint illetékes püspök adja ki, a befogadás rendjére a fogadó egyház szabályai az irányadóak.

35. §

- (1) Az önálló gyülekezeti lelkész a megválasztásával nyeri el ezen státuszát.
- (2) Az esperes a választás érvényességét a választás jogerőre emelkedésének napjával kiállított, a választó egyházközségnek megküldött, a beiktatás alkalmával a lelkésznek átadott concessával igazolja.
- (3) A lelkész önálló gyülekezeti szolgálatát a beiktatással kezheti meg.
- (4) A beiktatás a concessa és a díjlevél istentiszteleten történő átadása, amelynek a kiállítástól számított 30 napon belül meg kell történnie.
- (5) Az állás elfoglalásáról az esperes értesíti az illetékes egyházkerületet, a korábbi szolgálati hely szerint illetékes egyházmegyét és egyházkerületet, a Zsinati Hivatalt, a Lelkészi Nyugdíjintézetet.

36. §

A gyülekezeti lelkipásztor megválasztása határozatlan időre szól, a jogviszony csak az egyházi törvényben meghatározott feltételek bekövetkeztével szűnik meg, vagy az erről rendelkező eljárás szerint szüntethető meg.

37. §

Az önálló jogállású, missziói egyházközségben szolgáló lelkészt az egyházközségbe a püspök a presbitériummal egyeztetve nevezi ki. A lelkészt az egyházközség alkalmazza, díjlevelét is az egyházközség állítja ki, azzal, hogy a szolgálat anyagi feltételeihez az egyházkerület is előre meghatározott módon hozzájárul.

38. §

- (1) A beosztott jogállású gyülekezeti lelkész püspöki kirendelés alapján végzi szolgálatát.
- (2) A beosztott lelkészt az egyházközség alkalmazza, díjlevelét az egyházközség presbitériuma állapítja meg.
- (3) A beosztott lelkész kirendeléséről szóló határozatban meg kell jelölni, hogy a beosztott lelkész kinek a felügyelete mellett látja el szolgálatát.
- (4) A kirendelés kezdeményezhető az egyházközség presbitériumának határozata, az esperes kérelme alapján, vagy hivatalból.
- (5) Hivatalból történő kezdeményezés esetén be kell kérni a fogadó egyházközség véleményét és a kiállítandó díjleveltervezetet is.
- (6) Amennyiben az egyházközség presbitériuma vagy az esperes kezdeményezi beosztott lelkészi státus létesítését, illetőleg betöltését, úgy indokolni kell annak megalapozottságát, és fel kell terjeszteni a beosztott lelkész elhelyezésére, javadalmazására vonatkozó nyilatkozatot.
- (7) Az egyházközség presbitériuma vagy az esperes kérelmére a beosztott lelkész kirendelése indokolt esetben visszavonható. A kirendelést hivatalból vissza kell vonni, ha annak feltételei nem állnak fenn vagy megszűntek. A kirendelés visszavonásáról a püspök dönt, és erről határozatban rendelkezik.

*Lelkeszi állás betöltése intézményekben***39. §**

Az intézményi lelkész szolgálati jogviszonya kirendeléssel, kinevezéssel vagy megbízással, keletkezik. A jogviszony keletkeztetését pályázat vagy meghívás előzheti meg, az intézmény alapító okiratában foglalt rendelkezések figyelembe vételével.

40. §

- (1) A szolgálati jogviszony keletkeztetésére és megszüntetésére az egyházi fenntartó szerint illetékes esperes, püspök, vagy a Zsinat lelkészi elnöke jogosult.
- (2) Nem egyházi fenntartóhoz történő kirendelésről országos hatáskörű szervezet esetén a Zsinat lelkészi elnöke, egyebekben a fenntartó szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező esperes javaslatára a püspök intézkedik.

41. §

Az intézményi lelkészi állás betöltése az érintett intézmény kérésére, vagy hivatalból történik. Ez utóbbi esetben ki kell kérni az intézményvezető vagy az illetékes felelős vezető véleményét is.

42. §

Az intézményi lelkészi állás betöltése előtt szolgálati úton be kell szerezni a lelkész törzskönyvét, és ki kell kérni a területileg illetékes egyházkerület püspökének hozzájárulását.

43. §

Az intézményi lelkész szolgálati jogviszonyának létesítéséről és megszüntetéséről egyházközségi fenntartású intézmény esetén a presbitérium javaslatára az esperes felterjesztésére a püspök dönt, a kirendelést részére az esperes adja ki. Egyéb esetekben a fenntartó szintjén történik a testületi döntéshozatal és a kirendelés is.

44. §

Az intézményi lelkész szolgálati szerződése a díjlevél. A javadalomról (pénzbeli és természetbeli juttatások) a díjlevelet kiállító az alkalmazó intézménnyel történő egyeztetés alapján rendelkezik. Ezek meghatározása során tekintettel lenni az ágazatra vonatkozó és kötelezően alkalmazandó állami előírásokra is.

45. §

Nem kell kiállítani díjlevelet azokban az esetekben, amikor az alkalmazásra, javadalom kifizetésére nem egyházi jogviszony alapján kerül sor (pl. tábori lelkész, börtönlelkész, alkalmazott kórházlelkész).

46. §

A lelkészi diplomája alapján közoktatásban foglalkoztatott egyházi személyek alkalmazási feltételeiről külön egyházi törvény rendelkezik. Az oktatási intézményben lelkészi diplomája alapján foglalkoztatott egyházi személy vagy vallásoktató lelkész püspöki kirendeléssel látja el szolgálatát.

- 47. §** Intézetben betöltött vezetői lelkészi szolgálat esetén a fenntartó (világi állás esetén a munkáltató) a kinevezés, kirendelés, megbízás feltételéként a szolgálat ellátásához szükséges egyéb szakmai képzés meglétét és megszerzését is előírhatja.
- 48. §**
- (1) Az intézményi lelkészek egyházi jogviszonyukból fakadó alárendeltségük mellett az intézmény ágazati szabályait is kötelesek betartani.
 - (2) Amennyiben a lelkész nem az intézet/szervezet vezetője, úgy a szakmai vezetőt illeti meg a szolgálatok rendjével, beosztásával összefüggésben (pl. munkaidő, szabadság) az utasítási jog.
 - (3) Az intézményi lelkészek esetében a lelkészi szolgálatok tartalma és végzése tekintetében az egyházi függelmi viszonyok érvényesülnek, a hitéleti jellegű szolgálatok ellátásában a lelkész az egyház rendeje köteles eljárni. Fegyelmi felelősségük tekintetében az egyházi bíróság joghatósága alá tartoznak.
- 49. §**
- (1) A nem egyházi fenntartású intézményekben az intézményi lelkészi szolgálat végzéséhez az egyházi kirendelésen túl az álláshellyel rendelkezővel megkötendő munkaszerződés is szükséges.
 - (2) Visszavonásra kerül a kirendelés, ha ezt a munkaviszony létesítője kezdeményezi.
 - (3) A kirendelés visszavonása esetén meg kell szüntetni a lelkész alkalmazásával kapcsolatos munkaviszonyt is.
- 50. §** A törvény e fejezetében szabályozott, jogviszonyt létesítő esperesi, püspöki, zsinati lelkészi elnöki döntések e személyek kizárólagos rendelkezési jogkörébe tartoznak, ellenük nincs helye jogorvoslatnak.
- 51. §** Az intézményi lelkészi állások létesítéséről, megszüntetéséről a szolgálati jogviszonyt keletkeztető tájékoztatja az illetékes esperesi és püspöki hivatal, a Lelkészi Nyugdíjintézetet és a Zsinati Hivatalt.

Többes jogviszony, alkalmazási összeférhetlenség

- 52. §**
- (1) Többes jogvissonnyal rendelkezik az a lelkész, aki több egyházi módon (választás, kinevezés, kirendelés, megbízás) keletkeztetett szolgálatot lát el, vagy egyházi jogviszonya mellett munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban világi állást, kereső foglalkozást, vállalkozói tevékenységet lát el, vagy világi választott tisztséget vállal.
 - (2) Nem minősül többes jogviszonynak a határozott időre szóló, egyházi kirendelés alapján ellátott helyettesítés.
 - (3) A többes jogviszonyról minden esetben tájékoztatni kell az egyházi jogviszonyok keletkeztetőjét.
 - (4) Többes jogviszonyt a lelkész csak az e törvényben meghatározott jóváhagyás esetén vállalhat.
 - (5) A többes jogviszony engedélyezésénél elsődlegesen az egyházközség, és az eredetileg ellátott egyházi szolgálat érdekeit kell figyelembe venni.
 - (6) Nem engedélyezhető olyan tevékenység, amely a lelkészi tisztséggel összeférhetetlen.
- 53. §**
- (1) Gyülekezeti lelkész többes jogviszonyának engedélyezéséről a presbitérium dönt, mely határozat az egyházmegyei közgyűlés (tanács) jóváhagyásával válik érvényessé. Amennyiben a többes jogviszony keretében nem egyházi tevékenység ellátására kerül sor, a határozat érvényességéhez szükséges az egyházkerületi közgyűlés jóváhagyása is.
 - (2) Az intézményi lelkész más (első egyházi felhatalmazásán – főállásán – kívüli) lelkészi jellegű szolgálatot, munkaviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt csak a szolgálatot keletkeztető hozzájárulásával láthat el.

V. FEJEZET

A választási eljárás

A gyülekezeti lelkészi állás betöltésének előkészítése

54. §

- (1) A gyülekezeti lelkészi állás betöltendő az állás megüresedése vagy új állás szervezése esetén.
- (2) Megüresedik a gyülekezeti lelkész állása:
 - a) más lelkészi állás elfoglalása napjával, az új álláshely elfoglalásának kezdő időpontjával,
 - b) lemondás esetén a lemondás elfogadásával,
 - c) nyugdíjazás esetén a nyugdíjazást kimondó határozat jogerőre emelkedésének napjával.
 - d) fegyelmi hatósági határozat következtében történt áthelyezés esetén a bírósági határozat jogerőre emelkedésével,
 - e) gyülekezet érdekében elrendelt áthelyezés vagy nyugdíjazás esetén az igazgatási bírósági határozat jogerőre emelkedésével,
 - f) elhalálozás esetén a halál napjával.

55. §

A gyülekezeti lelkészi állás megüresedése esetén az esperes 8 napon belül intézkedik az egyházközség ingó és ingatlan vagyonának leltározásáról, megőrzéséről és a szolgálat folyamatos ellátásáról.

Választás meghívás útján

56. §

- (1) Meghívás útján töltendő be a gyülekezeti lelkészi állás, ha a presbitérium teljes létszámának 2/3-os többségű határozatában dönt a meghívásról, és e határozatában megnevezi a meghívandó lelkészt.
- (2) A presbitérium határozatáról készített jegyzőkönyv hitelesített másolatát 3 napon belül fel kell terjeszteni az egyházmegye elnökségéhez.
- (3) Ha a presbitérium a meghívás jogával nem élt, vagy a közgyűlés a presbitérium jelöltjét nem választotta meg, meghívás útján töltendő be a gyülekezeti lelkészi állás akkor, ha az érvényes választói névjegyzékbe felvett választók 10%-a megnevezi a meghívandó személyét.
- (4) Amennyiben a választói névjegyzékbe felvett választók 10%-a nevezi meg a meghívandó személyét, ehhez az ajánlási ívek eredeti példányát, valamint a presbitérium határozatának a másolatát fel kell terjeszteni az egyházmegye elnökségéhez. Az ajánlási íveknek az ajánló egyháztagnak nevét, aláírását és lakcímét kell tartalmaznia. Az ajánlók jogosultságát a nevek és a lakcímek alapján a presbitérium köteles ellenőrizni.
- (5) A presbitérium az állás megüresedését követő 60 napon belül köteles bejelenteni az esperesnek, hogy a választók vagy a presbitérium kit kíván meghívni. Ezt a határidőt a presbitérium indokolt kérésére az egyházmegye elnöksége egy ízben további 60 nappal meghosszabbíthatja.
- (6) Az iratokat az esperes – egy lelkészi és egy világi tanácsossal, valamint az egyházközség két képviselőjének bevonásával – 8 napon belül megvizsgálja. Ezen vizsgálat után haladéktalanul felhívja a meghívandót okiratainak 15 nap alatt történő betérjesztésére.
- (7) Be kell terjeszteni:
 - a) a jelölt lelkészi oklevelét vagy annak hitelesített másolatát,
 - b) az illetékes esperes által kiállított szolgálati bizonyítványt, amelyben azt is igazolni kell, hogy a jelölt ellen egyházi bíróság előtt fegyelmi eljárás nincs folyamatban, és hogy a jelölt nem áll választhatóságát korlátozó fegyelmi határozat hatálya alatt,
 - c) a jelölt nyilatkozatát, hogy megválasztása esetén az állást elfogadja, és hogy nem áll büntető ítélet hatálya alatt, valamint ellene sem egyházi bírósági eljárás, sem világi hatóság előtti büntetőeljárás nincs folyamatban,
 - d) a jelölt hiteles törzskönyvi kivonatát, melyet egyidejűleg az illetékes püspöki hivatal(ok)nak is meg kell küldeni.

- (8) Egyházkerületen kívül történő meghívás vagy pályázat esetén a szolgálati bizonyítványt az illetékes egyházkerületek püspökeivel is záradékoltatni kell. A záradékolás alapja az elbocsátó, illetve befogadó elnökségi határozat.
- (9) Nem magyar állampolgár, vagy nem magyarországi szolgálati bizonyítvánnyal rendelkező lelkész magyarországi választhatósága érdekében előzetes befogadási kérelmet terjeszthet elő valamely egyházkerület elnökségéhez. A kérelméhez csatolni kell az 56. § (7) bekezdés a) b) c) d) pontjaiban felsoroltakon túl
- a) a kérelmező önéletrajzát,
 - b) rövid indoklást arról, hogy miért kíván a Magyarországi Református Egyház területén, illetve az adott egyházkerületben szolgálni.
- (10) Az elbocsátási, a befogadási és az előzetes befogadási kérelemről az egyházkerület püspöke dönt.
- (11) A törvény által előírt választási okiratok beérkezésétől számított 8 napon belül az esperes egy lelkészi és egy világi tanácsossal és a gyülekezet két képviselőjével együtt megvizsgálja az okiratokat. Amennyiben megállapítható, hogy iratok hiányosak, és ezt rajta kívül álló adminisztrációs hiba okozta, a jelöltet a kézhezvételtől számított 3 napos jogvesztő határidővel fel kell hívni a hiányok pótlására. Ezt követően a bizottság megállapítja, hogy a jelölt választható-e vagy sem.
- (12) Amennyiben a vizsgálat eredményeként választási akadály nincs, erről az egyházközség elnökségének mindkét tagját és a jelöltet értesíteni kell.

57. §

- (1) A meghívandóként megnevezett választásra jogosultságának megállapítása után az esperes – a presbitériummal egyetértésben – 15 napon belül kitzúzi a bemutatkozás, illetve a választás napját, és intézkedik, hogy mind a bemutatkozó szolgálat, mind a választás időpontját a megelőző két vasárnapon a szószékről és a helyben szokásos módokon hirdessék ki.
- (2) Az esperes a bemutatkozó szolgálatra és a lelkészválasztásra egy lelkészi és egy világi tanácsosból álló küldöttséget küld ki.

58. §

- (1) A küldöttség lelkészi tagja által vezetett istentisztelet utáni lelkészválasztói közgyűlésen a küldöttség ismerteti a választásra vonatkozó szabályokat.
- (2) A választói gyűlés határozatképes, ha a választásra jogosultaknak 10%-a, de legalább a presbitérium létszámának a kétszerese jelen van. Ha az első választói gyűlés nem volt határozatképes, a 14. napra összehívott megismételt választói gyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes.
- (3) A jelöltet megválasztottnak kell kijelenteni, ha az érvényes szavazatok többségét elnyerte.
- (4) A továbbiakban a 643 és 65. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

59. §

Ha az állást az 56–58. §-ban meghatározott eljárásban foglaltak szerint nem töltötték be, az egyházmegyei elnökség 30 napon belül javaslatot tehet a gyülekezetnek a meghívandó lelkész személyére vonatkozóan.

60. §

Ha a jelöltet az 56–58. §-ban meghatározott eljárásban foglaltak szerint nem választották meg, és az egyházmegye elnöksége a 59. §-ban írt jogával élni nem kíván, az esperes 30 napon belül intézkedik a gyülekezeti lelkészi állásnak pályázat útján való betöltése iránt.

Választás pályázat útján

61. §

- (1) A pályázatot az esperes írja ki 30 napon belül, amelyet köteles meghirdetni az egyház hetilapjában. A pályázat tartalmazza a betöltendő állásra vonatkozó pályázati feltételeket és a lelkészi díjlevelet.
- (2) A pályázatot a pályázni kívánó jelöltek a hirdetményben meghatározott határidőig nyújthatják be az espereshez. A pályázat benyújtására nyitva álló határidőt a megjelenéstől számított 30 és 60 nap között kell megállapítani. A pályázathoz csatolni kötelesek az 56. §-ban meghatározott okiratokat, amelyeket az esperes egy lelkészi és egy világi tanácsossal, továbbá az érdekelt egyházközség 2 képviselőjével együtt megvizsgál, és megállapítja, hogy a pályázó a pályázati feltételeknek megfelel-e.

62. §

- (1) A pályázati feltételeknek megfelelt pályázók közül az egyházközség presbitériuma titkos szavazással 2–5 személyt jelöltté minősít és bemutatkozó szolgálatra hív. A jelöltet állító presbiteri gyűlésen az egyházmegye küldöttsége elnököl. Az esperes meghatározza a bemutatkozás sorrendjét és időpontját és a pályázóknak a szavazólapon történő feltüntetését, vezetéknevük ábécé szerinti sorrendjében, és erről a gyülekezetet értesíti.
- (2) A bemutatkozó szolgálatra, illetve a lelkészválasztásra az 57–58. és a 64–65. §-okban foglaltak az irányadók.

63. §

- (1) A választás több jelölt esetén csak titkos szavazással történhet. Egy jelölt esetén a közgyűlés nyílt szavazással dönt, kivéve, ha a jelenlevő választásra jogosultak legalább 10%-a titkos szavazást kér.
- (2) A szavazás az egyházmegye által hitelesített szavazólappal történik.
- (3) A jelöltek nevét ábécé sorrendben kell feltüntetni. A jelöltet megválasztottnak kell kijelenteni, ha az érvényes szavazatok több mint felét elnyerte.
- (4) Amennyiben a többséget egyik jelölt sem nyerte el, a legtöbb szavazatot kapott 2 jelöltre új szavazást kell elrendelni és lefolytatni, és azt kell megválasztottnak tekinteni, aki az ismételt szavazás eredményeként a szavazatok többségét elnyerte.

64. §

- (1) A választás eredményét – mind meghívás, mind pályázati eljárás esetén – az egyházmegyei küldöttség a helyszínen a választók gyűlésén kihirdeti.
- (2) A választás lefolytatásáról 2 példányos jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet a küldöttség tagjai és a gyülekezet 2 megbízottja írnak alá. A jegyzőkönyvet az összes iratokkal együtt 3 napon belül az espereshez kell terjeszteni, aki a választás lefolytatásától számított 15 nap – azaz a fellebbezési határidő letelte után – jelentést tesz az egyházkerület elnökségének.
- (3) Az egyházkerületi elnökség a jelentés kézhezvételétől számított 8 napon belül törvényességi kifogást emelhet. Erről értesíti az esperest és az egyházmegyei bíróság elnökségét. Az óvásnak a választási eljárás további menetére halasztó hatálya van.

65. §

- (1) Ha valamely jelölt megválasztása érdekében vagy ellene az egyházi élet tisztaságával össze nem férhető módon a választás eredményére befolyást gyakoroltak, vagy ha a választókat szavazati joguk gyakorlásában bármilyen módon akadályozták, választási szabadságukat korlátozták, a választást vagy annak azt a részét, amely a meg nem engedett eszközökkel megválasztott jelölt megválasztására vonatkozik, érvénytelennek kell nyilvánítani.
- (2) Érvénytelennek kell nyilvánítani azt a választást is, amelynél e törvénynek a választási eljárásra vonatkozó rendelkezéseit súlyosan megsértették.
- (3) A választás ellen 8 napon belül az egyházmegyei bírósághoz címzett panasznak van helye. E határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.
- (4) Panaszra jogosult:
 - a) a választásban részt vettek 10%-a,
 - b) a választó egyházközség presbitériuma,
 - c) az egyházmegye jogtanácsosa vagy a választás vezetésére kiküldött egyházmegyei küldöttség bármely tagja,
 - d) akit jogsérelem ért.
- (5) A bíróság a panaszt érdemben elbírálja. Elutasítja, ha az nem jogosulttól származik, elkésett, vagy alaptalan. Amennyiben a panasz megalapozott, dönt a választási eljárásnak egészben vagy részben érvénytelenné nyilvánításáról és a választó testületet határidő kitűzésével az érvénytelen részben új eljárásra utasítja. Az Egyházmegyei Bíróság – az egyházi törvénykezésről szóló törvény soronkívülségi eljárásra vonatkozó szabályai szerint – határoz. A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

- 66. §** Ha a választó egyházközség a megüresedett gyülekezeti lelkészi állást sem meghívás, sem pályázat, sem jelölés útján betölteni nem tudta, a választást a legközelebbi egyházmegyei közgyűlés teljesítheti titkos szavazással. A választás eredményét a legközelebbi vasárnapon a szószékről ki kell hirdetni.
- 67. §** A választási eljárás akkor ér véget, ha a választás ellen e törvényben meghatározott határidőn belül panaszt nem adtak be, az egyházkerület elnöksége törvényességi kifogást nem emelt, illetve a bíróság ez ügyben hozott határozata jogerőre emelkedett.
- 68. §**
- (1) A megválasztott lelkész az esperes által a 35. § (4) bekezdésben meghatározott határidőn belül kitűzött beiktatással köteles az állást elfoglalni.
 - (2) Az állás elfoglalását követő 15 napon belül meg kell történnie az egyházközség anyakönyvei, ingó és ingatlan vagyontárgyai, pénztára és irattára, a számadások és leltár szerinti pontos átadásának és átvételének.
 - (3) Az esperes által felkért egyházmegyei lelkészi és világi tanácsosoknak jelen kell lenniük az átvételnél, és a jegyzőkönyvet alá kell írniuk.
- 69. §** A választás költségeit – a megválasztott lelkész költözködési költségeivel együtt – a választó egyházközség viseli.
- 70. §** Az állását elfoglalt gyülekezeti lelkész abban az egyházközségben, amelyben megválasztották, a beiktatástól számított legalább 3 évig szolgálni köteles. Ez alól az egyházmegyei közgyűlés kivételes és indokolt esetben felmentést adhat.
- 71. §** A lelkészi állást fenntartó egyházközség, egyházi testület és intézmény – a díjlevél alapján – megfelelő javadalom biztosításával gondoskodni tartozik a gyülekezeti lelkész és családja tisztas életfenntartásáról.

VI. FEJEZET

A szolgálati jogviszony változásai

Eljárás gyülekezeti lelkészek álláscsereje esetén

- 72. §**
- (1) A gyülekezeti lelkészi állás cseréjét kezdeményezhetik az érdekelt gyülekezeti lelkészek és az eljárásban érintett egyházmegyei közgyűlés(ek) egyaránt.
 - (2) Csere útján akként történik változás a gyülekezeti lelkészi állásban, hogyha ebben az érdekelt gyülekezeti lelkészek megegyeztek, az érintett gyülekezetek presbitériumai ezzel egyetértenek, és az illetékes felettes egyházi hatóságok ezt jóváhagyják. Ha a cserére más-más egyházkerületbe tartozó gyülekezeti lelkészek között kerül sor, ehhez mind a két egyházkerület hozzájárulása szükséges. Bármely feltétel hiánya esetén a csere nem jön létre.
- 73. §**
- (1) A cserét jóváhagyó határozatot 15 napon belül mindkét gyülekezet előtt ki kell hirdetni istentisztelet alkalmával.
 - (2) A cserét a jóváhagyást tartalmazó határozatot követően 30 napon belül végre kell hajtani.

*A lelkészi állás betöltése áthelyezés útján***74. §**

- (1) Missziói vagy intézeti lelkészi állást áthelyezés útján is be lehet tölteni.
- (2) Az áthelyezés tárgyában a bíróság igazgatási vagy fegyelmi ügykörben jár el.

75. §

Az áthelyezésre vonatkozó és igazgatási ügykörben lefolytatandó eljárást az illetékes egyházmegyei bíróságnál kezdeményezhetik:

- a) az illetékes egyházközség választójogosult tagjainak több mint 50%-ának szavazata, illetve a presbitérium 2/3-os többséggel,
- b) az egyházmegyei közgyűlés,
- c) az érintett lelkész.

76. §

Az áthelyezésről a bíróság határozatban dönt. E határozatban dönt az eljárási költségekről is.

77. §

Az áthelyezés ügyében igazgatási ügykörben a bíróság eljárási szabályaira a hatályos egyházi törvénykezésre vonatkozó törvényben foglaltak az irányadók. A jogerős határozat alapján az áthelyezést az ügyben I. fokon eljáró bíróság fogantatosítja.

*A lelkészi szolgálat szünetelése***78. §**

Szünetel a lelkészi szolgálati viszony, ha a lelkész a szolgálati viszonyából eredő feladatait e törvényben meghatározott okokból, így különösen

- a) újabb tanulmányi jogviszony létesítésére tekintettel,
- b) külföldi egyházban vállalt szolgálat ellátása alatt,
- c) gyermek születése, nevelése miatt, a gyermek 3 éves koráig,
- d) politikai párttagság, országgyűlési képviselőség, polgármesterség, közszolgálat vállalása miatt tartósan nem tudja ellátni.

79. §

- (1) A lelkész politikai párt tagja nem lehet. Amennyiben mégis politikai párttagságot vagy országgyűlési képviselőséget vállal, a jelöltként történő nyilvántartásba vételétől fogva, az érintettsége tartamára a lelkészi szolgálatát szüneteltetnie kell.
- (2) Ha a lelkész meghatározott idejű egyéb főállású belföldi közszolgálatot, polgármesterséget vállal, köteles lelkészi szolgálatának szüneteltetését kérni, attól az időponttól, amikortól jelöltté minősítették.
- (3) A szüneteltetése idején az illető református lelkészként nem nyilatkozhat.

80. §

- (1) A lelkésznek a szüneteltetés iránti kérelmet, a szünetelésre okot adó eseménytől számított 30 napon belül az őt nyilvántartó egyházmegye espereséhez kell benyújtania. A szünetelési körülmények észlelése esetén az egyházi felettes hivatalból is kezdeményezheti a szünetelés megállapítását.
- (2) A szüneteltetés megállapítására gyülekezetben szolgáló lelkész esetében a presbitérium határozata alapján az esperes, a missziói, illetve intézményi lelkész esetében a szolgálati jogviszonyt keletkeztető jogosult. A szünetelés határozott vagy határozatlan időre állapítható meg.
- (3) A szüneteltetésről írásbeli határozatot kell hozni. A határozatnak tartalmaznia kell a szünetelés kezdő időpontját és annak várható időtartamát, a szünetelés alatt megmaradó jogokat és kötelezettségeket, különös tekintettel arra, hogy a szünetelés alatt a lelkész mennyi ideig és milyen feltételekkel jogosult a parókia használatára.
- (4) Amennyiben a szüneteléshez a presbitérium határozott időre járult hozzá, akkor a határidő lejártával – amennyiben a határozott idő lejártával nem áll szolgálatba – az adott egyházközségben a lelkész tisztsége megszűnik. A szünetelés maximum a hatályban tartás határidejéig tarthat.
- (5) A szünetelésről tárgyaló presbiteri gyűlésen az egyházmegye elnöksége által megbízott lelkészi és világi küldött elnököl.
- (6) A szünetelésről rendelkező határozatban fel kell hívni az érintett figyelmét a lelkészi képesítés hatályban tartásának lehetőségére, ennek határidejére és mulasztása következményeire.

- (7) A határozatban rendelkezni kell a szüneteltetés alatti egészségbiztosítási, állami, illetve egyházi nyugdíjjárulék-fizetés kérdéséről is.
- (8) A határozatlan ideig tartó szünetelés esetén a jogviszony aktiválása kérelemre történik.
- (9) A szünetelést, annak kezdő időpontját és lejártát a törzskönyvben fel kell tüntetni, és a határozat egy példányát meg kell küldeni a Lelkeszi Nyugdíjintézetnek is.

A lelkeszi képesítés hatályban tartása

81. §

- (1) A lelkeszi képesítés hatálya kiterjed mindazon időszakokra, amikor a lelkesz a Magyarországi Református Egyházban szolgálati viszonyban áll. Amennyiben a lelkesz nem lép szolgálatba, vagy szolgálati viszonya megszűnik, úgy e törvény rendelkezései szerint kérnie kell lelkeszi képesítésének hatályban tartását. Ellenkező esetben a nyugdíjazás és szünetelés e törvényben meghatározott eseteit kivéve lelkeszi képesítését elveszti.
- (2) Amennyiben a lelkesz szolgálati jogviszonya megszűnt, vagy határozatlan időre, illetőleg előre láthatóan 1 évnél hosszabb határozott időre szünetel, úgy a szolgálat megszűnésének napjától számított egy éven belül kérnie kell lelkeszi képesítésének hatályban tartását.
- (3) A kérelmet az utolsó szolgálati hely – vagy ennek hiányában a lelkeszi diploma megszerzése – szerint illetékes egyházmegyéhez kell benyújtani.
- (4) A kérelemhez csatolni kell
 - a) a lelkeszi képesítést igazoló oklevelet,
 - b) a hatályban tartási kérelem alapjául szolgáló tény megjelölését,
 - c) a szolgálati bizonyítványt az utolsó szolgálati helyről és az azt megelőző szolgálatokról,
 - d) igazolást arról, hogy melyik gyülekezet életében vesz részt és milyen módon,
 - e) a kérelem benyújtásának időpontjában milyen tevékenységet végez és milyen indokok alapján kéri a lelkeszi képesítés hatályban tartását,
 - f) nyilatkozatot arról, hogy olyan foglalkozást vagy életmódot nem folytat, amely a lelkeszi hivatás gyakorlásával összeegyeztethetetlen,
 - g) nyilatkozatot arról, hogy egyházi vagy világi bírósági eljárás, vagy büntetés hatálya alatt nem áll.

82. §

- (1) A lelkeszi képesítés hatályban tartására irányuló, hiánypótlásra nem szoruló kérelmet az egyházmegyei közgyűlés vagy egyházmegyei tanács a következő ülésén köteles tárgyalni. Az eljáró testület a lelkeszi képesítés hatályban tartását legfeljebb 5 évre javasolhatja az egyházkerületi közgyűlésnek, vagy a kérelem elutasítására tesz javaslatot.
- (2) A jogerős határozatot az egyházmegyei közgyűlés előtt ki kell hirdetni.
- (3) A tanács által meghozott határozatot a közgyűlés előtt is ki kell hirdetni.

83. §

Nem lehet hatályban tartani a lelkeszi képesítését annak, aki olyan foglalkozást vagy életmódot folytat, amely a lelkeszi hivatás gyakorlásával összeegyeztethetetlen.

84. §

- (1) A lelkeszi képesítés hatályban tartására vonatkozó határozatot az egyházkerület elnöksége megküldi a kérelmezőnek, a javaslatot tevő egyházmegyének és a Zsinati Hivatalnak.
- (2) A határozatot a törzskönyvbe is be kell jegyezni.

85. §

- (1) Akinek lelkeszi képesítését hatályban tartják, rendelkezési állományba kerül. Köteles részt venni a lakóhelye vagy a munkahelye szerinti gyülekezet életében. E tevékenységéről a lakóhely vagy munkahely szerinti lelkesz évente összesített jelentést készít az esperes részére.
- (2) Istentiszteleten, más gyülekezeti alkalmon szolgálatot, a sákramentumok kiszolgáltatását csak a szolgálatvégzés helye szerint illetékes lelkesz tudomásával és egyetértésével végezhet.

86. §

- (1) Akinek a lelkési szolgálata szünetel és a szünetelésre vonatkozó határozat jogerőre emelkedésétől számított 1 éven belül nem kéri a lelkési képesítésének hatályban tartását, az elveszíti azt.
- (2) Az egy éves határidő elmulasztása miatt igazolási kérelmet lehet előterjeszteni, ha a lelkész nem volt abban a helyzetben, hogy igényét érvényesíteni tudta volna. Az igazolási kérelemben elő kell adni és valószínűsíteni kell a gátló körülményeket.
- (3) Amennyiben valaki az egy évet elmulasztja, de a kérelmet 3 éven belül benyújtja, a kérelméről az egyházmegyei közgyűlés vagy tanács csak a benyújtástól számított egy év próbaidő elteltével dönthet.
- (4) Ha a kérelmet 3 éven belül nem nyújtják be, vagy azt elutasították, úgy a lelkési képesítés visszaállítását csak a megszűnéstől számított 5 év elteltével lehet újra kérelmezni.

87. §

- (1) A lelkési képesítés hatályban tartása iránti eljárásban az egyházmegyei vagy egyházkerületi közgyűlés vagy tanács hivatalból, vagy a kérelmező indítványára bekérheti az Egységes Lelkészképesítő Bizottság véleményét.
- (2) Amennyiben valakinek 5 évnél hosszabb ideig nem volt hatályban a lelkési képesítése, vagy legalább 10 éve nem állt lelkési jogviszonyban, az Egységes Lelkészképesítő Bizottság véleményének bekérése kötelező.
- (3) Az Egységes Lelkészképesítő Bizottság a lelkész jelleg visszaállítása előtt alkalmassági vizsga letételét rendelheti el.

88. §

Aki nem kéri lelkési képesítésének hatályban tartását vagy kérelmét elutasították, lelkési szolgálatra való jogosultságát is elveszíti. A felsőoktatási intézményben szerzett diploma érvénye változatlanul megmarad.

*A lelkési szolgálati viszony megszűnése***89. §**

- (1) Megszűnik a lelkési jogviszony:
 - a) elhalálozással,
 - b) ha az egyházi bíróság a lelkészt hivatalvesztés büntetéssel sújtja.
- (2) Megszűnik a lelkész szolgálati jogviszonya:
 - a) nyugdíjba vonulással,
 - b) az adott álláshelyről való lemondással,
 - c) hivatalvesztés fegyelmi büntetéssel,
 - d) határozott idejű kinevezés, megbízás, kirendelés esetén a határozott idő leteltével, vagy visszavonással,
 - e) határozatlan idejű kinevezés, megbízás, kirendelés esetén visszavonással,
 - f) az adott szolgálati jogviszony közös megegyezéssel való megszüntetésével,
 - g) egyházi közérdekből hozott bírósági igazgatási döntéssel az alábbiak szerint:
- (3) Az egyházlátogató bizottság – szükség szerint a presbitérium véleményének kikérése után – kezdeményezheti az egyházmegyénél az önálló gyülekezeti lelkész szolgálati jogviszonyának 6 hónapon belüli, közös megegyezéssel történő megszüntetését. Amennyiben az egyházmegyei elnökség előtt a szolgálati viszony megszüntetéséről megegyezés nem jön létre, a presbitérium – egyházi közérdekre hivatkozással – egyházi bírósághoz fordulhat, amely igazgatási eljárás keretében dönt a jogviszony megszűnéséről. Amennyiben a bíróság döntése szerint a viszony megromlása a gyülekezetnek is felróható, a megüresedett lelkési állás betöltéséről az egyházmegyei közgyűlés dönt.

90. §

- (1) A nyugdíjba vonult lelkész lelkészi jellegét a nyugdíjazás után is megtartja. Szolgálatot határozott időre szóló megbízással vagy eseti jelleggel láthat el, a szolgálat helye szerint illetékes lelkész tudomásával és a parókiális jogok tiszteletben tartásával.
- (2) A nyugdíjas lelkész is köteles életvitelében a lelkészekre előírt kötelezettségeket megtartani. E körben, valamint szolgálatvégzésével összefüggésben az egyházi törvények hatálya alatt áll.

VII. FEJEZET**A lelkész kötelezettségei****91. §**

- (1) A lelkész általános kötelessége, hogy:
 - a) szolgálatát a Szentírás és hitvallásaink szerint, egyházi törvényeinket betartva, teljes odaadással végezze és ezt életvitelével is megerősítse,
 - b) az istentiszteleti alkalmakra felkészüljön, azokat az egyház rendtartása szerint pontosan megtartsa, gondoskodjon a sákramentumok hitvallásaink szerinti helyes kiszolgáltatásáról, gyülekezetét gondozza, szolgálati területét építse,
 - c) magát a teológiai tudományokban és a szolgálat ellátásához szükséges ismeretekben állandóan tovább képezze,
 - e) ápolja és óvja testi-lelki egészségét, hogy ennek hiánya ne akadályozza meg szolgálatait,
 - f) lelkésztársaival éljen testvéri egyetértésben, és mindenképpen a békességre törekedjék,
 - g) más gyülekezet területén lelkészi szolgálatot csak az illetékes helyi lelkész hozzájárulásával végezhet, tartsa tiszteletben a parókiális jogokat,
 - h) magatartásával és nyilatkozatával ápolja és erősítse az evangélium szerinti tiszta erkölcsöt, az emberszeretetet és a hazaszeretetet, egyháza jó hírét és tisztességét, legyen szolidáris az elesettekkel,
 - i) kerülje a viszálykodást és személyes ellentéteket, az olyan magatartást, amely másokban megütközést, megbotránkozást válthat ki,
 - j) tartózkodjék minden olyan tevékenységtől, amely akadályozza a lelkészi szolgálat végzésében, vagy amely az egyház, a gyülekezet, a szolgált közösség megosztásához vezethet,
 - k) tevékenyen vegyen részt az egyházi közéletben, a vállalt tisztséget lelkiismeretesen lássa el,
 - l) lelkiismeretesen hajtsa végre a fokozatos egyházi testületek döntéseit,
 - m) éljen békességben családjával és környezetével, és az egyház érdekét nézve munkálkodjon együtt presbiterekkel és az egyház világi segítőivel,
 - n) környezete legyen rendezett, óvja azt, személyes és családi életével is jó példát adjon, hogy mindenki előtt nyilvánvalóvá legyen: ő és az ő háza népe az Úrnak szolgálnak,
 - o) tartsa be Magyarország Alaptörvényét, törvényeit és törvényes rendelkezéseit, mindaddig, amíg azok nem ellentétesek Isten törvényeivel,
 - p) gyermekeit református vallásban nevelje,
 - q) a hivatali és a hitéleti szolgálat végzése során tudomására jutott személyiségi jogot érintő információt köteles megőrizni.
- (2) A lelkész házastársa csak református vagy evangélikus egyháztag lehet.

- (3) A lelkész egyéb kötelezettségei:
- a) a lelkésznek az istentiszteleti és sákramentális szolgálatok végzésénél palástot kell viselni. Egyéb esetben akkor viselhet palástot, ha azt az alkalom egyházi jellege indokoltá teszi.
 - b) A lelkész szolgálaton kívül is úgy viselkedjen és öltözködjön, hogy az a lelkészi hivatás méltóságának megfeleljen.
 - c) A lelkész
 - nem vehet részt olyan szervezetben vagy mozgalomban, amelynek célja, tevékenysége az egyház hitvallásával vagy érdekeivel ellentétesek,
 - nem végezhet olyan tevékenységet, amely az egyházi étellel, a lelkészi tisztség méltóságával összeegyeztethetetlen.
 - d) A gyülekezeti lelkész köteles szolgálati helyén lakni, amennyiben a gyülekezet azon köteletségének eleget tett, hogy lelkészének megfelelő életkörülményeket biztosító lakást bocsát rendelkezésére. Az ettől való eltérést a presbitérium előterjesztésére az egyházmegyei tanács engedélyezi.
- (4) Egyes lelkészi kötelezettségek teljesítésének rendjére és módjára és a lelkészi liturgikus öltözék szabályaira vonatkozóan a Zsinat külön szabályrendeletet alkot.
- (5) Az egyházi fenntartású intézmények lelképásztori kötelezettségeket sajátos alkalmazási feltételeként határozhatnak meg, melyeket a lelkészi állás meghirdetése előtt a jogviszonyt keletkeztető okiratba kell foglalni. Nem egyházi fenntartású intézményeknél a lelkészi szolgálat ellátásának szabályait a jogviszonyt keletkeztető okiratba kell foglalni.

VIII. FEJEZET

A lelkész jogai

Javadalomhoz való jog

92. §

- (1) A lelkésznek joga van arra, hogy szolgálatának ellátásáért méltó javadalomban részesüljön.
- (2) A lelkészi javadalomról a díjlevél rendelkezik.
- (3) A javadalom pénzbeli és természetbeli részből áll. Lelkészi javadalom mindazon pénzbeli és természetbeli juttatás, amelyet az egyházi tisztségviselő szolgálati ellátásáért az egyházi állás, tisztség fenntartójától kap. Összegét, mértékét, a juttatás módját díjlevélben kell megállapítani. A lelkészt megillető természetbeni javadalom járulékalapot képező egyenértékét háromévenként a Zsinati Tanács állapítja meg.
- (4) A lelkészt illeti a temetési, esketési szolgálatért járó stóla. A keresztelésért stóla nem kérhető. A stóla megváltásáról a díjlevelében kell rendelkezni.
- (5) Az illetékességi területen végzett és az ahhoz csatlakozó javadalmi tételek felvételének joga a területileg felelős lelkészt illeti.

93. §

Az önálló lelkész minimális pénzbeli javadalmáról egyházkerületi határozatban kell rendelkezni. A pénzbeli javadalomról a fenntartó éves költségvetésében kell rendelkezni. A lelkészi pénzbeli minimál-javadalom összegére a Zsinati Tanács a költségvetés elfogadásakor ajánlást ad ki.

94. §

- (1) Az egyházközségi lelkész parókián való lakhatási joga a szolgálatához kötődik, mely az Egyház tartási kötelezettségéből fakad, az javadalmi jellegű. A parókia költségviselés szabályait a díjlevélben kell rögzíteni.
- (2) A lelkész parókia-használati joga a szolgálati jogviszony megszűnésével megszűnik, és a lelkész köteles azt 30 napon belül elhagyni.

- (3) A parókián csak a lelkész (107. § (2)-ben meghatározott) közeli hozzátartozói lakhatnak, akiknek lakhatási joga a lelkész lakhatási jogával együtt szűnik meg.
- (4) A parókiáról történő kiköltözés esetén – a nyugdíjtörvényben meghatározott esetet kivéve – a lelkészt térítés, anyagi juttatás nem illeti meg.
- (5) A parókia bármilyen eltérő használatára a presbitérium az esperes jóváhagyásával adhat engedélyt.

Szociális és időskori ellátáshoz való jog

- 95. §** A lelkész a Magyarországi Református Egyház lelkészeinek ellátásáról és nyugdíjintézetéről szóló törvényben meghatározott feltételek teljesítése esetén jogosult a nyugdíjellátásokra.
- 96. §** A nyugdíjba vonult és parókiáról kiköltözött egyházközségi lelkész egyszeri nyugdíjrendszerű juttatásra jogosult. Ennek mértékét a Zsinati Tanács határozza meg. Ugyanilyen mértékű támogatásra az egyházi intézményi lelkész is jogosult.

Pihenéshez való jog

97. §

- (1) A szolgálatban álló lelkész jogosult legalább heti egy szolgálatmentes napot pihenőnapként igénybe venni.
- (2) A gyülekezeti lelkész esetén a szolgálatmentes pihenőnap valamely hétköznapi napra esik. Az állandó pihenőnapot be kell vezetni az egyházközség missziói munkatervébe, kell jelentenie a szolgálati felettesnek, és gondoskodnia kell az esetlegesen arra a napra eső szolgálatok ellátásáról.
- (3) Az esperes munkaszüneti napok kiadhatósága érdekében egyházmegyei ügyeleti rendet alakíthat ki.
- (4) Az intézményi lelkészek pihenőnapja az intézmény rendjéhez igazodik. Amennyiben az eltér a világi jogszabályok szerint meghatározott munkaszüneti napoktól, azt a díjlevélben rögzíteni kell.
- (5) Hivatalos szolgálat céljából igénybevett heti szolgálatmentes pihenőnap legfeljebb két héten belül pótolható.

98. §

- (1) Szolgálatban álló önálló egyházközségi lelkészt évente 30 naptári nap fizetett szabadság illeti meg.
- (2) Szabadsága megkezdése előtt legalább 8 nappal írásban tájékoztatni kell erről az esperest, a helyettes személyének bejelentésével egyidejűleg. Amennyiben a lelkész a helyettesítésről maga nem tud gondoskodni, úgy a szabadság időpontjáról 15 nappal korábban kell az esperest tájékoztatni azzal a kéréssel, hogy az egyházmegye gondoskodjon a helyettesítésről. Ilyen esetben 15 napnál hosszabb szabadságot a lelkész folyamatosan nem vehet ki.

99. §

Egyházközségbe beosztott, beosztott lelkész szabadsága nem lehet kevesebb mint 21 naptári nap. Mértékéről és kiadásának rendjéről az elnök-lelkész rendelkezik, azonban 5 napot meghaladó szabadság esetén ezt legalább a szabadság megkezdése előtt 15 nappal egyeztetni kell.

100. §

Intézményi lelkész esetén a szabadság mértéke az intézményre vonatkozó hatályos jogszabályok szerint kerül kiszámításra, a szabadság kiadásának joga az intézményvezetőt, vagy vezető lelkészt illeti meg.

101. §

A lelkésznek a rendes szabadságon túl 14 év alatti gyermekenként és évenként további 2 naptári nap pótszabadság illeti meg.

102. §

A szabadságot az esedékesség évében kell kiadni, azt legfeljebb a következő naptári év március 31. napjáig lehet átvinni.

103. §

A lelkészt szabadsága idejére stóla nélküli egy hónapra eső pénzbeli javadalma illeti meg.

*Tanuláshoz való jog***104. §**

- (1) A lelkészt megilleti az a jog, hogy magát folyamatosan képezze és ennek érdekében tanulmányokat folytasson.
- (2) A képzésen részvételt és az ehhez szükséges szabadidőt minden lelkésznek biztosítani kell. Ennek mértéke évente 8 naptári nap. Amennyiben a képzés vizsgakötelezettséggel is jár, úgy vizsgáknént 2 nap tanulmányi szabadság is illeti meg a lelkészt, a Zsinat által meghatározott képzésen való részvételhez.
- (3) Ha az intézményi lelkész folytat tanulmányokat, az ebből eredő jogosultságait és kötelezettségeit tanulmányi szerződésben kell rögzíteni.

105. §

Az illetékes püspök a tudományos tevékenységet folytató lelkésznek 5 évente 3 hónap rendkívüli szabadságot adhat. A rendkívüli szabadság idejére pénzbeli javadalma folyamatosan megilleti.

*Betegellátási jogok***106. §**

- (1) A gyülekezeti és az intézményi lelkészt a szolgálat ellátását akadályozó betegsége alatt is megilleti javadalma, illetve annak meghatározott része.
- (2) Betegség esetén a helyettesítésről az esperesnek vagy a szolgálati hely szerinti illetékes fenntartónak kell gondoskodni. A helyettesítési kérelmet a betegség tényét és az eljövendő kezelés tényét tanúsító orvosi igazolással kell igazolni.
- (3) A lelkészt betegsége bekövetkezése, illetve betegségének szolgálat ellátását kizáró napjától egy évig terjedő időre illeti meg javadalom vagy az ezt helyettesítő pénzbeli ellátás. Ennek meghosszabbítására a presbitérium kérelmére az esperes engedélyével kerülhet sor.
- (4) A táppénz mértéke az egyházközségben szolgáló lelkészek esetén 1 évig a stóla nélküli átlagjavadalom 100%-a, míg ezt követően a javadalom 70%-a.
- (5) A keresőképtelenség idejére megilleti a lelkészt a parókia használati joga is, változatlan költségviselési feltételekkel, rendkívüli méltánylást igénylő esetekben legfeljebb két évig.
- (6) Intézményi lelkész esetében a betegség esetére járó pénzbeli ellátás mértéke az ugyanazon intézet dolgozóinak betegellátásával azonos módon és mértékben kerül kiszámításra, de munkáltatójának a tartási kötelezettség címén járó összeget teljes egészében folyósítani kell, mert ez helyettesíti a gyülekezeti lelkészek részére természetben nyújtott javadalmat.

*Segélyek, támogatások***107. §**

- (1) A lelkész gyermekének megszületésekor vagy közeli hozzátartozójának halálakor egyszeri, egyházkerületi szabályrendeletben meghatározott mértékű segélyre jogosult.
- (2) Közeli hozzátartozó: a lelkész szülei, gyermeke(i), örökbefogadott gyermeke(i), házastársa.
- (3) Eseti – meghatározott eseményhez kötött – vagy rendszeres támogatásban lehet részesíteni a szociálisan rászoruló, vagy váratlan, rendkívüli helyzetbe került lelkészeket, lelkész-családokat.

108. §

A segélyezés és támogatás rendszerét, annak mértékét az egyházmegye, egyházkerület és intézményfenntartók évenkénti költségvetésében kell meghatározni.

*Gyermeket nevelő lelkészek jogai***109. §**

- (1) A lelkészno gyermeke születése, örökbefogadás és 3 éves koráig történő nevelése érdekében szolgálatát szüneteltetheti. Ugyancsak megilleti a gyermeknevelési szociális ellátás a – lelkészi jogviszony szüneteltetése mellett – a gyermek apját is.
- (2) Ezen időszakra az állam által folyósított ellátást a Lelkeszi Nyugdíjintézet a nyugdíjtörvény rendelkezései szerint kiegészíti. A gyermekszülés, nevelés miatti szünetelés ideje alatt is biztosítani kell a lelkész részére a lakhatást.

IX. FEJEZET**Nyilvántartás és adatszolgáltatás****110. §**

Az egyház a lelkészi végzettségű egyháztagokat – lelkészi szolgálati viszonyuk keletkezése előtt, szolgálati viszonyuk alatt, valamint passzív egyházi jogviszonyuk (rendelkezési állomány, szünetelés, nyugdíj) alatt is – nyilvántartja.

111. §

- (1) Az érintett hittudományi kar/egyetem/akadémia a hallgatói jogviszony megszűnését követő 8 napon belül a nyilvántartáshoz szükséges adatokat – az intézmény anyakönyvében szereplő adatok hitelesített másolatával – megküldi, amely egyházkerületből kapta az ajánlást. Az egyházkerület püspöke ennek alapján törzskönyvet nyit és vezet az egyházkerületében lévő lelkészi képesítésű egyháztagokról. Az első szolgálatba állítás alkalmával az egyházkerület az adatokat megküldi a szolgálat szerint illetékes egyházmegyének.
- (2) Amennyiben a hallgató már a diploma megszerzése előtt egyházi felhatalmazást kap (exmisszus), úgy rá ugyanez a szabályozás érvényes.

112. §

- (1) Az első nyilvántartási hely a kirendelésre jogosult püspök hivatala, ahova a hittudományi kar/egyetem/akadémia a diploma kiadását követő 8 napon belül megküldi a törzskönyvezéshez szükséges adatokat, az intézmény anyakönyvében szereplő adatok hitelesített másolatával. Amennyiben a hallgató már a diploma megszerzése előtt szolgálatba áll, úgy rá ugyanez a szabályozás érvényes.
- (2) Az egyházkerület püspöke ennek alapján törzskönyvet nyit és a későbbiekben az alábbi szabályok szerint vezet az egyházkerületében lévő lelkészi képesítésű egyháztagokról.
- (3) Az egyházkerület püspöke a törzskönyv megnyitásáról értesíti a kirendeléssel érintett egyházmegye esperesét.
- (4) A törzskönyvben minden további változás csak a szolgálati úton benyújtott, a dokumentum esperes által hitelesített másolata alapján történhet.

113. §

A lelkészi képesítésű személyek lelkészi jellegük megszűnéséig kötelesek az adataikban bekövetkezett változásokat – a változásokat igazoló dokumentumokkal együtt – 15 napon belül az adatszolgáltatásért felelős egyházmegyéhez bejelenteni. Ennek elmulasztásáig a segélyek és támogatások folyósítása szünetel.

114. §

- (1) Az egyházmegyének nyilvántartásba kell venni mindazokat, akik az adott egyházmegye területén levő:
- egyházközségekben szolgálnak,
 - egyházi, állami, önkormányzati intézményben teljesítenek lelkészi, vagy lelkészi jellegű szolgálatot,
 - intézményi lelkészek esetén – kérelmükre – akik az egyházmegye területén rendelkeznek állandó lakóhellyel,
 - állandó lakóhellyel rendelkező nyugdíjas.
- (2) A nyilvántartásba vétel illetékességét mind az egyházközségi lelkészek mind az intézményi lelkészek esetében a szolgálat helye határozza meg.
- (3) A nyilvántartásba vételt csak azon jogcímen lehet megtagadni, hogy a lelkész nyilvántartása nem tartozik az egyházmegye illetékességi körébe.

115. §

- (1) A lelkésznek a nyilvántartásba vételhez csatolni kell a következő iratok másolatát:
- születési, polgári és egyházi házassági anyakönyvi kivonat, keresztlevél, konfirmációs lap,
 - személyi igazolvány, lakcímkártya, adóazonosító jel, TAJ kártya,
 - gyerekeinek születési anyakönyvi kivonata, keresztlevele,
 - lelkészi képesítését igazoló dokumentumok, egyéb képesítést, képzettséget igazoló dokumentumok,
 - szolgálati jogviszonya létesítésének dokumentuma,
 - tanulmányok végzése esetén iskolalátogatási igazolás.
- (2) Az iratok eredeti példányát az adatok felvételekor be kell mutatni. Az ügyintézőnek a másolatra rá kell vezetni, hogy annak eredeti példánya bemutatásra került.
- (3) A törzskönyvben nyilvántartott fegyelmi büntetésről szóló egyházi bírósági jogerős határozatot az adatszolgáltatásra köteles egyházmegye hivatalból csatolja az iratokhoz.

116. §

- A törzskönyvben a következő adatokat és körülményeket kell feltüntetni:
- személyes adatok (név, szül. hely, idő, anyja neve, apja neve, adóazonosító jel, TAJ szám, állampolgárság, cím),
 - megkeresztelésének ideje, helye, konfirmációjának ideje, helye,
 - házasságkötés adatai, házasság felbontásának ideje, bírósági ügyszáma,
 - házastárs, gyermeke személyi adatai, vallásuk, gyerekek keresztelésének ideje, helye,
 - tanulmányok végzésére vonatkozó adatok: középfokú tanulmányok befejezésének helye, ideje, hittudományi egyetemi diploma, lelkész-képesítés megszerzésének helye, ideje, eredménye, intézmény megnevezése, egyéb képzettség, képesítés megnevezése és megszerzésének adatai, külföldi tanulmányok ideje, helye, kurzus megnevezése, lelkész-továbbképzőn szerzett kreditek,
 - nyelvtudás megjelölése, fokozatának igazolásául szolgáló bizonyítvány adatai,
 - tudományos fokozata,
 - kitüntetései,
 - szolgálati hely, lelkészi státus, szolgálat típusa megnevezése,
 - szolgálat szüneteltetése, lelkészi képesítés hatályban tartása,
 - feddésnél súlyosabb fegyelmi büntetés, bíróság megnevezése, ügyszáma, mentesülés időpontja,
 - lelkészi jelleg megszűnése oka,
 - nyugdíjazás – tovább-szolgálat.

117. §

- (1) Ha a lelkész jogviszonyában változás következik be, az arról szóló dokumentum egy példányát annak keletkeztetője a kiadással egyidejűleg köteles az adatnyilvántartásra köteles egyházmegyének megküldeni. Az esperes az adatváltozást haladéktalanul jelenti a törzskönyvet vezető egyházkerület püspöki hivatalának.
- (2) Ha a szolgálat változásával az egyházkerület illetékessége is változik, a püspök továbbküldi a dokumentumokat az illetékes egyházkerületnek, illetve másolatban a Zsinati Hivatalnak.
- (3) Az iratok továbbításáról olyan feljegyzést kell készíteni, melyből megállapítható, hogy a törzskönyv kinek a kérelmére, milyen okból, milyen mellékletekkel kinek került megküldésére.

118. §

A nyilvántartást vezető egyházkerület az illetékes egyházmegye tájékoztatása, adatközlése alapján a törzskönyvből köteles a Református Lelkeszi Nyugdíjintézetnek mindazon adatokat megküldeni, amelyek a lelkészi társadalombiztosítás és a nyugellátáshoz szükségesek (személyi adatok, TAJ szám, adószám, lakcím, szolgálati hely, szolgálati státusz, ezek keletkezésének, változásának, megszűnésének időpontja). Ezeket az adatokat a Nyugdíjintézet nyilvántartja, kezeli. A biztosítással és ellátásokkal kapcsolatos adatokhoz való hozzáférést az egyházmegyei, egyházkerületi és zsinati elnökség számára biztosítja.

119. §

- (1) A törzskönyv elektronikus formában is vezethető.
- (2) Az adatkezelés szabályait az Egyház adatvédelmi törvényében kell szabályozni.
- (3) A törzskönyv adatai a lelkész neve, címe, a szolgálati helye, lelkészi státusza, a szolgálati jogviszony keletkezésének, megszűnésének ideje és módja kivételével nem nyilvánosak, de a nyilvántartott adatokat a lelkész egyházi felettese jogosult megismerni.
- (4) A Zsinat Elnöksége jogosult a törzskönyv egyes adatait is bekérni, és azokat – a személyes adatok védelme mellett – statisztikai összefoglalókhöz felhasználni.

120. §

Törzskönyvről a lelkész indokolt kérésére a püspök köteles hiteles másolatot kiadni, a szolgálatáról szolgálati bizonyítványt kiállítani.

X. FEJEZET**A bekebelezés****121. §**

A lelkésznek a felszentelését követő 15 napon belül kötelessége, hogy a szolgálati helye, vagy ennek hiányában lakóhelye szerinti illetékes egyházmegyétől bekebelezését kérje. Amennyiben a szolgálat helyében változás következik be, úgy az új jogviszony létesítését követő 15 napon belül kérheti az illetékes egyházmegyét a bekebelezésre.

122. §

- (1) A bekebelezés a felszentelt lelkészi képesítésű egyháztagnak az egyházmegyébe, és egyidejűleg az egyházkerületbe történő befogadása.
- (2) A bekebelezést az egyházmegye közgyűlési határozattal erősíti meg.
- (3) Az egyházmegyei közgyűlés bekebelező határozata a felhatalmazás arra, hogy az illető lelkész nem csak egyházmegyei, de egyházkerületi és zsinati tisztségekre is jelölhető.
- (4) Aki az egyházmegyében nyilvántartásban van, de nincs bekebelezve, az egyházmegyei tisztségen túl másra nem jelölhető.

123. §

- (1) Az egyházközségi lelkészek esetében a bekebelezésre csak a szolgálati hely szerinti egyházmegye az illetékes.
- (2) Zsinati, egyházkerületi, egyházmegyei, valamint egyházi, állami, önkormányzati intézeti alkalmazásban álló lelkészek is kérhetik bekebelezésüket a szolgálati helyük szerint illetékes magyarországi egyházmegyébe.

124. §

Az egyházi joghatósági illetékességet a nyilvántartás, ezen belül a „Törzskönyv” határozza meg.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK**125. §**

- (1) Ez a törvény a 2013. július hónap 1. napján lép hatályba.
 - (2) Azon intézményi lelkészek vonatkozásában, akik jelenleg nem szolgálati helyük, hanem lakóhelyük illetékessége szerint vannak nyilvántartásba véve, a 114. § (2) bekezdése 2015. január 1-től lép hatályba.
 - (3) Hatályba lépésével együtt hatályát veszti a Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 31–43. §-a, a Magyarországi Református Egyház választójogi törvényéről szóló 1996. évi I. tv. 12–44. §-a.
-

A ZSINAT HATÁROZATA AZ MRE ALKOTMÁNYÁRÓL ÉS KORMÁNYZATÁRÓL SZÓLÓ 1994. ÉVI II. TÖRVÉNY, AZ MRE 1996. ÉVI I. SZÁMÚ VÁLASZTÓJOGI TÖRVÉNYE, AZ MRE LELKÉSZEINEK ELLÁTÁSÁRÓL ÉS NYUGDÍJINTÉZETÉRŐL SZÓLÓ 2002. ÉVI I. TÖRVÉNY, VALAMINT AZ EGYHÁZI BÍRÁSKODÁSRÓL SZÓLÓ 2005. ÉVI I. TÖRVÉNYEK JOGHARMONIZÁCIÓJÁRÓL A LELKÉSEK SZOLGÁLATÁRÓL ÉS JOGÁLLÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY HATÁLYBALÉPÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN ZS. - 273/2013.04.25.

A Zsinat a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló törvény hatálybalépésével összefüggésben elrendeli az MRE Alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. törvény, az MRE 1996. évi I. választójogi törvénye és az MRE lelkészeinek ellátásáról és nyugdíjintézetéről szóló 2002. évi I. törvény, továbbá az egyházi bírászkodásról szóló 2005. évi I. törvények jogharmonizációjának megteremtése érdekében, a zsinati ülésen tárgyalt, előterjesztés szerinti jogszabály-módosítások törvénysszövegekben való átvezetését.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcsei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkeszi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA AZ MRE ALKOTMÁNYÁRÓL ÉS KORMÁNYZATÁRÓL SZÓLÓ 1994. ÉVI II. TÖRVÉNY, AZ MRE 1996. ÉVI I. VÁLASZTÓJOGI TÖRVÉNYE, AZ MRE LELKÉSZEINEK ELLÁTÁSÁRÓL ÉS NYUGDÍJINTÉZETÉRŐL SZÓLÓ 2002. ÉVI I. ÉS AZ EGYHÁZI BÍRÁSKODÁSRÓL SZÓLÓ 2005. ÉVI I. TÖRVÉNYEK MÓDOSÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ 2013. ÉVI II. TÖRVÉNYRŐL ZS. - 274/2013.04.25.

A Zsinat a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló törvény hatálybalépésével összefüggésben az MRE Alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. törvény, az MRE 1996. évi I. választójogi törvénye, az MRE lelkészeinek ellátásáról és nyugdíjintézetéről szóló 2002. évi I. törvény, továbbá az egyházi bírászkodásról szóló 2005. évi I. törvények jogharmonizációjának megteremtése érdekében, az MRE Zsinata meghozta az alábbi 2013. évi II. törvényt.

2013. ÉVI II. TÖRVÉNY

Az MRE Alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. törvény, az MRE 1996. évi I. választójogi törvénye, az MRE lelkészeinek ellátásáról és Nyugdíjintézetéről szóló 2002. évi I. törvény, továbbá az Egyházi Bírászkodásról szóló 2005. évi I. törvény módosításáról.

A Magyarországi Református Egyház Zsinata a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló törvény hatálybalépésével összefüggésben az MRE 1996. évi I. választójogi törvénye, az MRE alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. törvény, továbbá az MRE lelkészeinek ellátásáról és nyugdíjintézetésről szóló 2002. évi I. törvény, és az egyházi bírászkodásról szóló 2005. évi I. törvények jogharmonizációjának megteremtése érdekében az alábbi törvényt alkotja:

- 1. §** A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 3. §-a az alábbiak szerint módosul:
„3. § Magyarország Alaptörvénye szerint az állam és az egyházak különváltan működnek. Az egyházak önállóak. Az állam a közösségi célok érdekében együttműködik az egyházakkal. Az Alaptörvény rendelkezéseit a Magyarországi Református Egyház tudomásul veszi.”
- 2. §** A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 9. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„9. § (1) Az egyházzal szolgálati viszonyban álló lelkészek és lelkési jellegű szolgálatot ellátó személyek (egyházi személyek) szolgálati viszonya és felelőssége tekintetében az egyházi törvények, minden egyéb, az egyházzal alkalmazotti viszonyban állók munkaviszonya tekintetében pedig a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései szerint kell eljárni.”
- 3. §** A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 30. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„30. § (1) A lelkészek szolgálatáról és jogállásáról külön törvény rendelkezik.”
- 4. §** A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 91. § (1) bekezdés e) pontja az alábbiak szerint módosul:
„91. § (1) Az egyházmegyei közgyűlést alkotják e) minden megválasztott gyülekezeti lelkész, missziói gyülekezetbe kinevezett missziói lelkész, helyettes lelkész.”
- 5. §** A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 91. § (1) bekezdés g) pontja hatályát veszti.
- 6. §** A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 91. § (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„91. § (3) Az egyházmegyében működő egyéb, a törvény 91. § (1) e) pontjában fel nem sorolt, önálló és nem önálló jogállású lelkészek, akik az egyházmegyébe nyertek bekebelezést, az egyházmegyei közgyűlés tanácskozásában szavazati jog nélkül vehetnek részt.”
- 7. §** A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 95. § (3) bekezdése a következő új i) ponttal egészül ki:
„95. § (3) i) a lelkési képzés kérelem hatályban tartására irányuló kérelem alapján javaslatot tesz az egyházkerületi közgyűlésnek a lelkési képzés legfeljebb 5 évig terjedő hatályban tartására vagy a kérelem elutasítására.”
- 8. §** A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 95. § (3) bekezdésében a jelenlegi i) – r) pontok megjelölése j) – s) pontokra módosul.
- 9. §** A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 95. § (3) bekezdése a következő t) ponttal egészül ki:
„95. § (3) t) döntés az egyházi közérdekből bírósági döntéssel megüresedett önálló gyülekezeti lelkési állás betöltéséről, amennyiben a gyülekezeti lelkész és a gyülekezet közötti viszony megromlása a gyülekezetnek is felróható volt.”
- 10. §** A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 99. § (4) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„99. § (4) Az egyházmegyei tanács a 95. § (2) a), b), c), és a (3) l), pontjának kivételével minden ügyben eljárhat és határozhat.”
- 11. §** A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 127. § (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„127. § (3) Az egyházkerületi tanács a 124. § (2) bekezdés a), b), c), d), e), f), g), h), k), pontjainak kivételével minden ügyben határozhat.”

- 12. §** A Magyarországi Református Egyház lelkészeinek ellátásáról és Nyugdíjintézetéről szóló 2002. évi II. tv. 6. § 12. pontja az alábbiak szerint módosul:
„6. § 12. lelkészi jellegű személy: az a lelkészi képesítésű személy, aki egyházi szolgálati viszonyban lelkészi jellegű szolgálatot lát el.”
- 13. §** A Magyarországi Református Egyház lelkészeinek ellátásáról és Nyugdíjintézetéről szóló 2002. évi II. tv. 6. § 13. és 17. pontja hatályát veszti.
- 14. §** A Magyarországi Református Egyház lelkészeinek ellátásáról és Nyugdíjintézetéről szóló 2002. évi II. tv. 7. § (5) bekezdés első mondata az alábbiak szerint módosul:
„7. § (5) Azok a lelkészek, akik szolgálati kirendelést kaptak vagy rendelkezési állományban vannak, de lelkészi javadalmuk nincs, a mindenkori minimálbér 2%-át fizetik elismerési díjként.”
- 15. §** Az egyházi bíráskodásról szóló 2000. évi I. tv. 32. § (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„32. § (3) Az áthelyezés, mint főbüntetés a megválasztott gyülekezeti lelkész kivételével az önálló jogállású, a nem önálló jogállású lelkészekkel, továbbá a szolgálati viszonyuk kirendeléssel vagy ki-nevezéssel történő keletkezése esetén a lelkészi jellegű szolgálatot ellátó tisztségviselőkkel szemben alkalmazható.”
- 16. §** Az egyházi bíráskodásról szóló 2000. évi I. tv. 34. §-a az alábbiak szerint módosul, és egy további (2) bekezdéssel egészül ki:
„34. § (1) Az egyházi tisztségviselők választása, megbízása, javadalmazása, nyugdíjazása, áthelyezése, anyagi felelősségének érvényesítése körében felmerülő jogviták, valamint az egyházközségek és egyházi szervezetek és intézményeik között felmerülő viták intézése a jogszabályok értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban az illetékes egyházi bíróság hatáskörébe tartozik. (2) A választott önálló gyülekezeti lelkész szolgálati viszonyának egyházi közérdekből történő megszüntetéséről az egyházközség székhelye szerint illetékes egyházmegyei bíróság, esperesi, egyházmegyei lelkészi főjegyzői tisztséget betöltő lelkész esetén az illetékes egyházkerületi bíróság, püspöki, egyházkerületi lelkészi főjegyzői tisztséget betöltő lelkész esetében a Zsinati Bíróság dönt.”
- 17. §** A 2013. évi II. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 12. ülészakán született ZS. - 274/2013.04.25. számú zsinati határozat.

Jelen törvényt 2013. július hó 1. napján lép hatályba.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkészi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA AZ 1–2., 5. ÉS 7. ÉVFOLYAM HITTANKÖNYVEI KIDOLGOZÁSÁRÓL ÉS BEVEZETÉSÉRŐL

ZS. - 275/2013.04.25.

A Zsinat – az Oktatásügyi Bizottság előterjesztése alapján – az új református hittanoktatási kerettanterv bevezetése tárgyában hozott ZS. - 244/2012.11.16. számú zsinati határozat 4. b) pontját az alábbiak szerint módosítja:
„4. b) a református hittanoktatásról szóló 2007. évi II. törvény előírásainak megfelelően dolgozza ki az új taneszközöket, azzal a megkötéssel, hogy a 2013/2014. tanévben az 1–2., és 5. és 7. évfolyam tankönyvei próbatankönyvnek tekintendők.”

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA A KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM ÉS A REFORMÁTUS PEDAGÓGIAI INTÉZET EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ BESZÁMOLÓ ELFOGADÁSÁRÓL

ZS. - 276/2013.04.25.

A Zsinat a Károli Gáspár Református Egyetem és a Református Pedagógiai Intézet együttműködéséről szóló beszámolót elfogadta.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

BESZÁMOLÓ A KRE-RPI KÖZÖS MŰKÖDÉSÉRŐL

I. Zsinati határozat a RPI és a KRE közös működéséről

A Magyarországi Református Egyház Zsinata 2012. május 25-i ülésén, a ZS. - 191/2012.05.25. számú határozatával fogadta el határozatát a RPI és KRE együttműködése tárgyában.

Zsinati határozat a Károli Gáspár Református Egyetem és a Református Pedagógiai Intézet együttműködése tárgyában ZS. - 191/2012.05.25.

1. A Zsinat úgy határoz, hogy a 2012/2013 tanév kezdetétől a pedagógiai szakmai szolgáltatást nyújtó Református Pedagógiai Intézetet (RPI) a szintén fenntartásában működő Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) közreműködésével kívánja működtetni.
2. A Zsinat elfogadja a RPI működtetésére vonatkozó KRE-vel kötendő együttműködési megállapodást és annak aláírására felhatalmazza a Zsinat Elnökségét.
3. A Zsinat 2012. szeptember 1-jei hatálybalépéssel elfogadja a RPI módosított alapító okiratát.
4. A Zsinat kéri, hogy a KRE és a RPI egyeztessen a RPI új Szervezeti és Működési Szabályzatának (SzMSz) tartalmáról. Az SzMSz elkészítésének és a Zsinat Elnökségéhez való benyújtásának határideje 2012. július 15. A RPI SzMSz-ét a Zsinati Tanács soron következő ülése erősítheti meg.
5. A Zsinat kéri a KRE és a RPI vezetőit és munkatársait, hogy az együttműködés zökkenőmentessége és a hatékony munkavégzés érdekében tegyék meg a még szükséges lépéseket a működés összehangolása érdekében.
6. A Zsinat úgy határoz, hogy a KRE és a RPI együttműködése jó feltételei megteremtése érdekében az RPI budapesti telephelye a KRE infrastruktúrájában kapjon helyet.
7. A Zsinat felhatalmazza a Zsinat Elnökségét, hogy az RPI módosított alapító okiratában foglaltak szerint az Intézmény igazgatóját a Zsinat Oktatási Bizottsága és a RPI Igazgatótanácsa véleményének meghallgatásával, a Zsinat Elnökségi Tanácsával való egyeztetés mellett megbízza.

II. Szakmai és szervezeti egyeztetések a KRE és RPI között

A Zsinat határozata értelmében elindultak az egyeztetések a KRE és RPI között. Az egyeztetések formális színtere a RPI IT ülései voltak, amelyre az IT meghívta a KRE delegált képviselőit is.

Az egyeztetésbe Dr. Kovács Barnabás stratégiai igazgató, Dr. Bohátka Gergely főtitkár, Dr. Kovács Zsolt gazdasági igazgató, Dr. Gődény Ágnes Állam- és Jogtudományi Kar Kari Igazgatója kapcsolódott be.

A formális egyeztetések mellett a RPI igazgatója és munkatársai, valamint a KRE képviselői folytattak tartalmi egyeztetéseket és előkészítést, mondhatni folyamatosan.

A zsinati határozatnak megfelelően az RPI SZMSZ tervezete elkészült, ezt többszöri tárgyalás után a Zsinati Tanács 2013. február 22-i ülésén elfogadta.

III. RPI Intézeti Tanács létrehozása

Az RPI igazgatótanácsa a Zsinati Tanács 215/2012.12.05. számú határozatát végrehajtva létrehozta az RPI Intézeti Tanácsát.

Tagjai az RPI SzMSz III./2. szerint:

- a Fenntartó által delegált 1 fő,
jelenleg: Papp Kornél
- az Igazgatótanács által delegált 1 fő,
az IT mindenkori elnöke
jelenleg: Ábrám Tibor
- a Közreműködő Szervezet által delegált 4 fő,
jelenleg: Dr. Gődény Ágnes
Dr. Kovács Barnabás
Dr. Bohátka Gergely
Dr. Kovács Zsolt
- az Intézmény igazgatója
jelenleg: Márkus Gábor

IV. Az RPI INT alakuló ülése

RPI INT 2013. március 11-én, a Zsinati Székház kis tanácstermében megalakult, megvitatta ügyrendjét, feladatlistát állított össze, és meghatározta az ülések rendjét a tanév végéig.

Az INT ügyrendjét 2013. március 15-i hatállyal fogadta el.

Ugyancsak az alakuló ülésen választotta meg az INT elnökét Dr. Gődény Ágnes személyében.

Az INT az alábbiak szerint határozta meg az INT ülések következő időpontjait:

2013.03.11.	(hétfő)	alakuló ülés
2013.03.27.	(szerda)	13.00–15.00 h
2013.04.11.	(csütörtök)	13.00–15.00 h
2013.04.17.	(szerda)	13.00–15.00 h
2013.04.25.	(csütörtök)	13.00–15.00 h
2013.05.22.	(szerda)	13.00–15.00 h
2013.06.05.	(szerda)	13.00–15.00 h
2013.07.04.	(csütörtök)	13.00–15.00 h

V. Az INT tevékenysége

- a KRE-RPI szervezeti, szakmai és gazdasági együttműködésének előkészítése
- az RPI működési engedély iránti kérelemének tartalmi, ténybeli előkészítése

Az Intézeti Tanács rövidtávú munkatervében a 48/2012 (XII.12.) EMMI rendeletben szabályozottak szerint az RPI működési engedély iránti kérelemének benyújtásához szükséges feladatokat határozta meg.

1. Feladat:

A Rendelet szerint az RPI személyi állományának feltöltése a Rendelet által megkívánt végzettségű személyekkel.

2. *Feladat:*
Az egyes RPI telephelyeken megjelölni az ellátandó szakmai feladatokat és összhangba hozni a személyi feltételekkel.
3. *Feladat:*
Az egyes RPI telephelyeknek otthont adó ingatlanokban a feladatellátási helyeket kijelölni, a Rendelet szerint előírt tárgyi feltételeknek megfeleltetni.
4. *Feladat:*
Minden a Rendeletben megjelölt dokumentumot előállítani (fenntartói nyilatkozatok, középtávú munkaterv stb.).
Az 1–4. feladatok folyamatosan és párhuzamosan kerültek meghatározásra, és az Intézeti Tanács megalakulása óta ezek nyomon követése és ellenőrzése is megtörtént. A működési engedély iránti kérelem benyújtásának határideje 2013. április 30., mely az Intézeti Tanács folyamatos és rendszeres ülésezését igényelte. Eddig 4 ülésre került sor, és a hatékony munkaszervezés érdekében külön e-mail fiók jött létre rpi@kre.hu címmel.

*Dr. Gődény Ágnes RPI INT elnök beszámolójának felhasználásával összeállította
Ábrám Tibor, főgondnok, RPI IT elnök*

A ZSINAT HATÁROZATA AZ ISTVÁN REFORMÁTUS TÁMOGATÓ ÉS HÁZIGONDOZÓ SZOLGÁLAT ADATAINAK VÁLTOZÁSA MIATTI ALAPÍTÓ OKIRAT MÓDOSÍTÁS TÁRGYÁBAN

ZS. - 277/2013.04.25.

1. A Zsinat az István Református Támogató és Házigondozó Szolgálat alapító okiratát az intézmény telephelyváltására és névváltozására tekintettel módosítja.
2. A Zsinat felhatalmazza a Zsinat Elnökségét, hogy a módosított és egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratokat aláírja.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

ALAPÍTÓ OKIRAT

(A módosításokkal egységes szerkezetben)

1. *Az intézmény neve:*
István Református Támogató és Házigondozó Szolgálat
2. *Az intézmény székhelye:*
1146 Budapest, Hungária krt. 200.
3. *Az intézmény telephelye:*
4028 Debrecen, Kassai u. 28.

4. *Az intézmény alapítója:*
Magyarországi Református Egyház,
1146 Budapest, Abonyi u. 21.
 5. *Az intézmény fenntartója:*
A Magyarországi Református Egyház, amely a fenntartói jogok gyakorlását és kötelezettségek teljesítését a Szeretetszolgálati Iroda útján látja el.
 6. *Az intézmény felügyeleti szervei:*
Általános felügyelet: Magyarországi Református Egyház Zsinata.
Általános szakmai és törvényességi felügyelet: Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálati Iroda.
Az intézmény telephelye tevékenységének törvényességi felügyelete:
a vonatkozó jogszabályban meghatározott szervek.
 7. *Az intézmény jogállása:*
Az intézmény nem önálló jogi személy.
 8. *Az intézmény típusa:*
Támogató szolgálat és házi segítségnyújtás.
 9. *Az intézmény alaptevékenysége:*
TEÁOR szám szerint: 8810 Idősek, fogyatékosok szociális ellátása bentlakás nélkül.
 10. *Az intézmény kiegészítő tevékenysége:* nincs.
 11. *Az intézmény vezetőjének kinevezési rendje:*
Az intézmény vezetőjét a MRE Zsinatának Elnöksége nevezi ki határozott időre.
 12. *Az intézmény képviselőjére jogosult személy:*
A Szeretetszolgálati Iroda vezetője, illetve az általa megbízott személy.
 13. *Ellátható vállalkozási tevékenység és annak mértéke:*
Az intézmény vállalkozási tevékenységként nem végez.
 14. *Az intézmény alapításának időpontja:* 2007. június 30.
 15. *Az intézmény gazdálkodásával összefüggő jogosítványok:*
Részben önálló gazdálkodási tevékenységet folytat. Az intézmény jogosult beszerzéseit és közbeszerzéseit saját maga lebonyolítani.
 16. Jelen okiratba foglaltakat a Zsinat 2013. április 25-én ZS. - 277/2013.04.25. számú határozatával fogadta el.
 17. Jelen alapító okirat a 16. pontban megjelölt időponttal lép hatályba.
-

A ZSINAT HATÁROZATA A BENJÁMIN REFORMÁTUS FOGYATÉKOS ÁPOLÓ-GONDOZÓ OTTHON ADATAINAK VÁLTOZÁSA MIATTI ALAPÍTÓ OKIRAT MÓDOSÍTÁS TÁRGYÁBAN

ZS. - 278/2013.04.25.

1. A Zsinat a Benjámín Református Fogyatékos Ápoló-Gondozó Otthon alapító okiratát az intézmény telephelyváltozására, névváltozására és tevékenységi kör változásra tekintettel módosítja.
2. A Zsinat felhatalmazza a Zsinat Elnökségét, hogy a módosított és egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratokat aláírja.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

ALAPÍTÓ OKIRAT

(a módosításokkal egységes szerkezetben)

1. *Az intézmény neve:*
Ékes Kapu Református Fogyatékos Ápoló-Gondozó Otthon
2. *Az intézmény rövidített neve:*
Ékes Kapu Református Otthon
3. *Az intézmény székhelye:*
1146 Budapest, Hungária krt. 200.
4. *Az intézmény telephelye:*
6400 Kiskunhalas, Dr. Monspart László u. 1. szám II. emelet
5. *Az intézmény alapítója:*
Magyarországi Református Egyház, 1146 Budapest, Abonyi u. 21.
6. *Az intézmény fenntartója:*
A Magyarországi Református Egyház, amely a fenntartói jogok gyakorlását és kötelezettségek teljesítését a Szeretetszolgálati Iroda útján látja el.
7. *Az intézmény felügyeleti szervei:*
Általános felügyelet: Magyarországi Református Egyház Zsinata.
Általános szakmai és törvényességi felügyelet: Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálati Iroda.
A fenntartói tevékenység törvényességi felügyelete: Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal.
8. *Az intézmény jogállása:*
Az intézmény nem önálló jogi személy.
9. *Az intézmény típusa:*
Fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona.

10. *Az intézmény tevékenysége:*
TEÁOR szám szerint:
8730 Idősek, fogyatékosok bentlakásos ellátása
8810 Idősek, fogyatékosok ellátása bentlakás nélkül
11. *Az intézmény vezetőjének kinevezési rendje:*
Az intézmény vezetőjét a Magyarországi Református Egyház Zsinatának Elnöksége nevezi ki, határozott időre.
12. *Az intézmény képviselőjére jogosult személy:* az intézményvezető.
13. *Az intézmény gazdálkodásával összefüggő jogosítványok:*
Részben önálló gazdálkodási tevékenységet folytat. Az intézmény jogosult beszerzéseit és közbeszerzéseit saját maga lebonyolítani.
14. *Az alapítás időpontja:* 2011. november 18.
15. Jelen okiratba foglaltakat a Zsinat 2013. április 25-én ZS. - 278/2013.04.25. sz. határozatával fogadta el.
16. Jelen alapító okirat 2013. április 25. napján lép hatályba.

A ZSINAT HATÁROZATA AZ EGYHÁZI BÍRÁSKODÁSRÓL SZÓLÓ 2001. ÉVI I. TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRÓL ZS. - 279/2013.04.25.

A Zsinat második olvasatban elfogadja az egyházi bíráskodásról szóló, többször módosított 2000. évi I. törvény Zsinati ülésen tárgyalt, 2. § (3), 7. §, 9. §, 14. (3) §, 15. § (4), 20. § (1), 32. §, 33. §, 35. §, 37. §, 41. §, 46./A. §, 47. §, 49. §, 53–54. §, 62. §, 63. §, 73. §, 74. §, 75. §, 76. §, 77. §, 78. §, 80. §, 81. § szakaszaira vonatkozó módosító rendelkezéseit.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA AZ EGYHÁZI BÍRÁSKODÁSRÓL SZÓLÓ 2001. ÉVI I. TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ 2013. ÉVI III. TÖRVÉNYRŐL ZS. - 280/2013.04.25.

A Zsinat három olvasatban elfogadja az egyházi bíráskodásról szóló 2001. évi I. módosítását, és e tárgyban az alábbi törvényt alkotja:

2013. ÉVI III. TÖRVÉNY**Az egyházi bírászkodásról szóló, többször módosított
2000. évi I. törvény módosításáról**

- 1. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 2. § (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„2. § (3) **Az egyházi szolgálatban álló lelkészi képesítésű és jellegű egyházi személyek, valamint egyházi szolgálatban nem álló, de az egyház nyilvántartásában szereplő lelkészek** fegyelmi és igazgatási ügyében az egyházi bíróság jár el. Minden egyéb alkalmazott tekintetében pedig a mindenkor hatályos állami jogszabályok szerint kell eljárni. **Az alkalmazottak tekintetében** a keresztyén erkölcsre és hithűségre vonatkozó követelményeket az intézmények belső szabályaiban, illetve az **alkalmazásukra vonatkozó szerződésben** kell érvényesíteni.”
- 2. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 7. § (1) bekezdés b) pontja az alábbiak szerint módosul:
„7. § (1) Az egyházmegyei bíróság első fokon határoz:
a) az esperes és az egyházmegyei gondnok kivételével az egyházközség és az egyházmegye tisztségviselőinek minden fegyelmi, illetve igazgatási ügyében,
b) az egyházmegyében nyilvántartásba vett, lelkészi szolgálatban álló és szolgálatban nem álló lelkészi képesítésű és jellegű személyek minden fegyelmi illetve igazgatási ügyében,
c) az egyházközségek, valamint az egyházmegyék és azok intézményei igazgatási ügyében.
- 3. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 9. § (2) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„9. § (2) **Amennyiben a közös bíróság e törvény szerint illetékes elnöksége bármely okból nem járhat el az ügyben, az elnökségi teendőket az illetékes egyházkerületi bíróság elnöksége által kijelölt egyházmegyei elnökség látja el.**”
- 4. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 14. § (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„14. § (3) Harmadfokon határoz: azokban a fegyelmi ügyekben, amelyekben a másodfokú bíróságok hivatalvesztés **vagy lelkészi tevékenység gyakorlásától való eltiltás** büntetést alkalmaztak. Az eljárásra e törvény 53–61. §-ok rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.”
- 5. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 15. § (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„15. § (3) A Zsinati Bíróság felülvizsgálati tanácsa 5 tagú. **A felülvizsgálati tanácsban nem járhat el az a bíró, aki az első-, a másod-, illetőleg a harmadfokú határozat hozatalában részt vett.**”
- 6. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 20. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„20. § (1) Tisztségviselők bírósági ügyében az a hatáskörrel bíró első fokú bíróság illetékes, amelynek a területén a tisztségviselő tisztségét betölti. **Szolgálati jogviszonnyal rendelkező lelkész bírósági ügyében az az elsőfokú bíróság illetékes, amelynek a területén a lelkész szolgálati viszonya fennáll. Szolgálati viszony hiányában az illetékességre a nyilvántartás helye irányadó.** Ha ugyanabban a fegyelmi ügyben több olyan panaszlott van, akire nézve első fokon más-más azonos szintű bíróság lenne hivatott eljárni, az a bíróság fog eljárni, amelyik előtt az eljárás előbb megindult.”
- 7. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 32. § az alábbiak szerint módosul:
„32. § (1) **Egyházi tisztségviselőkkel szemben fegyelmi büntetésként a (2) bekezdés szerinti főbüntetések alkalmazhatók. A főbüntetés mellett a (8) bekezdés szerinti mellékbüntetés is kiszabható.**

- (2) Főbüntetések:
- a) szóbeli feddés,
 - b) írásbeli megrovás,
 - c) pénzbüntetés,
 - d) áthelyezés,
 - e) választhatóságtól megfosztás,
 - f) tisztségtől való megfosztás,
 - g) áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba,
 - h) önálló lelkészből nem önálló lelkésszé minősítés,
 - i) lelkési tevékenység gyakorlásától való eltiltás,**
 - j) hivatalvesztés (palástvesztés).
- (3) A (2) d) pontban meghatározott áthelyezés, mint főbüntetés a megválasztott gyülekezeti lelkész kivételével az önálló jogállású, a nem önálló jogállású lelkészekkel, továbbá a szolgálati viszonyuk kirendeléssel vagy kinevezéssel történő keletkezése esetén a lelkési jellegű szolgálatot ellátó tisztségviselőkkel szemben alkalmazható.
- (4) A (2) i) pontban meghatározott fegyelemi büntetés csak szolgálatban nem álló lelkésszel szemben szabható ki. A (2) j) pontban meghatározott fegyelmi büntetés pedig bármely lelkésszel szemben alkalmazható.
- (5) A (2) e), h) és i) pontokban foglalt büntetés 1–6 évig terjedő időtartamra szabható ki.
- (6) A (2) bekezdés g), h), j) pontjaiban foglalt jogkövetkezmények csak lelkésszel szemben szabhatók ki.
- (7) Akit a bíróság hivatalvesztésre (palástvesztésre) ítélt, lelkési szolgálatot nem láthat el, lelkési tiszt-sége megszűnik, lelkési állásra nem választható és nem nevezhető ki.
- (8) Mellékbüntetések:
- a) a jobb javadalmazású állásra vagy magasabb egyházi tisztség viselésére való választhatóság kizárása 1–6 évig terjedő időtartamra,
 - b) egyes részjogosítványok, jogosultságok meghatározott időre történő megvonása.”
- 8. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 33. § (7) bekezdése az alábbiak szerint módosul: „33. § (7) Amennyiben e törvény 32. § (2) bekezdés d), e), f), g), h), i), j) pontjai szerinti főbüntetés, illetve a (2) bekezdés szerinti mellékbüntetés kerül kiszabásra, a határozatot meg kell küldeni az illetékes egyházkerület elnöksége és a Zsinat Elnöksége részére.”
- 9. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 35. § (4) bekezdése az alábbiak szerint módosul: „35. § (4) Amennyiben a panasz hiányos, úgy hiánypótlásra vissza kell adni azzal, hogy a panaszt a hiánypótlással és a bizonyítékok megjelölésével együtt 8 napon belül a panasztevő jogosult ismét benyújtani. Ennek elmulasztása esetén a bíróság elnöksége a panaszt **elutasítja.**”
- 10. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 37. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul: „**37. § (1) A jogtanácsos az őt megválasztó fokozatos hatóság jogi képviselőjeként, a fokozatos hatóság elnökségének utasításai szerint jár el.**”
- 11. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 41. § (2) bekezdése az alábbiak szerint módosul: „41. § (2) A tárgyalásra **az adott fokozatos hatóságot képviselő** jogtanácsost, a **panaszost**, a panaszlottat és képviselőiket idézni kell.”
- 12. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény az alábbi 46/A. §-sal egészül ki:
46/A. § (1) A tanút kihallgatása előtt az igazmondásra, a mentességi és a titoktartási jogára figyelmeztetni kell.
- (2) **Az eljárás során nem hallgatható ki tanúként, akitől testi vagy szellemi fogyatékosága miatt helyes vallomás nyilvánvalóan nem várható.**

- (3) **A vallomástételt megtagadhatja:**
- a) az eljárás alá vont panaszlott hozzátartozója (egyesesági rokona és annak házastársa, örökbefogadó és nevelő szülője, örökbefogadott és nevelt gyermeke, házastársa, jegyese, testvére, a házastárs egyesesági rokona és testvére, továbbá a testvér házastársa),
 - b) aki magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná – az ezzel kapcsolatos kérdésben,
 - c) aki hivatásánál fogva titoktartásra köteles, kivéve, ha ez alól felmentették.
- A tanút a mentességi jogára a kihallgatás megkezdése előtt figyelmeztetni kell.
- (4) **A panaszlott az ellene folyó eljárás során szabadon védekezhet, nem terheli titoktartási kötelezettség sem a vizsgálat során, sem az ügyet elbíráló bíróság irányában, mást azonban fegyelmi vétség vagy bűncselekmény elkövetésével hamisan nem vádolhat.**
13. § Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 47. § (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„47. § (3) A bíróság a tényállást a felek előadása és a beszerzett bizonyítékok értékelése alapján állapítja meg.”
14. § Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 49. § (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„49. (3) A döntés nem terjedhet túl a jogtanácsosi indítványon és az ellenkérelemn.”
15. § Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 53. § (1) és (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
 „53. § (1) Fegyelmi ügyben fellebbezésre jogosult, **a panaszlott, a panaszos, a jogtanácsos, a hivatalból indult eljárásban az elnökség, valamint az eljárásban részt vett azon személy, akire nézve a határozat rendelkezést tartalmaz.**
- (2) Fellebbezésnek a bíróság ügydöntő és azon határozata ellen van helye, amelyre nézve ezt a törvény kifejezetten megengedi.
 - (3) **Az olyan bírósági vagy elnökségi hatáskörben meghozott határozat, illetőleg intézkedés ellen, amely külön fellebbezéssel nem támadható meg, az eljárást befejező határozat elleni fellebbezésben lehet jogorvoslatot kérni.”**
16. § Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 54. § (2)–(3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
 „54. § (2) **Ha a fellebbezés elkésett, vagy nem a jogosulttól származik, illetőleg olyan határozat ellen irányul, amely ellen a fellebbező nem fellebbezhet, a fellebbezést a határozatot hozó bíróság elutasítja. A bíróság a határozatot tárgyaláson kívül is meghozhatja.**
- (3) A fellebbezést elutasító határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye, amelyet a másodfokon eljáró bíróság **tárgyaláson kívül is elbírálhat.”**
17. § Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 54. § az alábbi 54/A. §-sal bővül:
„54/A. §
- (1) **A fellebbezési határidőt mulasztó fél a határidő lejártát követő 15 napon belül igazolással élhet. Az igazolási kérelmet a fellebbezéssel támadható határozatot hozó bírósághoz kell benyújtani.**
 - (2) **Az igazolási kérelemben a mulasztás okát elő kell adni, és a mulasztás vétlenségét valószínűsíteni kell és egyidejűleg a fellebbezést is elő kell terjeszteni.**
 - (3) **Az igazolási kérelem tárgyában a fellebbezéssel támadható határozatot hozó bíróság tárgyaláson kívül dönt. Az igazolási kérelmet elutasító határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye.”**
18. § Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 55. §-a az alábbiak szerint módosul:
 „55. § A fellebbezésnek a határozat végrehajtására – **ha e törvény kivételt nem tesz – halasztó hatálya van.”**

- 19. §** Az egyházi bíráskodásról szóló 2000. évi I. törvény 62. § (1)–(3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„62. § (1) A jogerős **érdemi** határozat ellen **újrafelvételi eljárásnak** van helye, **ha az 53. § (1) bekezdésében meghatározott jogorvoslatra jogosult** olyan tényre vagy bizonyítékra, illetőleg olyan jogerős **bírósági** vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amelyet a bíróság az **eljárásban** nem bírált el, feltéve, hogy az – elbírálás esetén – a reá nézve kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna.
(2) **Újrafelvételi eljárásnak csak akkor van helye, ha a kérelmező a kérelemben** említett tény, bizonyítékot vagy határozatot a korábbi eljárás során, önhibáján kívül nem érvényesíthette.
(3) **Az újrafelvétel iránti kérelmet az elsőfokon eljárt bíróságon kell előterjeszteni.**”
- 20. §** Az egyházi bíráskodásról szóló 2000. évi I. törvény 64. §-a az alábbiak szerint módosul:
„64. § **Ha az újrafelvételi eljárás sikere valószínűnek mutatkozik, a bíróság a megtámadott határozat végrehajtását kérelemre felfüggesztheti. E határozatát a bíróság utóbb maga is megváltoztathatja.**”
- 21. §** Az egyházi bíráskodásról szóló 2000. évi I. törvény 70. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„70. § (1) A felülvizsgálati kérelem benyújtására jogosultak igazgatási ügyben a felek, fegyelmi ügyben **az 53. § (1) bekezdésében meghatározott jogorvoslatra jogosultak.**”
- 22. §** Az egyházi bíráskodásról szóló 2000. évi I. törvény 73. § (1)–(2) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„73. § (1) **Ha** a felülvizsgálati kérelmet nem a jogtanácsos terjeszti elő, azt a Zsinati **Bíróság** Elnöksége a zsinati jogtanácsos részére az ügy irataival együtt nyilatkozattétel végett megküldi.
(2) A zsinati jogtanácsos köteles észrevételeit a felhívástól számított 30 napon belül, **de legkésőbb a tárgyaláson** előterjeszteni.”
- 23. §** Az egyházi bíráskodásról szóló 2000. évi I. törvény 74. §-a az alábbiak szerint módosul:
„74. § **A felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye. A Zsinati Bíróság a jogerős határozat meghozataláig keletkezett iratok és bizonyítékok alapján hozza meg döntését.**”
- 24. §** Az egyházi bíráskodásról szóló 2000. évi I. törvény 75. § (1)–(4) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„75. § (1) **Ha a felülvizsgálni kért határozat a jogszabályoknak megfelel, vagy olyan eljárási szabálysértés történt, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt, a Zsinati Bíróság a felülvizsgálati kérelmet elutasítja és a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.**
(2) **Ha a határozat anyagi jogszabályt vagy – az (1) bekezdés szerinti eljárási szabálysértés kivételével – eljárási jogszabályt sért és a döntéshez szükséges tények megállapíthatóak, a Zsinati Bíróság a jogszabálysértő határozat helyett a jogszabályoknak megfelelő határozatot hoz.**
(3) **Ha a jogszerű határozat hozatalának a (2) bekezdés szerinti feltételei nem állnak fenn, a Zsinati Bíróság a tényállás megállapításához szükséges bizonyítás lefolytatása céljából a megtámadott határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi és az ügyben eljárt első-, másod-, vagy harmadfokú bíróságot új eljárásra és új határozathozatalára utasítja.**
(4) **Ha a Zsinati Bíróság a jogszabálysértő határozatot hatályon kívül helyezi, az új eljárás lefolytatására vonatkozóan kötelező utasításokat adhat.**”
- 25. §** Az egyházi bíráskodásról szóló 2000. évi I. törvény 76. §-a az alábbiak szerint módosul:
„76. § **Felülvizsgálati eljárásban meghozott határozat ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.**”
- 26. §** Az egyházi bíráskodásról szóló 2000. évi I. törvény 77. § (1)–(2) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„77. § (1) **Jogerős bírósági** határozat alapján végrehajtásnak van helye.
(2) **Jogerős az a bírósági határozat: ...**”

- 27. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 78. § (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„78. § (3) Amennyiben a bíróság választhatóságtól megfosztás, tisztségtől való megfosztás, áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba, önálló lelkészből nem önálló lelkésszé minősítés, hivatalvesztés, **lelkési tevékenység gyakorlásától eltiltás** büntetést szab ki, [32. § (1) bek. e), f), g), h), i), j)] a jogerős határozatot hozó egyházi bíróság elnöksége a határozatot köteles a jogerőre emelkedést követő tizenöt napon belül megküldeni **a Zsinat Elnökségének**, aki a határozat rendelkező részét a Magyarországi Református Egyház hivatalos **közlönyének** következő számában közzéteszi.”
- 28. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 80. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„80. § (1) A bíróság elnöksége vagy az eljáró tanács a fegyelmi eljárás során **a fegyelmi eljárás alá vont személyt szolgálatából vagy** tisztségéből felfüggesztheti: ...”
- 29. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 91. § (2) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„91. § (2) Ha a rendelkezésre álló iratok alapján az ügy eldönthető, **az eljáró tanács** elnöke ezt írásban közli a felekkel. Amennyiben 8 napon belül nem kéri tárgyalás megtartását, a bíróság tárgyalás mellőzésével hozza meg határozatát.”
- 30. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 80. § (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:
„80. § (3) A bíróságnak a tisztségviselőt tisztségéből fel kell függeszteni, ha határozatában a 32. § (2) d.), f), h), i), j) pontjaiban meghatározott fegyelmi büntetést alkalmazta, a határozat jogerőre emelkedéséig terjedő időtartamra.”
- 31. §** Az egyházi bírászkodásról szóló 2000. évi I. törvény 84. § az alábbiak szerint módosul:
„84. § A visszatartott illetményt a tisztségviselőnek ki kell fizetni, hogyha a bíróság nem alkalmazott a 32. § (2) bek. f) vagy j) pontjaiban meghatározott fegyelmi büntetést.”

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 32. §** A 2013. évi III. törvényt a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 11. ülészsaka a *ZS - 280/2013.04.25. számú* zsinati határozatával fogadta el.

A 2013. évi III. törvény 2013. július 1. napjával lép hatályba.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcseki Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkési elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA AZ ÚJ EGYHÁZI BÍRÓSÁGI TÖRVÉNY SZEMPONTRENDSZERÉRŐL

ZS. - 281/2013.04.25.

1. A Zsinat az új egyházi bírósági törvény szempontrendszerét elfogadja.
2. Zsinat az új bírósági törvény koncepciójáról folytatott zsinati tanácskozás jegyzőkönyvét megküldi a törvény előkészítésére létrehozott Kodifikációs Bizottságnak és kéri a Bizottságot, hogy az abban foglaltak figyelembevételével – a Jogi és Egyházalkotmányi Bizottsággal való egyeztetés mellett – a következő Zsinat ülésére terjessze elő a törvény első olvasatát.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA A PÉCSI REFORMÁTUS CIGÁNY SZAKKOLLÉGIUM INDÍTÁSA ÜGYÉBEN

ZS. - 282/2013.04.25.

1. A Zsinat támogatja a Pécsi Református Cigány Szakkollégium létrehozását.
2. A Zsinat felhatalmazza a Zsinat Elnökségét, hogy az Elnökségi Tanáccsal való egyeztetés mellett, a megfelelő feltételek biztosíthatósága esetén eljárjon a Pécsi Református Cigány Szakkollégium megalapításában.
3. A Zsinat kéri az Elnökséget, hogy az intézményalapítással kapcsolatos fejleményekről a Zsinati Tanács következő ülését tájékoztassa.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA A REFORMÁTUS LELKÉSZI NYUGDÍJINTÉZET IGAZGATÓI TISZTSÉGÉNEK BETÖLTÉSÉRŐL

ZS. - 283/2013.04.25.

1. A Zsinat felhatalmazza az Elnökséget Szabó Gergely igazgató megbízatásának meghosszabbítására a Református Lelkeszi Nyugdíjintézet vezetőjeként.
2. A Zsinat megbízza az Elnökséget, hogy a Nyugdíjintézeti Intéző Bizottság, a Gazdasági Bizottság és a Jogi és Egyházalkotmányi Bizottság bevonásával, az Elnökségi Tanács tájékoztatása mellett, az előterjesztésben megfogalmazott szempontok figyelembe vételével, készítse elő az MRE nyugdíjrendszere átalakítását.
3. A Zsinat a nyugdíjrendszer átalakítása felügyeletével és a szükséges döntések meghozatalával megbízza a Zsinati Tanácsot.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkeszi elnöke

ELŐTERJESZTÉS AZ MRE NYUGDÍJRENDSZERE ÁTALAKÍTÁSÁNAK ELŐKÉSZÍTÉSÉRE ÉS A REFORMÁTUS LELKÉSZI NYUGDÍJINTÉZET VEZETŐJÉNEK MEGBÍZÁSÁRA

1. Az MRE Elnöksége, egyetértésben az Elnökségi Tanáccsal, köszöni és megelégedéssel nyugtázza Szabó Gergely a RLNYI megbízott igazgatójának eddigi (január 7-től kezdődő) tevékenységét. Az mb. igazgató munkáját alázattal és a feladat érzékenységét, összetettséget messzemenően figyelembe véve végezte. Az Intézet működésével, a vonatkozó a folyamatokkal kapcsolatban jó átlátást szerzett és erről érthetően tájékoztatott.
2. Az eddigi munka megbecsülése mellett, az MRE nyugdíjrendszerét és a Nyugdíjintézet működését érintő előttünk álló feladatokra tekintettel, az Elnökség az igazgatót mb. igazgatóként javasolja a ciklusból még hátralévő időszakra, ehhez kéri a Zsinat felhatalmazását.
3. Az elmúlt időszakban ismét több testületi ülésen is előkerült az MRE nyugdíjrendszere átalakítása iránti igény, új szempontok és az eddigi működés tapasztalatai, a változó társadalmi, gazdasági és jogi környezet alapján. Az Elnökség kéri a Zsinat felhatalmazását, hogy ezt a végiggondolást megtegye és az ehhez kapcsolódó párbeszédet koordinálja, a Nyugdíjintézeti Intézőbizottság, a Gazdasági Bizottság és a Jogi Bizottság bevonásával. Az Elnökség kéri a Zsinatot, hogy bízta meg a Zsinati Tanácsot a nyugdíjrendszer átalakítása felügyeletével és a szükséges döntések meghozatalával a Tanácskozási Szabályzatban meghatározott kereteken belül.
4. A nyugdíjrendszer továbbgondolása szempontjai: tovább növelni a befizetések és a hosszú távú fenntarthatóság biztosítását/biztonságát; a felosztó-kirovó rendszer végiggondolása tagsági/fenntartói járulék tekintetében; a nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatok fejlesztése, modernizálása; a lelkészek után fizetendő járulékok fedezete kérdésének végiggondolása.

A ZSINAT HATÁROZATA AZ MRE XIII. ZSINATA CIKLUSTERVE MEGVALÓSÍTÁSA ÁLLÁSÁRÓL SZÓLÓ BESZÁMOLÓ TÁRGYÁBAN

ZS. - 284/2013.04.25.

A Zsinat az MRE XIII. Zsinata ciklustervének eddigi megvalósításáról szóló beszámolót elfogadja.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcскеi Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

BESZÁMOLÓ A ZSINATI CIKLUSTERV MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÁLLÁSÁRÓL

ZSINAT A XIII. CIKLUSBAN

Preambulum

„Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgyhogy nem tulajdonította nekik vétkeiket, és reánk bízta a békéltetés igéjét. Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljetek meg az Istennel!” (2 Kor 5,19–20)

Kálvin születésének 500. évfordulója jó alkalom arra, hogy emlékezetünkbe idézzük egyházi életünk és teológiánk sajátos református súlypontjait, azt az örökséget és azokat az értékeket, amelyek sajnos, sokszor elhalványodtak mindennapi életünkben, de amelyek nélkül nem lehetséges a hiteles bizonyoságtétel ma sem. Ez az örökség a folyamatos megújulás felelősségét rója ránk, a hűséget Isten igéjéhez a mindenkori helyzetben. Újból megerősödhettünk a kálvini reformáció alapvetésében, amelyből kettő kiemelkedően fontos egyházunk jelenlegi helyzetében.

1. Az egyház gazdagsága, hogy gyülekezeteiben él, és ezeknek a közössége „le egészen a zsinatig” alkotja az élő egyházat. Ahogy leendő lelkeszeink tanulmányaik első évében megtanulják: „a gyülekezet teljesen egyház, de nem a teljes egyház”.
2. A másik kálvini vezérfonal az egyház sajátos küldetésének lényegi részeként látja a hiteles társadalmi felelősségvállalást, a köz ügyeiért való fáradozást: „Ahol Istent tisztelik, ott az emberséget gyakorolják”.

A Zsinatnak kiemelt felelőssége abban, hogy felelős döntéseivel életre váltsa ezeket a gondolatokat és mindent megtegyen a gyülekezetek megerősítéséért, közösségünk elmélyítéséért és ezzel társadalmi szolgálatunk előmozdításáért.

A Magyarországi Református Egyház szolgálatának fogyó népesség és csökkenő egyháztagság között kell eleget tennie. A társadalom egészében a rendszerváltás óta eltelt 20 esztendőben a kezdeti lelkesedést követően kimutathatóan növekszik a csalódottság, és azt is be kell látnunk, hogy egyházunk egyelőre nem találja örök érvényű örömeivel az utat az emberekhez, és a közélet formálásában sem használja ki maradéktalanul lehetőségeit. Az egyház folyamatos megújulásának vágyában sokan osztozunk. Határait tudatosító, küldetésében, bizonyágtételében megerősödött, a feladatát tisztán meghatározni és végrehajtani képes egyházat szeretnénk, amely megbecsüli szolgálteit és belső életével, megnyilvánulásaival Isten szeretetéről tesz bizonysgot.

A Szentlélek megújító erejéből élő közösségeink, elkötelezett egyháztagjaink és feladatukat magas szinten végző intézményeink jelentik ugyanakkor ma is azt a háttérrel, ami lehetőség és feladat is egyben arra, hogy a felelősen átgondolt és közösen kitűzött céljaink megvalósításán fáradozzunk. Éppen ez a gazdagság kötelez minket arra, hogy Isten előtti hálával, legjobb tudásunk és belátásunk szerint határozzuk meg azt az utat, amelyen az elkövetkezendő években járni akarunk.

Kálvin évében nem feledkezhetünk meg mindeközben arról, hogy erőforrásunk és elsődleges feladatunk az Isten igéjének hirdetése. „Tetszett Istennek, hogy az igehirdetés bolondsága által üdvözítse a hívőket.” (1Kor 1,21). Igehirdető szolgálatunk megújítása elengedhetetlen feltétele annak, hogy felismerjük a ránk váró feladatokat és „a szeretet által munkálkodó hit” közösségében erőt merítsünk azok megvalósításához.

Főhangsúlyok

A XIII. Zsinat – az egyház missziójának segítése érdekében – munkáját az alábbi szempontok és hangsúlyok mentén szervezi:

1. *egység építése, munkálása*
A magyar református egység kihirdetése következményeként szükséges a meglévő közös gondolkodás támogatása és új területeken való beindítása. A Kárpát-medencei egység megélése mellett további lépések szükségesek az MRE-n belüli egység megélésére és megjelenítésére. Az egyház hitellessége, missziójának hatékonysága és működésének ésszerűsítése múlik belső egységünk megvalósításán.
2. *az egyház közösségeinek erősítése*
Minden kommunikációnál és külsőleges erőfeszítésnél többet mond és lényegre mutatóbb református keresztyén közösségeink – elsősorban is gyülekezeteink, de intézményeink is –, közösségünk élete és életmegnyilvánulása. Közösségeinknek érezniük és tapasztalniuk kell, hogy az egyház legfőbb döntéshozó testülete is e lényegi kérdéssel foglalkozik. A református közösségek támogatása, új struktúrák megfontolása a ciklus egyik fő feladata az egyház alapvető küldetése betöltése érdekében. Élő közösségeiben él az egyház!
3. *a presbiter-zsinati elv érvényesítése, megerősítése*
A kényszerű külső hatások és belső gyengeségek református egyházszerkezetünk csorbulásához vezettek. Az egyház szolgálatának kiteljesedése csak a nem-lelkészi és lelkészi munkatársak és tisztviselők közös felelősségvállalásával valósulhat meg. Az egymásra-figyelő, egymást munkatársként elfogadó nem-lelkészi és lelkészi közösségben az egyházfegyelem gyakorlása is megvalósulhat, hogy mindenképp szép ékes rendben menjenek.

A főhangsúlyok megjelenítése az alábbi feladatokban, az egyház szolgálatának fejlesztése elképzelhetetlen a teológiai, tanulmányi munka erősítése nélkül. A tanfegyelem megszilárdításával és a közösségeinket, híveinket foglalkoztató kérdésekben megfelelő, biblikus útmutatás adásával küzdhetünk csak az egyházunkat is gyengítő, elbizonytalanító külső és belső folyamatok, a relativizmus ellen.

A ciklus zsinati munkája e három pont köré csoportosul. Feladatok, célok, projektek csak e három pont összefüggésében határozhatók meg. A Zsinat előtt álló feladatok közül annak van prioritása, amelyik több ponthoz egyszerre kötődik.

Feladatok¹

A Zsinat a fenti hangsúlyokon belül a következő fő feladatokat tervezi elvégezni, megvalósítani a XIII. ciklusban. Az egyes feladatok részletezését, ágazati kibontását a bizottsági munkatervek foglalják majd össze.

1. *(egyház-szociológiai) felmérés(ek) készítése a helyzetünkkel való szembesülés és az előttünk álló feladatok megoldása érdekében (hittanoktatás, vagyoni helyzet, társadalmi, gazdasági változások stb.).* Meg kell ismernünk a bennünket körülvevő világ mérhető változásait, valamint ezek egyházra gyakorolt hatásait. Az eltelt 20 év egyházi életünkben tapasztalható változásainak is számos mérhető komponense van, amelyek megismerése nélkülözhetetlen egy szervezettebb, koncentráltabb egyházi szolgálat megfogalmazásában és megvalósításában.
Az egyház-szociológiai munka összefogására és koordinálására még 2009-ben létrehozott, az egyházkerületek delegáltjaiból álló szakértői bizottság újrakezdte működését. Az elmúlt időszakban 3 ülést is tartottak, ahol az átfogó kutatási szempontok megfogalmazása és az időszerű feladatok meghatározását követően elfogadták az egyházkutatási projekttervet. A projektterv kidolgozásába már érdeemben bekapcsolódott a Károli Egyetem szociológiai intézete, illetve magát a munkát az Egyetemnek külön erre a feladatra alkalmazott munkatársa végezte el, írta le. Jó reménységgel lehetünk afelől, hogy az Egyetem operatív és részben szakmai bázisán, az egyház közösségének segítségével és más egyházi szakértők érdemi bekapcsolódásával a kutatási projekt teljesíthető.
A munka első fázisában a közel egy hónapja publikált 2011. évi népszámlálási adatok elsődleges feldolgozása mellett az egyházban már rendelkezésre álló adatok, információk összegyűjtése, az eddig végzett szociológiai jellegű kutatások feltérképezése és feldolgozása történik.
2. *magyar református énekeskönyv összeállítása és kiadása.* A megújított Kárpát-medencei – vagy még szélesebb átfogásban a diaszpórára is kiterjedő – énekeskönyv két fő célja, hogy a közösségi (missziói) alkalmakra és az istentiszteletekre is alkalmas énekanyagot adjon a gyülekezetek kezébe. Tartalmazza egyrészt a széles körben énekelt és közismert énekeket, de egészen a reformáció századáiig visszanyúlóan tartsa meg a kapcsolatot a magyar reformátorok és hitvalló elődök hitét hordozó énekekkel.
3. *a református közoktatási rendszer újragondolása, erősítése, ezzel összefüggésben pedig a református felsőoktatás újragondolása.* Az elmúlt esztendőben kialakult és jórészt megszilárdult református közoktatási rendszer javítására, az eddigieknél komolyabb és mélyebb egyházi integrációjára több elképzelés is ismert. Egyházunk megerősítése, oktatási intézményeink fejlesztése és az oktatási munka egyháziasabbá tétele egymást segítő folyamatok. Az előttünk álló időszakban oktatási rendszerünk tudatos végiggondolására, fejlesztésére van szükség.

Közoktatás

A 2012/13. tanévben a Magyarországi Református Egyház (MRE) és belső jogi személyiségei 159 köznevelési intézményt tartanak fenn (az ellátott feladatok száma: 267). [A Magyar Katolikus Egyház 266 köznevelési intézményének fenntartásában 45 fenntartó működik közre.] A számok alapján elmondható, hogy a 2012–13-as tanévben az MRE közoktatási rendszerében minden 5. intézmény új, és az intézmények, illetve az ellátott szakmai feladatok igen magas száma mellett ez a tény is komoly megfontolásokra indít. Az intézményfenntartásban egyházi közigazgatásunk mind a négy szintje szerepet vállalt: 90 egyházközség, 4 egyházmegye, a 4 egyházkerület és a MRE. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83–85. §-ában szabályozott fenntartói köteleességeket és jogokat a 99 egyházi jogi személy mindegyike saját maga gyakorolja. E köteleességek és jogok szakszerű gyakorlásához azonban a fenntartók nem rendelkeznek azonos anyagi és személyi feltételekkel.

¹ A feladatok között csak azokat említjük, amelyek a Zsinat szintjén prioritások. Ezek mellett további fontos ügyek és feladatok a bizottsági előterjesztések részei. Ezek az előterjesztések is a zsinati munka részei, de valamiképpen inkább a kibontása a következőkben felsorolandó zsinati feladatoknak.

Felsőoktatás

Még az előző zsinati ciklus határozott úgy, hogy hatékonyabb lépéseket kell tenni a református felsőoktatási intézmények közötti együttműködés fokozására. Az új állami felsőoktatási törvény (NFTV) és az elmúlt esztendőben a kormányzat által megkezdett felsőoktatás finanszírozás drasztikus átalakítása hatásainak kezelése mellett, felsőoktatásunknak reagálnia kell az egyház változó képzési igényeire is. A református felsőoktatás átalakításának, újragondolásának ügye a legutóbbi, novemberi zsinati ülés óta számottevően nem ment tovább. Az elmúlt időszakban sor került ugyan a felsőoktatási intézmények vezetőinek találkozására, valamint az Elnökségi Tanács (a fenntartók képviselői) és az intézményvezetők eszmecseréjére, de ezek az ülések elsősorban a jelenlegi keretek közötti együttműködés lehetőségeit érintették, valamint a református felsőoktatási törvény ezen zsinati ülésen tárgyalandó módosításával foglalkoztak.

Ezen a helyen kell beszámolnunk arról is, hogy az MRE fenntartásában és a Zsinat felügyelete alatt működő Károli Gáspár Református Egyetem működése kiegyensúlyozott, az elmúlt hónapok elvonásait sikerült átvészelnünk.

4. *az egyházközségek működésének, fenntartásának áttekintése (pl. az önfenntartás erősítését segítő projektek bevezetése) – ezzel összefüggésben a lelkészek javadalmazási rendszerének és szupervíziójának végiggondolása.* A megkezdett munka részeként szükséges az elmúlt 20 esztendő változásai által kialakult helyzethez igazítani egyházközségeink működését, értve ez alatt társadalmi beágyazottságuk, jogi státuszuk, gazdasági és vagyoni helyzetük áttekintését. Méltósággal és tisztességgel kell készülnünk az elfogyó közösségek közötti munka lezárására, míg új lendület és új formák megtalálása szükséges az új közegbe került emberek közösséggé formálásához. Mindebben különösen is nagy jelentősége van igehirdetésünk megújításának, erősítésének.

A szerteágazó problémakörrel elsősorban az Egyházi Jövőkép Bizottság foglalkozik. A Bizottság által néhány hete széles körben elindított belső egyházi párbeszéd során reméljük, hogy előkerülnek azok a szempontok, tényezők, amelyek meghatározzák majd közös gondolkodásunkat az egyház jövőjéről való gondolkodásban. A Bizottság beszámolójában olvashatunk majd a megkezdett munka irányáról és céljairól.

5. *az egyházon belüli együttműködések elősegítése, szempontjainak meghatározása (pl. intézmények átalakításánál)* – Az elmúlt években végzett munka meghatározó eleme volt az együttműködésekben rejlő lehetőségek kihasználása a közösség építése és a hatékonyság növelése érdekében. Ennek továbbvitelére van szükség az egyházra váró feladatok megfelelő elosztásával, de immáron a magyar reformátusság egészére tekintettel és egyben törekedve pl. az evangélikus egyházzal való közelebbi egyeztetésekre.

Az oktatás területén a Zsinat által elhatározott intézményi együttműködés a Károli Egyetem és a Református Pedagógiai Intézet integrációja. Az integrációs folyamat részeként, a napi működés segítése eszközeként létrejött az Intézeti Tanács, amely a napokban zárja az RPI működési engedély megszerzéséhez szükséges dokumentáció összeállítását. Az integrációs folyamatról a Zsinat külön beszámolót hallhat.

6. *a Magyar Református Egyház erősödése érdekében szükséges lépések felderítése és megtétele* – ebben a munkában különösen is fontos az egyházi szolgálat különböző szolgálati területei, a különböző szakterületek közötti együttműködés elmélyítése. Saját belső jogalkotásunkban, egyházi életünk megannyi konkrét megnyilvánulásában pedig az egységből fakadó új keretekre való figyelemre van szükség.

Ezen a területen több kezdeményezés és törekvés is felsorolható. Az elmúlt 12 hónapban is számos konferenciára, tanácskozásra került sor a diakónia, liturgia területén, a közös énekeskönyv létrehozásával kapcsolatban, az ifjúsági munkában, illetve a társadalmi missziók szolgálatában tevékenykedők között.

7. *az önkéntes szolgálat fejlesztése, feltételei biztosítása* – Egyházunkban nagy hagyományai vannak az Isten iránti hálából fakadó, belső indíttatású önkéntes szolgálatnak, és a jövőben fontos, hogy közösségeinknek erre a kincsére és erejére tudatosabban figyeljünk. Fontos, hogy a szolgálat öröme és felelősségét minél többen magukénak érezzék, vállaljanak feladatot a közösségért. Az önkéntes szolgálat ethoszának megerősítéséért az egyháznak biztosítani kell a megfelelő feltételeket, hogy akit Isten belsőleg indít, külső elhívást is kapjon a szolgálatra (megszóltatás, megbecsülés, az önkéntesség pénzügyi feltételeinek biztosítása).
8. *a cigányok és a társadalom periferiájára kerültek közötti szolgálat szempontjainak meghatározása, valamint a feladatok körülírása.* A rendszerváltás óta eltelt időben még nem tudtunk megfelelő hozzáállást kialakítani és megoldásokat kidolgozni a cigányok közötti szolgálat szervezet formában való megvalósítására. Az egyházunkban elszórtan fellelhető jó ötletek és gyakorlatok összefogására és az érintettek teljes értékű bevonásával új módszerek, javaslatok kidolgozására van szükség.
- Ezen téma zsinati szinten eddigi legnagyobb lépése, hogy a 2009-ben létrehozott Cigánymissziós Tanács elkészült a mandátumában kapott feladattal és benyújtotta a Zsinatnak a cigányok közötti szolgálat koncepcióját. A Cigánymissziós Tanács beszámolója részben összefoglalja a koncepció elkészítéséhez vezető utat.
9. *nemzetközi egyházi jelenlétünk erősítése teológiai, tanulmányi munkánk javításával.* A nemzetközi szervezetekben való szerepvállalás hűen tükrözi nem csupán az ökumené iránti elkötelezettségünket, hanem egyházképünket is. Ez különösen sürgető kihívás a Magyar Református Egyház létrejöttével, amely óhatatlanul érinti Krisztus egyházát, elsősorban is az európai protestáns ökumenét. Ahhoz, hogy a magyar reformátusságunk értékeit és egyházlátásunkat érvényesíthessük, itthon kell összefognunk a teológiai munkát azokban a teológiai és társadalmi kérdésekben, amelyek nem csak az ökumenikus szervezeteket, hanem minket is érintenek, s jótékony hatásuk lehet saját egyházunk tanügyi fejlődésére, társadalmi tanításának erősödésére.

9.1. Partnerkapcsolat

9.1.1. Új alapokon folytatódik az együttműködés egyházunk és a HEKS között

A HEKS igazgatótanácsa elfogadta az elkövetkező négy év során hazánkban tervezett támogató jelenlétének súlypontjait és kiemelt programjait rögzítő úgynevezett ország-programot, amely az átláthatóság és kiszámíthatóság jegyében rendezi a szervezet és az MRE együttműködését. A svájci református egyházak segélyszervezete, a HEKS több évtizede támogatja szaktudásával és jelentős anyagi erőforrással a Magyarországi Református Egyház (MRE) diakóniai és missziói szolgálatait, gyülekezeti és regionális kezdeményezéseit. Matthias Herren, a svájci segélyszervezet közép- és kelet-európai referense több látogatást is tett hazánkban az elmúlt években (<http://www.reformatus.hu/mutat/6402/>), szakértőkkel és egyházvetőkkel találkozott, hogy előkészítse a HEKS stratégiai újjászervezése részként megvalósuló, a támogatott területek szakmai testületeivel és az egyházvezetéssel folytatott egyeztetésen alapuló együttműködés új alapjait. Ennek részeként került sor annak az úgynevezett ország-programnak a kidolgozására, amely az elkövetkező évekre meghatározza a HEKS magyarországi munkáját.

Hosszas szakmai előkészület után, a 2012. július 18–19-én Budapesten a szervezet igazgatója, Ueli Locher részvételével zajló intenzív tanácskozáson állapodtak meg a felek azokban a főcélokban és szolgálati területekben, amelyek a 2013–2016 között megvalósuló együttműködést meghatározzák (<http://www.reformatus.hu/mutat/7089/>). A dokumentum célja, hogy az ország sajátosságait figyelembe véve, az egyházat segítse missziói és diakóniai munkájában, a társadalmi problémák minél sikeresebb kezelésében. A program két együttműködési területre, a cigánymisszióra és a fogyatékkal élők célzó kezdeményezésekre összpontosít. A HEKS ezeken a területeken alapvetően gyülekezeti kezdeményezéseket, illetve az ezeket szakmailag támogató eseményeket és képzéseket támogat majd pályázati rendszerben. A program keretében a HEKS és az MRE külön megállapodást kötött a cigánymisszió területének egyik konkrét célját illetően, ahol egy munkatárs bevonásával erősíti meg az MRE gyülekezeteinek cigánygyermek és fiatalok között végzett szolgálatát oktatási és kész-

ségfejlesztési projektek támogatásával, melyek építik az együttműködést a cigányok és a többségi társadalom tagjai között. A Zsinati Hivatal Missziói Irodájában alkalmazott leendő munkatárs a HEKS támogatásával annak cigánymissziós kezdeményezéseit fogja össze félállásban.

A két kiemelt terület mellett a korábbi gyakorlat, a lelkészek közvetlen támogatása helyett továbbképzéseket és tanulmányi utakat tervez támogatni a HEKS. Az új rendszer lehetővé teszi, hogy a tervek szerint mintegy ötven milliós éves támogatás az egyház szolgálatát az MRE által meghatározott célok mentén hatékonyan mozdítsa elő.

9.1.2. Gyakornoki program

A református világgözösséghez tartozó két nagy amerikai egyház külmisziós szervezete, a Krisztus Egyesült Egyháza (UCC) és a Krisztus Tanítványai Egyház (Disciples of Christ) által létrehozott Global Ministries (GM) misszió gyakornoki programja keretében elsőként Amy Lester 2012 októberében kezdte el szolgálatát egyházunknál. Amy elsődleges feladata, hogy az egyházunk nemzetközi kommunikációját segítse az angol honlap és az október 31-én indított nemzetközi hírlevél szerkesztésével, saját blog elindításával. Amy ugyanakkor missziói és diakóniai kezdeményezéseket is segít nyelvtudásával, valamint tudósít gyülekezeti és egyházi kezdeményezésekről, aminek köszönhetően testvéregyházaink szerte a világban betekintést nyerhetnek az MRE szolgálatába, egyházi életünk örömeibe és kihívásaiba.

9.1.3. Ökogyülekezet

Az ökogyülekezeti kezdeményezés a tematikus partnerkapcsolat építés jó példája, mely 2013-tól önálló projektként működik.

A Magyarországi Református Egyház elkötelezett a teremtett világ iránti felelősségvállalásban, ezért a Skót Egyház környezettudatos programjához hasonlóan a magyar gyülekezetek és egyházi intézmények számára egy önkéntes teremtésvédelmi, környezettudatos programot dolgozott ki. Az ECEN program keretében és támogatásával a Magyarországi Református Egyház a Skót Egyházzal együttműködve pályázott támogatásra. A közös kezdeményezés keretét a 2010 októberében a Skót Egyház "Egyház és Társadalom" Bizottsága és a Magyarországi Református Egyház közötti együttműködési megállapodás biztosítja, és célja, hogy a magyarországi egyházi szolgálatban a skót modellhez hasonlóan egy „ökogyülekezeti” program indulhasson be. Az Eco-Congregation egy virágzó ökumenikus mozgalom szerte az Egyesült Királyságban, amely segíti a gyülekezeteket a környezeti felelősség és a keresztyén hit együttes megélésében, szorgalmazza a környezettudatos keresztyén cselekvést az egyházi közösségek és a hívő emberek életében, és hatékonyan támogatja a gyülekezeteket abban, hogy fenntartható keresztyén közösségként tevékenykedjenek.

A partneregyházi keretek között megkezdett, és ennek megfelelően a Zsinati Külügyi és Ökumenikus Bizottsága felügyelete alatt működő program önálló koordinálására a MRE Elnöksége létrehozta az Ökogyülekezeti Tanácsot és egy koordinátort is kinevezett. A kérdésben elkötelezett és tapasztalatot szerzett lelkészek valamint szakértő egyháztagok alkotta önkéntes testület arra hivatott, hogy alapos szakmai háttérrel biztosítsa a kezdeményezéshez, felügyelje a programokat és ajánlásokat fogalmazzon meg a Zsinat számára.

A program célja, hogy a témában tevékenykedő embereket és közösségeket összekapcsolja, számukra fórumot biztosítsa, honlapon tegye közzé a jó példákat, ötleteket. Az Ökogyülekezeti Tanács 2012-től évenként egyszer konferenciát szervez a témában, melyre nemzetközi vendégeket is meghív, valamint ösztönzéseképpen ökogyülekezeti díjat hoztak létre, amelyre gyülekezetek, intézmények pályázhatnak.

9.1.4. Külföldiek a zsinaton

A Zsinat 2011 májusi ülésén határozott arról, hogy a külföldi testvéregyházak képviselőit meghívja a Zsinati ülésekre, melyeken tanácskozási joggal vehetnek részt. A Zsinat 2012 novemberi ülésén tizenegy testvéregyházunk (a francia, holland, rajnai, veszfáliai, litván, cseh, amerikai, két koreai, dél-afrikai) képviselte magát. A meghívottak megosztották tapasztalataikat az egyházreformról, mely a novemberi zsinati ülés egyik fő témája volt. Az Egyházi Jövőkép Bizottság munkájához kapcsolódva Thomas Wipf tartott előadást az Európában zajló protestáns egyházreformok tapasztalatairól.

9.2. Kommunikáció – Angol honlap, hírlevél

Egyházunk angol nyelvű honlapja 2012 nyár folyamán véglegesült és jelent meg a reformatus.hu/english webhelyen. Az oldalon bemutatjuk egyházunk történetét, szervezetét, missziói, diakónia tevékenységét, ökumenikus és partneregyházi kapcsolatait. Amy Lester amerikai gyakornok, nemzetközi tanulmányok szakról érkező magyar gyakornokok segítségével, átlagosan heti 3, egyházunk missziói tevékenységét, aktuális eseményeit bemutató hírt közöl a honlapon. 2012 októberétől minden második hónapban kiemelt híreket tartalmazó hírlevelet küldünk nemzetközi partnereinknek.

9.3. Diaszpóra – beszámoló

A 2008-ban egybehívott ún. diaszpóra konferencia eredményeként átfogó program született a nyugat-európai diaszpóra segítésére. Ennek része az érintett külföldi partneregyházakkal való egyeztetés a gyülekezetek jövőjéről, ösztöndíjas diákok és gyakornokok szolgálatba állítása, rendszeresített alkalmi lelkészküldés és anyagi támogatás. Ennek eredményeként 2011 óta a Generális Konvent évente négy alkalommal finanszírozza, a Külügyi Iroda pedig szervezi és egyeztetési kárpát-medencei lelképásztorok kiutazását a brüsszeli és luxemburgi gyülekezetek vasárnapi szolgálatának megtartására. Új lehetőségként a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Erasmus hallgatói szakmai gyakorlati programja keretében idei év őszétől lehetőség nyílik arra, hogy teológiai hallgatók szakmai gyakorlatra pályázhatnak és segédlelkészként szolgálhatnak nyugat-európai magyar szóránközösségekben. Ezen kívül a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetpolitikai Államtitkársága 2012-ben meghirdette a Kőrösi Csoma Sándor Programot, mely pályázaton keresztül 2013. március 1. – október 31. között egy debreceni hallgató szolgál az Ausztráliai Magyar Református Egyházban.

A ZSINAT HATÁROZATA A 2013. ÉVI DOBOS KÁROLY-DÍJ ODAÍTÉLÉSE TÁRGYÁBAN

ZS. - 285/2013.04.25.

1. A Magyarországi Református Egyház Zsinata – a Dobos Károly Lelkesi Díj ad hoc bíráló bizottság javaslatára – 2013-ban a Dobos Károly-díjat két személynek: Petőné Juhász Emília Rózsa Budapest-Újpest-Belvárosi lelképásztornak (DM EK) és Gál Győző bagaméri ny. lelképásztornak (TT EK) adományozza.
2. A Zsinat kéri a Zsinati Tanácsot, hogy ennek fedezetéről gondoskodjon.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA A 2013. ÉVI REFORMÁTUS PEDAGÓGUS DÍJAK ODAÍTÉLÉSE TÁRGYÁBAN
ZS. - 286/2013.04.25.

1. A Magyarországi Református Egyház Zsinata – az Oktatásügyi Szakbizottság javaslatára – 2013-ban a Makkai Sándor-díjat dr. Bohátka Sándorné tanárnőnek, Soós Katalin tanárnőnek és Kató Levente tanügyi tanácsos úrnak adományozza szakmai munkájuk és példamutató emberi-hitbeli magatartásuk érdeméért.
2. A Magyarországi Református Egyház Zsinata – az Oktatásügyi Szakbizottság javaslatára – az Imre Sándor-díjat Debreceni Tibor tanár úrnak adományozza szakmai munkája és példamutató emberi-hitbeli magatartása érdeméért.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcseki Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA A REFORMÁTUS DIAKÓNIÁBAN SZOLGÁLÓK
2013. ÉVI KITÜNTETÉSÉNEK ODAÍTÉLÉSE TÁRGYÁBAN
ZS. - 287/2013.04.25.

1. A Zsinat a Kiss Ferenc-díjat 2013. évben a következő személyeknek adományozza:
Kóródiné Tátrai Ibolya – Székesfehérvári Református Egyházközség, Menyhárt Mátyásné – Cegléd-Nagytemplomi Református Egyházközség.
2. A Zsinat a Juhász Zsófia-díjat 2013. évben a következő személyeknek adományozza:
Feketéné Beke Katalin – Szivárvány-ház Fogyatékosok Református Otthona, Szarka Miklós – MRE Házasság és Családsegítő Szolgálat.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcseki Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA A CIGÁNYMISSZIÓS TANÁCS BESZÁMOLÓJA ELFOGADÁSA TÁRGYÁBAN
ZS. - 288/2013.04.25.

A Zsinat a Cigánymissziós Tanács beszámolóját elfogadja.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcseki Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A REFORMÁTUS CIGÁNYMISSZIÓS TANÁCS BESZÁMOLÓJA

A Magyarországi Református Egyház Zsinata 2009. november 20-i, balatonszárszói ülésének ZS. - 47/2009.11.20. számú határozatával hozta létre a Református Cigánymissziós Tanácsot, melynek fő feladataiul – ugyanebben a határozatban – a cigányok közötti szolgálat céljának, módszereinek végiggondolását, valamint az egyház cigánymissziós koncepciójának kidolgozását tűzte ki.

A(z) elmúlt években több személyi változáson átment) testület jelenlegi tagjai: Dani Eszter (lelkipásztor, missziói irodavezető; egyházkerületi cigánymissziós referens) a Dunamelléki Református Egyházkerület részéről; Bundzik Attila (Ózd, Sajóvárkony lelkipásztora), Sohajda Levente (Göncruszka, Vilmány és Hejce lelkipásztora), Szűcs Endre (Dédestapolcsány lelkipásztora; egyházkerületi főjegyző) a Tiszáninneni Református Egyházkerület részéről; Gregussné Buzás Irén (a Debrecen-Péterfia utca missziói gyülekezet lelkipásztora; egyházkerületi cigánymissziós referens), Dr. Gaál Sándor (nyírségi esperes, Ramocsaháza lelkipásztora, a debreceni teológia tanszékvezető egyetemi docense), dr. Hadházy Antal (Nyíregyháza-Kertváros lelkipásztora, szociológus, főiskolai tanár; a Cigánymisszió korábbi vezetője) a Tiszántúli Református Egyházkerület részéről; Kutasiné Molnár Boglárka (Kaposmérő lelkipásztora; egyházkerületi cigánymissziós referens), Vass Edit Szeréna (Tatabánya-Újváros lelkipásztora), valamint Heidfogel Pál (Homokszentgyörgy, Istvándi, Darány és Kálmánca lelkipásztora) a Dunántúli Református Egyházkerület részéről.

A Református Cigánymissziós Tanács – az irányadó egyházvezetési elképzeléseknek megfelelően – 2012 nyár elejétől kezdve életre hívta öt tanácsadó testületét. A CMT 2012. június 7-i ülésén született döntés a szociológiai-, az oktatási- és egészségügyi tanácsadó testületek létrehozásáról, majd a november 5-i ülésen a Tanács misszióigyelekezetiépítési- és közösségfejlesztő-munkahelyteremtő tanácsadó testületei kerültek megalapításra.

A CMT szociológiai tanácsadó testülete első, 2012. október 31-én, az Országos Széchényi Könyvtárban tartott ülésén – egyházunk cigánymissziós koncepciójának megalapozását tartva szem előtt – javaslatot tett egy, a gyülekezeteink, lelkipásztoraink és egyéb szolgálattévőink cigányokkal kapcsolatos viszonyulását és cigánymissziós aktivitását kutató felmérés lefolytatására. Miután a CMT 2012. november 5-i ülésén támogatta e felmérés elkészítését, Dani Eszter missziói irodavezető és Hámori Ádám szociológus koordinálásával 2012 végén és 2013 elején lezajlott a kutatás. (2013 márciusáig bő 700 gyülekezetből érkeztek vissza és kerültek feldolgozásra a kérdőívek. Az előzetes eredményeket Hámori Ádám, a Károlai Gáspár Egyetem szociológusa a 2013. április 8-i cigánymissziós vitanapon tárta egyházunk munkatársai elé.)

A tanácsadó testületekben megindult munkával párhuzamosan – s ezzel részben átfedésben is – Dani Eszter irányításával a Magyarországi Református Egyház cigánymissziót végző munkatársainak minden eddiginél szélesebb körét bevonva az elmúlt hónapokban elkészült egyházunk cigányok közötti szolgálatának koncepciója, melyet 2013. április 8-án elfogadott a Református Cigánymissziós Tanács, két nap múlva, április 10-én pedig bemutatásra került az esperes-gondnoki értekezleten.

A ZSINAT HATÁROZATA A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ CIGÁNYOK KÖZÖTTI SZOLGÁLATÁNAK KONCEPCIÓJÁRÓL

ZS. - 289/2013.04.25.

A Zsinat elfogadja a *Megbékélés – Egészség – Reménység* című dokumentumot, mint a Magyarországi Református Egyház cigányok közötti szolgálatának koncepcióját.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

ELŐTERJESZTÉS AZ MRE CIGÁNYMISSZIÓS STRATÉGIÁJÁRÓL

A Cigánymissziós Tanács teljesítve a Zsinattól kapott feladatát (ZS. - 47/2009.11.20. számú határozat) az alábbiakban terjeszti elő a Megbékélés – Egészség – Reménység című dokumentumot, mint a Magyarországi Református Egyház cigányok közötti szolgálatának koncepcióját. Az előterjesztést a Zsinat Missziói Bizottsága támogatja és elfogadásra javasolja.

Az MRE 1995. évi II. törvénye, az ún. „missziói törvény” 5. §-a a gyülekezeti misszió fő területei között jelöli ki a cigánymisszió helyét.

1995 óta számos alkalommal tárgyalta a zsinat egyházunk cigányok közötti szolgálatát, illetve ennek bizonyos részterületeit. Egyházunk és a helyi gyülekezetek cigányok közötti szolgálatának támogatása érdekében 2004-ben zsinati döntés született egy országos cigánymissziós referensi pozíció létrehozásáról.

2009-ben a Zsinat (ZS. - 47/2009.11.20. számú határozatával) létrehozta a Református Cigánymissziós Tanácsot azzal a megbízással, hogy készítse el egyházunk cigánymissziós stratégiáját. 2010 óta számos konzultáció és konferencia szolgálta az MRE cigányok közötti missziójának útkeresését, a cigány közösségekben szolgáló munkatársak és más szakemberek közös gondolkodását. Ehhez kapcsolódott egy kutatás, mely a gyülekezetek és a cigány közösségek kapcsolatát vizsgálja azzal a céllal, hogy a koncepció a valós helyzetre alapozva találja meg egyházunk cigányok között végzett szolgálatának útját.

A Megbékélés Egészség Reménység dokumentum egyházunk cigányok közötti szolgálatának teológiai alapvetését, és célját vázolja föl, amely a jövőben a megvalósítás gyakorlati lépései háttéréül szolgál.

az MRE Református Cigánymissziós Tanácsa

MEGBÉKÉLÉS – EGÉSZSÉG – REMÉNYSÉG

A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ CIGÁNYOK KÖZÖTTI SZOLGÁLATÁNAK KONCEPCIÓJA

I. Küldetés – Misszió

„A Magyarországi Református Egyház küldetése, hogy a Szentlélek által Isten Országának jele és követe legyen a mai magyar társadalomban, a személyes és közösségi megújulás egyháza, ahol minden ember, származására és társadalmi helyzetére való tekintet nélkül, megtapasztalhatja Jézus Krisztus evangéliumának befogadó, gyógyító és újjáteremtő erejét.”¹

II. Teológiai alapelvek

Az egyház cigányok² közötti szolgálatának alapvető hozzáállását az ember teremtett voltából fakadó értékessége, méltósága határozza meg. Isten minden embert az önmagával és egymással való szeretetközösségre (*communio*) teremtett, melynek kibontakozása Őt dicsőíti. Minden etnikai, gazdasági, szociális alapú megkülönböztetés, alá-fölre rendelő, leereszkedő viszony megsérti ezt a kapcsolatrendszert és bűn Isten előtt. Ebből következik, hogy az egyház olyan értékeket tekint fontosnak, mint a kölcsönös tisztelet, a befogadás, egymás megismerésének, értékei felfedezésének és egymás gazdagításának munkálása.

¹ A „misszió” fogalmát – teológiai megfontolások alapján – nem az egyház egy speciális – „térítő” – szolgálatának tekintjük, hanem az egyház küldetését értjük alatta: azt, hogy az egyház Isten missziójának (*missio Dei*) eszköze és részese.

² A „cigány-roma” terminológiai vitát ebben a dokumentumban nem érintjük.

Az egyház természeténél fogva missziói. Isten választott népének kijelenti igazságát és megmutatja szabadító kegyelmét. Népet megáldja és áldássá teszi minden nép számára. A kiválasztás kiváltság, mely felelősséggel jár: Isten népet missziói jelenlétre és cselekvésre hívja. Az Ószövetségben Izrael Istenre mutató jelle válik a népek között, amennyiben az Isten tiszteletére és a szociális, társadalmi életre vonatkozó törvények útmutatása szerint szervezi életét. Az Újszövetség evangéliuma Isten Országának elérése Jézusban; a megbékélés, helyreállított kapcsolatrendszer és az egész élet gyógyulásának lehetősége. Erről beszélnek Jézus csodái, élete, amelyben különös hangsúlyt fordít a szegények, kizsáboltak, betegek, a társadalom peremén élők közötti szolgálatra, majd halála és feltámadása, mellyel kivívja a végső győzelmet és megnyitja az utat Isten Országára: a teremtés helyreállítása felé, az egész világ számára.

Az egyház missziói elhívását a Szentháromság Istentől kapta, ami egyben a szolgálat módját is meghatározza: „Ahogy engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket” (Jn 20,21). Az egyházban Isten szeretete és kegyelme új távlatokat nyit az egyén és közösség számára. Így az egyház, mint alternatív közösség a Krisztusban elközéltetett Isten Országára „már igen” és „még nem” valóságának megtapasztalója, tanúja és jele a környezetében. Reménységgel hirdeti meg Isten királyi uralmát, és arra hivatott, hogy ennek rendje szerint szervezze életét. Ebből következik a szegények, a peremen élők, a kizsáboltak befogadása, az előítéletek feloldása. Az evangélium meghirdetése, mely a kapcsolatok gyógyulását, a megbékélést és az új élet lehetőségének reménységét hordozza az emberileg reménytelennek látszó helyzetekben is. Jézus életpéldájából fakad a misszió holisztikus volta, ami szóban (igehirdetés és tanúságtétel), tettben (diakónia és az igazságosságért való küzdelem) valamint a közösség gyakorlásában (communio és istentisztelet) valósul meg. Jézus Krisztus testetöltése és az elesettekkel való közösségvállalása arra hívja az egyházat, hogy éppen a társadalom perifériáján élők, a marginalizáltak tapasztalatában felfedezze a Krisztus valóságát és jelenlétét.

Jézus Krisztus inkarnációja az evangélium kulturális testet öltésének feladatát bízta az egyházra. Minden kultúra³ hordozójává válhat az evangélium üzenetének, ugyanakkor minden kultúrában vannak Isten Országára rendjének ellentmondó elemek is. A kontextualizáció az a missziológiai munka, melyben mind az evangéliumot továbbadni kívánó közösség, mind a befogadó közösség saját kultúráját a céllal vizsgálja meg, hogy megtalálja azokat az elemeket, melyek Isten Országára rendjét szolgálják, amiben a két közösség egymástól tanulhat, egymást gazdagíthatja, ugyanakkor mindkét kultúra „életellenes” elemeit is megnevezi, melyekkel szemben az evangélium kihívását is bátran felvállalja. Ezt a munkát hitelesen az adott közösség tagjai tudják elvégezni, dialógusban más kultúrákkal. Az egyház cigányok közötti szolgálatának egyik feladata olyan cigány teológusok, egyházi vezetők kinevelése, akik a kontextualizáció munkáját a cigány kultúrára nézve végzik.

Isten Országában leomlanak az elválasztó falak. Jézusban „*már nincs többé görög és zsidó, körülmetéltség és körülmetéletlenség, barbár és szkíta, szolga és szabad, hanem minden és mindenkiben Krisztus*” (Kol 3,11). Az egyház arra hivatott, hogy Isten királyi uralmának ezt a társadalmi meghatározottságokat meghaladó rendjét testesítse meg. Isten Országának ezt a rendjét tükrözve az MRE arra törekszik, hogy gyülekezetei befogadó, vegyes etnikumú, Istent dicsőítő közösségekké válhassanak, ahol a cigány gyülekezeti tagok is egyenrangú, fontos tagjai a közösségnek, és kultúrájuk visszahat a gyülekezetek kultúrájára.

Mindennek alapján a következő értékeket tekintjük alapvetőnek szolgálatunk során:

3

Kultúra alatt az emberi közösségek működési mintáinak összességét értjük, mely meghatározza az egyén és a másik ember, az egyén és a közösség, az egyén, a közösség és a természet, valamint az egyén, a közösség és a mesterséges világ viszonyrendszerét.

MEGBÉKÉLÉS – EGÉSZSÉG – REMÉNYSÉG

Mert Isten képmása vagyunk Krisztusban!

1. **MEGBÉKÉLÉS** Istennel – önmagunkkal – felebarátainkkal – a teremtett világgal
Az MRE cigányok közötti szolgálatának elengedhetetlen aspektusa Isten Országá evangéliumának meghirdetése, ami a Krisztus általi megbékélés és a valódi közösség megélésének lehetőségét kínálja.
„Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgyhogy nem tulajdonította nekik vétkeiket, és reánk bízta a békéltetés igéjét. Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg az Istennel!” (2Kor 5,19-20)
2. **EGÉSZSÉG** (– teljesség) Isten Országá evangéliuma holisztikus, ezért az MRE cigányok közötti szolgálata az élet minden területén a gyógyulást, helyreállítást, az egészséget munkálják, olyan környezetért küzdve, ahol az egyéni és a közösségi Élet minden dimenziója kibontakozhat. (Fizikai, lelki, szellemi – emberi méltóság, tisztelet, esélyegyenlőség, igazságosság...)
„Azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben éljenek” (Jn 10,10).
3. **REMÉNYSÉG** – Az MRE szolgálataiban az emberileg reménytelennek tűnő helyzetekbe is Isten Országá győzelmének bizonyosságával lép be, reményt látva az Istentől kapott gyógyulásra, az Élet kibontakozásának lehetőségére, ami távlatot ad az egyén és a közösség jövőjére nézve.
„Letöröl szemükről minden könnyet” (Jel 21,2).

III. Helyzetkép

III.1. Társadalmi kontextus

Hazánk lakosságának legdinamikusabban növekvő része, becslések szerint közel 10 százaléka a magyarul hagyományosan cigánynak, egyes társadalomtudományok és a nagypolitika nyelvezetében pedig jellemzően romának nevezett lakosság. A népszámlálás, mivel önbevalláson alapul, alulreprezentáltan jeleníti meg a cigányságot.⁴

A cigányság mai koncentrált elhelyezkedését mutatja az adat, miszerint Magyarország területének 15 százalékán él a cigányság 50 százaléka. Mind gazdasági, mind szociális szempontból a túlnyomórészt cigányok lakta területek vannak a leghátrányosabb helyzetben. Itt a leggyengébbek a foglalkoztatási mutatók, legmagasabb a munkanélküliség aránya, legtöbb család él összkomfort nélküli lakásban, legalacsonyabb az iskolázottság és legmagasabb az erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények száma. Egy 2010-es felmérés⁵ eredménye szerint a 16–64 év közötti cigány lakosság 27 százaléka dolgozik csupán, 15 százaléka nyugdíjas, s mindeközben a hazai cigány háztartások 55 százalékában egyetlen állandó munkával rendelkező családtag sincs. Mindebből következik, hogy a magyarországi cigányság várható élettartama legalább tíz évvel marad el a hazai osztársadalom várható élettartamától. A legrosszabb mutatókkal rendelkező települések, ahol kiemelkedően magas a cigányság aránya, legkoncentráltabban Északkelet-Magyarországon és Dél-Dunántúlon találhatók, ahol református jelenlétünk országos arányaihoz képest szintén magas.

⁴ Magyarországon legutóbb 2003-ban – azaz épp tíz évvel ezelőtt – volt országosan reprezentatív cigánykutatás, melynek során a kutatást végző Kemény István szociológusprofesszor és munkatársai körülbelül 600 000 főben állapították meg a határainkon belül élő cigány lakosság teljes lélekszámát, illetve némileg óvatosabban úgy fogalmaztak, hogy hazánkban „a cigány háztartásokban élő emberek száma 2003 elején 520 ezer és 650 ezer között” lehetett.

⁵ Roma társadalom 2010. Marketing Centrum OPK Kft.

Az 1893-as magyarországi cigányösszeírás megközelítőleg 275 ezer főre tette a hazai cigányság akkori lélekszámát, mely népességből 65–66 ezren élhettek országunk mai területén. Az 1940-es évekre a Magyarországon élő cigányság létszáma valószínűleg elérte a 100 ezer főt, majd napjainkra e népesség körülbelül 800 ezressé növekedett. A cigány lakosság tekintetében elmondható, hogy a fiatalabb korosztályok népesebbek, míg a magyar lakosság tekintetében éppen ellenkezőleg, a fiatalabb korosztályok egyre kisebb lélekszámúak. Mindezzel talán együtt említhető, hogy míg a magyar lakosság a rendszerváltást követő tíz évben több mint százezerrel csökkent, addig a cigányság mintegy százezerrel növekedett. Ha a cigány és nem cigány lakosság korfáját figyelembe vesszük, megállapíthatjuk, hogy néhány évtizeden belül a fiatal és felnőtt lakosságban egyre jelentősebb lesz a cigányok aránya. Bizonyos térségekben református gyülekezeteink jövője múlik azon, hogy cigány felebarátainkat meg tudjuk-e szólítani az evangélium üzenetével, hogy befogadó, integráló gyülekezetekké tudunk-e válni. Mindezt egy mindkét oldalról előítéletekkel terhes társadalmi környezetben, amikor a cigányság és a többségi társadalom közötti feszültség sok esetben jelen van, és mindkét irányból tapasztalható a radikalizálódás is, amit a politikai pártok alkalmanként tovább erősítenek. Ugyanakkor a felzárkózást elősegíteni szándékozó intézkedések sokszor kudarccal végződnek.

A jelenlegi határainkon belül élő cigányságot hagyományosan három nagyobb csoportra osztjuk: a magyarcigányok, az oláh-cigányok, valamint az olykor teknővájóknak is nevezett beások közösségeire. A cigányság tehát nem egy homogén egység, hanem több csoportból, és számos alcsoportból áll, melyek egymáshoz való viszonya sem feszültségtől mentes, illetve eltérő helyzetben vannak, és eltérő közeledést igényelnek.⁶

A magyarországi cigány népesség tényleges vallási kötődését illetően kevés hiteles adat áll a rendelkezésünkre. A cigányság messze legnagyobb része térségünkben a római katolikus felekezethez tartozik, de vallási életének egészét leginkább egyfajta, erős etnikai jegyeket viselő népi vallásosság jellemzi. A történetileg a református egyházhoz kötődő cigányok hazai arányát – bizonytalan, de viszonylag régi becslések alapján – 20 százalék körülire tehetjük. Az elmúlt évtizedekben jelentős cigánymissziós munkát végeztek a pünkösdi, baptista, metodista, evangélikus egyházak és más kis-egyházak is, ami a keresztyén cigányság felekezeti hovatartozását tovább árnyalja.

III.2. Egyházi kontextus

A Magyarországi Református Egyház történelmében folyamatosan jelen van a legelesettebbek felé végzett szolgálat, az értük való kiállás. Ennek egyik legfontosabb megjelenési módja, a cigányságért való felelősségvállalás, melynek korai jelei már az egyházunk Kárpát-medencei önállósodását jelentő, 1567-es debreceni zsinat, valószínűleg Méliusz Juhász Péter által megfogalmazott cikkelyeiben is megjelennek. Későbbi forrásokban található a nyoma egy 1613-as nagybányai cigány esküvőnek, és a legkorábbiaként fennmaradt hazai református anyakönyvben szereplő, 1626-os keresztelésnek.

A tizenhetedik század második felétől már cigány származású fiatal emberek is megjelentek a református felsőoktatásban (Belényesi Grausser Dávid, Császlai Mihály, Vistai Farkas Mihály stb.), majd a XVIII. század közepén, ifjabb Wáli István személyében, egy magyar református teológushallgató ismerte fel elsőként a cigány nyelv újind voltát – azaz áttételesen a cigány alapnépesség indiai eredetét.

⁶ Cigányságunk legnagyobb lélekszámú alcsoportja a – már szinte kizárólagosan magyar anyanyelvű – magyarcigányok – avagy cigányul ‚romungrók’ –, akiknek közösségei a Kárpát-medence gyakorlatilag teljes területén megtalálhatók, s miközben legnagyobb tömegeik gyakran egészen mély nyomorban élnek cigánytelepeken, olykor látványosan jó módú emberek/családok is előfordulnak e csoporton belül. Ugyancsak hazánk szinte teljes területén megtalálhatók a cigány – azaz ‚romani’ – anyanyelvű oláh-cigányok, akiket az ősi, újind nyelv megtartása mellett igen gyakran a leginkább tradicionálisnak tartott cigány kulturális minták és értékek/értékrend őrzése is jellemez. Főként a Dél-Dunántúlon élnek az eredetileg archaikus román nyelvváltozatokat beszélő, s különböző famunkákból élő, úgynevezett beás cigányok. (A legutóbbi, 2003-as felmérés szerint a hazai cigányság 86,9 százalékának volt magyar, 4,6 százalékának román, valamint 7,7 százalékának cigány az anyanyelve.)

A tizenkilencedik és huszadik században a hazai reformátusság cigány emberek közötti szolgálata továbbra sem vált el élesen az egyház egyéb szolgálataitól. Szép példái egyházunk cigányok közötti jelenlétének Varga János egykori tiszaujlaki, vagy Krajnovics János uljaniki lelkipásztorok szolgálata, de ilyen szinte egészében az 1900-as évek elejétől lassan önállósodó református cigánymisszió – a Kolozs megyei Válaszút településtől Cigádon át Karcagig.

A huszadik század második felében is számos gyülekezetben folyt cigányok közötti szolgálat, melynek feltérképezése folyamatban van.⁷ A rendszerváltást követően, az MRE 1995. évi II. törvénye – az ún. missziói törvény – mutatta az irányt, mely az elmúlt 18 év missziói szolgálatát meghatározta. A MRE kapcsolatot ápol a Magyar Református Egyház részegyházainak a cigányok között végzett szolgálataival, és missziói koncepcióját a különböző területeken felhalmozott tapasztalatok figyelembe vételével alkotja meg.⁸ Reménységünk szerint jelen stratégiai dokumentumunk is hozzájárul egyházunk jövőjének formálásához.

III.3. Kutatáselemzés

A 2012. december – 2013. február közötti időszakban országos kérdőíves adatfelvételt végeztünk a Magyarországi Református Egyház gyülekezetei körében. Teljes körű adatfelvételre törekedtünk, vagyis célunk minden református anyagyülekezet elérése volt. A 2013. március 5-i állapot szerint 587 kérdőívet rögzítettünk az adatbázisunkban, ez hozzávetőlegesen 700 gyülekezetet jelent.

Általánosságban megállapítható, hogy a válaszdó lelkipásztorok túlnyomó részének jellemzően kevés az ismerete a cigányság alcsoportjairól és általában a gyülekezetük területén élő cigányságról. A tájékozatlanság a „Nem tudom” válaszok igen magas arányában is megmutatkozik.

A tájékozottság lényegesen magasabbnak tűnt a cigányság gyülekezeti jelenlétével, a gyülekezet életében való részvételével kapcsolatban. Cigány presbiterekről kb. 6% (34 gyülekezet) esetén van adat; 33 esetben 1–5 főben megadva, 1 esetben pedig 5–10 főben. A válaszdó gyülekezetek 17%-ában, 98 gyülekezetben az aktív gyülekezeti szolgálatot vállaló hívek között is találunk cigány származásút, további 6 gyülekezetben az öt, 3 gyülekezetben a tíz főt is meghaladja a jelenlétük. A gyülekezetek közel 44%-ban, 246 helyen vannak cigányok az egyházfenntartói járulékot fizető hívek között (ebből 17 gyülekezetben 20-nál is több személyről tudnak); a válaszdó gyülekezetek 27%-ában, 156 gyülekezetben a helyi cigányság tagjai megjelennek a hetente templomba járók között is. Ennél is nagyobb arányokban és létszámokban jelennek meg cigány származásúak a gyülekezetek életében a kauzáliák igénybevétele révén (jegyesoktatás, esketés, temetés); még jelentősebb a cigánymisszió súlya a gyermekek között végzett szolgálatokban, hiszen csupán a válaszdók 22%-a, 131 lelkész nyilatkozott úgy, hogy náluk hitoktatásra egyetlen cigány sem jár, és a lelkészek 52%-a szerint nincs cigány a konfirmandusaik között (308 gyülekezetben), vagy nem tudnak róla (7%-ban, vagyis 40 gyülekezetben).

A települések interetnikus viszonyait jellemezve a lelkészek úgy nyilatkoztak, hogy a többségi és kisebbségi lakosság viszonya alapvetően bizalmatlan (ezzel ellentétes választ csupán 26%, 151 lelkész adott), de feszültségről többnyire nem számoltak be (mindössze 19%, 109 válaszdó szerint jellemző, illetve inkább jellemző, hogy a cigány és nem cigány lakosság viszonya feszült lenne). A helyi interetnikus együttélés viszonyai országos viszonylatban igen halvány mértékben inkább javulást (90 esetben, kb. 15%), mint a feszültségek fokozódását mutatja (mintegy 10%, 57 válaszdó esetében); a lelkészek megítélése szerint az utóbbi időszakra inkább a stagnálás jellemző.

⁷ Ebben az időszakban jelentős dr. Hadházy Antal lelkipásztor-szociológus munkássága és személye, aki által a Magyarországi Református Egyház cigánymissziója az ökumené nemzetközi vérkeringésébe is bekapcsolódott.

⁸ A „jó gyakorlatok” sorában kiemelkedő a Tiszáninneri Református Egyházkerületben folyó modellértékű cigánymissziós szolgálat, és elméleti alapvetésként „A cigánymisszió elvi és gyakorlati szempontjai a Tiszántúli Református Egyházkerületben” 2010-es munkaanyaga.

A cigánysággal kapcsolatban gyakran merül fel a bűnözés problémája. Válaszadóink többségükben inkább a lopások gyakori előfordulását (mintegy 40%-ban, 232 helyen) és kevésbé az erőszakos cselekmények gyakoriságát (mintegy 30%-ban, 174 esetben) említették. A feszültségeket kiváltó konfliktusokat a válaszadók inkább néhány konkrét családhoz (49%-ban, 289 válaszadónál), semmint a helyi cigányság tágabb csoportjaihoz kötik (utóbbi mindössze kb. 25%-ban, 144 gyülekezetnél). Igen kevés válaszadó vélte úgy, hogy a településén minden cigány „egyforma” lenne; válaszaik alapján 48%-uk, 280 lelkész érzékeli az ott élő cigányok heterogenitását. Bár a válaszadó lelképásztorok jelentős része tehát inkább tájékoztatlanak mondható, de többségük esetében semmiképpen nem beszélhetünk reflektálatlan sztereotipizációról, sem a cigányellenes előítéletek túlátlánosításáról.

Tanulságos, és a jövőben fontos erőforrássá tehető, hogy 12% (73 lelkész) nagyon jellemzőnek, további 20% (120 lelkész) inkább jellemzőnek mondta, hogy személyes felelősséget érez a cigányok között végzett szolgálat iránt. 33%, 197 lelkész azonban inkább tartózkodóbb, elutasítóbb választ adott. Fontos megjegyezni, hogy a lelkészek többsége a cigánymissziós szolgálat végzéséhez sokkal kevésbé az anyagi erőforrásokat, a pénzübeli támogatást hiányolja (133-an, 23%), mint inkább az erkölcsi támogatást (222-en, 38%), a szaktudást (322-en, 54%) és a felkészült munkatársak segítségét (350-en, 60%). A lelképásztorok viszonylagos nyitottsága ugyanakkor kevésbé mondható el a gyülekezeti közösségekről; a lelkészek megítélése szerint bár a gyülekezetek 53%-ára, 309 gyülekezetre nem, illetve kevésbé jellemző, hogy eleve elutasítóak lennének a cigánysággal szemben, de mindössze kevesebb mint 5 százalékukról, 27 gyülekezetről mondható el, hogy híveik elkötelezettek lennének a cigányok közt végzett szolgálat iránt. Ugyanakkor csupán a gyülekezetek 8 százalékából, 42 helyről számoltak be arról, hogy a cigányok jelenléte az istentiszteleten kényelmetlen érzéseket keltene (jóllehet a gyülekezetek jelentős részének nincs ezzel kapcsolatban tapasztalata). Mindemellett 123 gyülekezetben (21%) legalább 1 fő, 7 gyülekezetben (1%) pedig legalább 5 fő foglalkozik kifejezetten cigánymissziós szolgálattal.

Az adatok további részletes kiértékelése és a területi eloszlásból következő összefüggések feltárása még folyamatban van. A fent bemutatott adatok és értékelések csak a válaszadó lelkészek és gyülekezeteik adottságait jellemzi. Mivel a kutatásban részt nem vevő gyülekezetekről és egyházmegegyekről jelenleg egyáltalán nincsenek adataink, ezért a fenti eredményekből nem szabad országos tendenciákra következtetni.

IV. A jövőkép irányába mutató célrendszer

IV.1. Jövőkép

A Magyarországi Református Egyház gyülekezetei missziói identitásukban megerősödnek, a cigányság befogadására nyitott és integráló, Istent dicsőítő közösségekké válnak, ahol az Istennel való megbékélés új távlatokat nyit meg az egyén, a családok és a tágabb közösség számára. Ennek következtében erősödni fog a társadalmi szolidaritás, csökkenni fognak a feszültségek a többségi és kisebbségi társadalom viszonyában. Az MRE szolgálatával hozzájárul a szociális, gazdasági, infrastrukturális szempontból súlyosan hátrányos helyzetű térségek életminőségének javításához.

IV.2. Átfogó célok

1. Az MRE gyülekezetei az evangélium életet formáló üzenetét meghirdetik a társadalom peremén élő rétegek, köztük a nagyszámban jelen lévő cigányság felé.
2. Az egyház szolgálata által a cigányok megtapasztalják Isten helyreállító és gyógyító szeretetét életük minden dimenziójában.
3. Az MRE és gyülekezetei munkálják a kölcsönös megbékélést és kiengesztelődést a cigányság és a többségi társadalom tagjai között.

IV.3. Részcélok

- I. Az MRE gyülekezetei az evangélium életet formáló üzenetét meghirdetik a társadalom peremén élő rétegek, köztük a nagyszámban jelen lévő cigányság felé.
 1. Az MRE gyülekezetei Istentől kapott küldetésüket felismerik és felvállalják a cigányság iránt.
 2. A cigányok közötti szolgálat megjelenik, mint prioritás az MRE egyházmegyei, egyházkerületi és zsinati szintjein.
- II. Az egyház szolgálata által a cigányok megtapasztalják Isten megbékéltető, helyreállító és gyógyító szeretetét életük minden dimenziójában.
 3. A személyiség, és kapcsolatrendszer gyógyulásának munkálása.
 4. Nevelési és oktatási tevékenység által esélyt ad a cigány gyerekek számára képességeik kibontakoztatására, és társadalmi integrációjukra.
 5. A szociális, gazdasági, infrastrukturális szempontból súlyosan hátrányos helyzetű, túlnyomórészt cigányok lakta térségek egészségügyi állapota javításának elősegítése.
 6. A szociális, gazdasági, infrastrukturális szempontból súlyosan hátrányos helyzetű, túlnyomórészt cigányok lakta térségekben munkahelyteremtés elősegítése.
 7. A MRE teret biztosít és támogatást nyújt a cigány közösségek autentikus kultúrája megőrzéséhez és kreatív ápolásához, mely kulturális elemek megjelennek az MRE liturgikus gyakorlatában, alternatív istentiszteleti rendjeiben.
- III. Az MRE és gyülekezetei munkálják a kölcsönös megbékélést és kiengesztelődést a cigányság és a többségi társadalom tagjai között.
 8. A Magyarországi Református Egyház gyülekezeteinek segítése, hogy befogadó közösségekké, vegyes etnikumú, Istent dicsőítő közösségekké válhassanak.
 9. Megbékélés; a többségi és kisebbségi társadalom szemléletformálása, az interetnikus feszültségek csökkentése.

A ZSINAT HATÁROZATA A MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ ALKOTMÁNYÁNAK MÓDOSÍTÁSÁRÓL

ZS. - 290/2013.04.25.

A 2009. május 22-én elfogadott Magyar Református Egyház Alkotmányának 19. § (3) bekezdése értelmében a Magyarországi Református Egyház Zsinata, mint a részegyház legmagasabb szintű testülete felhatalmazza a Magyar Református Egyház Közös Zsinatát a Közös Alkotmány módosítására.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ ALKOTMÁNYA

(A módosításokkal egységes szerkezetben)

Preambulum

A magyar reformátusság a reformáció korától kezdődően mindig több ország területén és több állam szervezeti keretei között élt, egyházi közösségekben a Kárpát-medencében élő, a reformációhoz csatlakozott nemzetiségekkel.

A XVI. században a történelmi Magyarország két, majd három részre szakadását követően a nyugati ország-rész az ausztriai Habsburg birodalom uralma alá került. A keleti részen az Erdélyi Fejedelemség teremtett független államot. A kettő között a török uralom alatt élő hódoltság alakult ki, változó határokkal. A török kiűzését követően Erdély megőrizte önállóságát.

A kiegyezést (1867) követően, 14 év előkészítő munkával, 1881-ben Debrecenben létrejött az **Evangélium Szerint Reformált Magyarországi Keresztyén Egyház** és ezzel a teljes szervezeti egység.

A trianoni békediktátum kiadásáig a Kárpát-medence reformátussága egy államszervezet területén élt, de a nyugati, illetve keleti kivándorlások következtében már létrejött a „Tengerentúli Egyházmegye” az Amerikai Egyesült Államok területén, illetve az „Óromániai Egyházmegye” a Román Királyság területén.

Az I. világháborút követően a visszamaradt magyarországi területeken kívül Ausztria, **Csehszlovákia**, Románia és Jugoszlávia területén éltek magyar reformátusok.

Az átmeneti visszacsatolásokat követően a helyzet 1989/90-ig változatlan maradt. A változásokat követően a Kárpát-medencei reformátusság **Magyarországon kívül** Szlovákiában, Ukrajnában, Romániában, Szerbiában, Horvátországban és Szlovéniában él. Nyugat-Európában, az Amerikai Egyesült Államok és Kanada területén részben önálló, részben az adott ország református egyházi szervezetébe tagoltan élnek magyar reformátusok. További több tucatnyi országban vagy önálló gyülekezetben vagy szorosabb-lazább egyházi szervezetben élnek, szolgálnak magyar reformátusok.

A XXI. század elejének további történelmi változásai következtében a Kárpát-medence magyar reformátussága – **Ukrajna és Szerbia** kivételével – már egy államszövetség, az Európai Unió területén él.

Az **Evangélium Szerint Reformált Magyarországi Keresztyén Egyház** külső, államjogi keretei megszűntek. A Kárpát-medencei történelmi reformátusság Isten ígéje, az óegyházi hitvallások, a Heidelbergi káté, a II. Helvét hitvallás alapján folyamatosan megőrizte hitbeli és teológiai egységét. Őrizte istentiszteleti rendjének közös alapelveit, a sákramentumok – a keresztség és úrvacsora – kiszolgáltatásában egységét soha fel nem adta. A református keresztyén nevelés, a pásztori szolgálat, a misszió, a keresztyén szolgáló szeretet, a paritáson alapuló zsinat-presbiteri kormányzat és az egyházfegyelem gyakorlásának alapelvei az egységet és az összetartozást soha nem vonták kétségbe, mint ahogyan **a más anyanyelvű** reformátusokkal való egységet sem.

A Magyar Református Egyházhoz csatlakozó egyházak közös alkotmányukat az alábbiak szerint fogadják el.

1. FEJEZET

Hitéleti alapok, közös hitvallásaink

1. §

- (1) A Magyar Református Egyház Jézus Krisztus egyetlen egyetemes, keresztyén egyházának része, amely Krisztus testéhez tartozik. Egyedüli fejének az Úr Jézus Krisztust vallja, s a teljes Szentírás alapján hite kifejezőjéül az Apostoli Hitvallást, a II. Helvét Hitvallást (1566) és a Heidelbergi Kátét (1563) fogadja el.
- (2) A Magyar Református Egyház részegyházai a hitvallás, a tanítás, és a hagyományok azonosságánál fogva zsinati egységben élnek. Minden magyar nyelvű református egyházzal **és a Kárpát-medence más anyanyelvű reformátusaival** hitbeli, lelki és szeretetközösséget alkotnak, és az egész világ református egyházaival testvéri kapcsolatot tartanak fenn. Az egyetlen keresztyén anyaszentegyház közösségében minden keresztyén egyházzal ökumenikus kapcsolatok kialakítására és fenntartására törekednek.

2. FEJEZET

A közös alkotmány hatálya

- 2. § A Kárpát-medencei református egyházak a közös alkotmány elfogadásával fejezik ki egységüket.
- 3. § Az alkotmány hatálya a ratifikáció által csatlakozó egyházakra terjed ki.
- 4. § A csatlakozását csak olyan egyház kérheti, amely saját működési területén államilag elismert.
- 5. § A Magyar Református Egyházhoz csatlakozhatnak a ratifikáló egyházak valamely választott egyházkerülete, ennek hiányában országos egyház útján a Kárpát-medencén kívüli magyar református egyházak, illetve szervezett református egyház hiányában gyülekezetek is.

3. FEJEZET

Az egyháztagság

- 6. § A Magyar Református Egyház tagjai mindazok, akik a keresztség sákramentumában részesültek, és – a történelmi jogfolytonosság alapján – magukat a magyar református egyházhoz tartozónak vallják, éljenek ők bárhol a világban, és legyenek magyar vagy más anyanyelvűek.
- 7. § Teljes jogú egyháztag az, aki a református egyház rendje szerint konfirmációs fogadalmat tett, aki a református egyház hitvallásai és törvényei szerint él, az egyház anyagi terheinek hordozásában részt vállal, és aki valamelyik egyházközségnek nyilvántartott választójoggal rendelkező tagja.
- 8. § A választójog és választhatóság kérdésében az egyes részegyházak belső jogszabályai az irányadóak.

4. FEJEZET

Istentiszteleti és ügyviteli nyelv

- 9. § A Magyar Református Egyház közös istentiszteleti és ügyviteli nyelve a magyar.
- 10. § Azon részegyházak, amelyek területén más liturgiai nyelv és ügyviteli nyelv is hivatalos, azt a belső jogrendjük szerint változatlanul használják.

5. FEJEZET

Az egyházigazgatás alapelvei

- 11. § A Magyar Református Egyház részegyházai a Szentírás és hitvallásai alapján, az egyetemes papság elve, és a zsinat-presbiteri kormányzati elvek szerint igazgatják magukat.
- 12. § Az Egyház a jelen törvény 6. fejezetében meghatározott szervezeti egységei egyházi törvény által szabályozott önkormányzati joggal rendelkeznek.

6. FEJEZET

Szervezeti egységek

Az egyházközség

13. § Az egyház szolgálata a gyülekezetben valósul meg, ahol annak tagjai Isten Szentlelkének segedelme által meghallgatják és befogadják az evangéliumot, és annak engedelmeskednek. Az egyházközség az egyház tagjainak egy meghatározott területen, az istentisztelet, a szeretetszolgálat, misszió és a keresztyén élet hitvallásainknak megfelelő folytatására alakult szervezete.

14. § Az egyházközség legkisebb illetve legnagyobb létszámára, formájára, egyházszerkezeti jogaira és kötelezettségeire a részegyházak belső rendelkezései az irányadóak.

Az egyházmegye

15. § Az egyházmegye egy adott területen működő egyházközségeknek a közös hitéleti, missziói, oktatási, diakóniai feladatok megvalósítására szervezett közössége. Feladata az egyházi kormányzás, felügyelet, közigazgatás és fegyelmezés.

Az egyházkerület

16. § Az egyházkerület egy adott területen működő egyházmegyék közös hitéleti, missziói, oktatási, diakóniai feladatok megvalósítására szervezett közössége. Feladata a lelkészképzés, lelkész-szentelés, az egyházi kormányzás, felügyelet, közigazgatás és fegyelmezés.

17. § Amennyiben valamely részegyházban az egyházkormányzat szervezése nem teszi szükségessé valamely szervezeti egység létrehozását, úgy e tekintetben az egyház belső szabályai irányadók.

Az országos egyház

18. § Az országos egyház a Magyar Református Egyháznak a működés helye szerint állami nyilvántartásba vett részegyháza.

7. FEJEZET

A Magyar Református Egyház Zsinata

19. §

- (1) A Magyar Református Egyház a csatlakozó részegyházak zsinati közössége
- (2) A Magyar Református Egyház alkotmányozó és törvényhozó testülete a Közös Zsinat.
- (3) Hatáskörébe tartozik a közös alkotmány elfogadása, ennek módosítása. Törvényt alkot mindazokban a közös kérdésekben, amelyekre a részegyházak legmagasabb szintű testületei felhatalmazzák.
- (4) A Közös Zsinatot a Generális Konvent hívja össze, szükség szerint.
- (5) Tisztségüknel fogva tagjai a részegyházak hivatalban lévő püspökei és főgondnokai. További képviselőit – e törvény függelékében meghatározottak szerinti számban – a részegyházak zsinatai választják és delegálják, felerészt lelkészek, felerészt presbiterek közül.

8. FEJEZET

A Generális Konvent

20. §

- (1) A Generális Konvent a Kárpát-medencei Református Egyházak közös képviseleti testülete.
- (2) Feladata a közös alkotmány és közös törvények előkészítése, a közös ügyek koordinálása, az egység munkálása.
- (3) A Generális Konvent alkotó tagja minden Kárpát-medencei református egyházmegye tisztségben lévő esperese és gondnoka, valamint az egyházkerületek tisztségben lévő püspöke és főgondnoka.
- (4) A Generális Konvent évente egyszer ülésezik, de szükség szerint bármikor összehívható. Összehívásáról az Elnökség gondoskodik, meghatározva annak helyét és napirendjét.
- (5) A Generális Konvent ügyvivő testülete az Elnökség. Tagjai a hivatalban lévő püspökök és főgondnokok. Feladata a közös ügyek intézése. A testület szükség szerint, de évente legalább háromszor ülésezik. Az ülések helyét és levezető elnökségét esetenként – tagjai közül – maga jelöli ki.
- (6) A Generális Konvent a közös feladatokat megoldása érdekében, bizottságokat hozhat létre.

9. FEJEZET

Egyházi szolgák

21. §

A Magyar Református Egyház tevékenységét a lelkészek, a presbiterek, a diakónusok, a tanítók, kántorok, és más tisztségviselők szolgálata útján végzi.

A lelkészek

22. §

- (1) A Magyar Református Egyház lelkésze az az egyházi szolga, aki – az egymás által elismert – felsőfokú oktatási intézményben **a lelkészképesítéshez szükséges** diplomát szerzett és az egységes lelkészképesítő vizsgának eleget tett, felszentelték, valamint a saját szolgálati helyre vonatkozó szabályok szerint megválasztották, kirendelték, kinevezték, megbízták, és aki szolgálatát a Szentírás és hitvallásaink szellemében életvitelszerűen teljes odaadással végzi.
- (2) Aki szolgálati viszonyban nem áll, az csak akkor ismerhető el lelkészként, ha az illetékes egyházmegye, illetve egyházkerület lelkészi jellegét hatályban tartotta.
- (3) Nyugdíjba vonult lelkész lelkészi jellegét – egyháza szabálya szerint – megőrzi.
- (4) Akinek lelkészi jellege megszűnt, más részegyházban sem állítható szolgálatba, lelkészként nem járhat el, ilyen minőségében nem nyilatkozhat.

Presbiterek

23. §

- (1) A presbiterek az egyházközség lelki és anyagi javainak sáfarai, akiket az egyházközség életének felelős irányítására az egyházközségi választók névjegyzékébe felvett egyháztagok közül kell választani.
- (2) Választásukra vonatkozó szabályokat a részegyházak belső jogrendje határozza meg.

10. FEJEZET

Egyházfegyelmzés

24. §

- (1) Az egyházi bíraskodásáról és bíraskodási eljárásról, minden részegyházban külön belső jogszabály rendelkezik.
- (2) A fegyelmi határozatokat az illetékes egyházi hatóság hajtja végre, de azok hatályát minden részegyház elfogadja.
- (3) A jogerős határozatokról a részegyházak vállalják egymás tájékoztatását.

11. FEJEZET

A Magyar Református Egyház egységéről és részegyházainak önállóságáról

25. §

Az egység kiterjed mindazon kérdésekre, amelyet az alkotmány, vagy az országos egyházak felhatalmazása közös szabályozás alá von.

26. §

A részegyházak megtartják önállóságukat és függetlenségüket belső szervezeti rendszerük kialakításában. Kivételt képeznek ez alól azon kérdések, amelyek a közös alkotmányba vagy közös szabályzásra tartoznak.

27. §

A részegyházak önállóak választási rendszerükben, egyházkormányzati tevékenységükben, a szolgálati ágak belső szabályozásában, az egyházfegyelmzésben, a gazdálkodásban.

28. §

A részegyházak együttműködnek a jogalkotásban, a közös képviselet területén, az ökumenikus és más külső kapcsolatok kialakításában és szervezésében, a szeretetszolgálatban, a misszió, sajtó, a kommunikáció, az oktatás, az ifjúsági munka, az informatika területén, valamint a nyugdíjügyek intézésében.

29. §

A közös feladatellátás és együttműködés megvalósítása érdekében közös bizottságok és intézmények hozhatók létre.

12. FEJEZET

Értelmező és hatályba léptető rendelkezések

30. §

E törvény alkalmazásában részegyház a saját országában önálló jogi személyiséggel elismert és a közös alkotmányt ratifikáló egyház. Jelen törvény alkalmazásában szinonim fogalomként használjuk még az „egyháztest” vagy „országos egyház” kifejezést.

31. §

Lelkészképzés: a Kárpát-medencei egyháztestek területén működő, egymás által elismert felsőfokú oktatási intézményben teológus-lelkész szakon szerzett diploma és ezt követően teljesített lelkész-képesítő vizsga. A teljes jogú lelkézi szolgálatba állításhoz ezen kívül szükséges a lelkész felszentelése. A csatlakozó egyházrészek egységes lelkész-képzési követelményekre törekednek és ennek érdekében Egységes Lelkész-képesítő Bizottságot hoznak létre.

32. §

- (1) E törvényt a Magyar Református Egyház Közös Zsinata 2009. május 22-én fogadta el.
- (2) A részegyházak vállalják, hogy a közös alkotmányt országos jogrendjükbe beiktatják, ezért az e törvény mellékletét képező ratifikációs nyilatkozatot teszik.

13. FEJEZET

Függelék

Jelkép és bélyegző

A Magyar Református Egyház szimbóluma a fiókáit vérével tápláló pelikán. Körpecsétjében is ez jelenik meg.

A Közös Zsinat képviseleti számarányának megállapítása

A Közös Zsinat tagjainak száma 120 – a csatlakozó részegyházaktól feltételezetten. A nem csatlakozó részegyházak képviselerei helyei betöltetlenek maradnak.

A képviselői helyek száma a következők szerint kerül felosztásra:

Magyarországi Református Egyház 60 tag

- Dunamelléki Református Egyházkerület 14 tag
- Dunántúli Református Egyházkerület 10 tag
- Tiszáninneni Református Egyházkerület 10 tag
- Tiszántúli Református Egyházkerület 18 tag
- Elnökség 8 tag

Romániai Református Egyház 32 tag

- Erdélyi Református Egyházkerület 18 tag
- Királyhágómelléki Református Egyházkerület 8 tag
- **Amerikai Magyar Református Egyház 2 tag, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület zsinati helyéből, az 5. § szerint**
- Elnökség 4 tag

Szlovákiai Református Keresztyén Egyház 10 tag

- Képviselő 8 tag
- Elnökség 2 tag

Kárpátaljai Református Egyház 8 tag

- Képviselő 6 tag
- Elnökség 2 tag

Szerbiai Református Keresztyén Egyház 6 tag

- Képviselő 4 tag
- Elnökség 2 tag

Horvátországi Református Egyház 2 tag

Szlovéniai Református Keresztyén Egyház 2 tag¹

¹ A Horvátországi Református Egyház csatlakozásáig ezek a helyek a Dunamelléki Református Egyházkerületet illetik meg.

Ratifikációs nyilatkozat

A Magyarországi Református Egyház,
 a Romániai Református Egyház,
 a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház,
 a Kárpátaljai Református Egyház,
 a Szerbiai Református Keresztyén Egyház,
 a Horvátországi Református Egyház,
 a Szlovéniai Református Keresztyén Egyház

mint a történelmi Magyarország területén a reformáció idején megszületett és a további évszázadok során megerősödött Magyar Református Egyház mai egyik utóda, emlékezve a mai és jövőbeni magyar reformátusok nemzetük iránti kötelességére, törekedve arra, hogy ezt a feladatot a legeredményesebben tehessek, meggyőződve a közös cselekvés idejének eljöttéről, elhatározzuk, hogy országos egyházunk alkotmányát (alaptörvényét) a közös testület – a Magyar Református Egyház Zsinata – által elfogadott alaptörvénnyel szerves egységbe vonjuk. Minderre tekintettel elfogadjuk a közös alkotmányt, és azt országos egyházi jogrendünkbe illesztjük.

Kelt Debrecenben, 2009. május 22-én

Dr. Szabó István püspök
 Dr. Tókéczki László főgondnok
 Dunamelléki Református Egyházkerület

Dr. Pap Géza püspök
 Tonk István főgondnok
 Erdélyi Református Egyházkerület

Csűry István h. püspök
 Kovács Zoltán főgondnok
 Királyhágómelléki Református Egyházkerület

Bódis Tamás lelkesz
 Kócán Géza egyházelnök
 Szlovéniai Református Keresztyén Egyház

Dr. Bölcskei Gusztáv püspök
 Dr. Imre Sándor főgondnok
 Tiszántúli Református Egyházkerület

Steinbach József püspök
 Dr. Huszár Pál főgondnok
 Dunántúli Református Egyházkerület

Zán Fábán Sándor püspök
 Nagy Béla főgondnok
 Kárpátaljai Református Egyház

Csete Szemesi István püspök
 Hallgató Imre főgondnok
 Szerbiai Református Keresztyén Egyház

Csomós József püspök
 Ábrám Tibor főgondnok
 Tiszáninneri Református Egyházkerület

Fazekas László püspök
Fekete Vince főgondnok
Szlovákiai Református Keresztyén Egyház

A ZSINAT HATÁROZATA A PROTESTÁNS TÁBORI PÜSPÖKSÉG 2012. ÉVI MUNKÁJÁRÓL SZÓLÓ BESZÁMOLÓ ELFOGADÁSÁRÓL

ZS. - 291/2013.04.25.

A Zsinat a Protestáns Tábori Püspökség 2012. évi munkájáról szóló beszámolót elfogadja.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcскеi Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

BESZÁMOLÓ A PROTESTÁNS TÁBORI PÜSPÖKSÉG 2012. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

Főtiszteletű Zsinat!

Ha az elmúlt évet egy mondatba kellene jellemezni, akkor azt mondanám, feladatokban bővelkedő évet hagyunk magunk mögött. Hogy mennyire volt sikeres, vagy eredményes, ezt különböző szempontokból, különböző módon lehet, sőt kell értékelni. Időszakos számadásomban, a 2012-es év mérlegén keresztül szeretnék képet adni szolgálatunk működéséről.

Beszámolómban mindenekelőtt beszélnem kell arról az egész világot megrengető gazdasági válságról, melynek negatív hatásai a magyar társadalomban, ezen belül a honvédelemért szolgálók életében is, anyagi, erkölcsi és lelki vonatkozásban mély nyomokat hagyott. A katonák között végzett lelkigondozói tevékenységünk fokozott igénybevétele, a nagyszámú megkeresések arra engednek következtetni, hogy elhívásunk, szolgálatunk fontos szerepet tölt be életükben. Ezért a számukra szervezett istentiszteletek, ünnepi alkalmak, csoportos és egyéni beszélgetések, családlátogatások fő céljaként arra az egyedüli megoldásra kívánunk rámutatni, melyet Isten kínál számukra. Olyan mértékű megoldhatatlannak tűnő és összekuszálódott életviteli, párkapcsolati problémák keverednek anyagi jellegű vagy testi-lelki betegségeket magába foglaló kérdésekkel, melyek jól jellemzik az Istentől elrugaszkodott ember nyomorúságát. Hála van a szívünkben a keresőkért, a ránk bízottakért. Tudjuk, nem a gazdasági mutatók javulása jobbítja meg a világot, hanem életünk a Teremtő Istennek, a Történelem Urának a kezében van. Ő tudja, mi a terve velünk.

A Honvédelmi Minisztérium Protestáns Tábori Püspökség 2012. évi jelentését az alábbi pontok szerint terjesztem fel:

1. Személyügy és szervezeti változások
2. Missziók
3. Külkapcsolatok
4. Továbbképzés
5. Hitvalló eleink nyomában/Zarándokút

1. Személyügy és szervezeti változások

Az állomány teljes feltöltöttség mellett 10 fő lelkészi (8 fő református, 2 fő evangélikus) és egy adminisztratív szolgálattevővel látta el feladatát 2012-ben.

1. Jákob János ddtbk. püspök, Budapest
2. Nánai László Endre szds. hivatalvezető, Budapest
3. Máté Sándor alez. titkár, Budapest
4. Mészáros László alez. kiemelt vezető táborigazgató, Budapest
5. Oláh Emil alez. kiemelt vezető táborigazgató, Székesfehérvár
6. Szabó György alez. kiemelt vezető táborigazgató, Veszprém-Várpalota
7. Hankóczy Gergely őrgy. táborigazgató, Kecskemét
8. Sajtos Szilárd szds. táborigazgató, Debrecen
9. Szabó Ferenc sz. fhdgy. táborigazgató, Pápa
10. Dudás Ferenc sz. hdgy. táborigazgató, Hódmezővásárhely
+ Juhász Tatjana fhdgy., főtiszt, Budapest

A 2012-es évet a szolgálat püspök nélkül kezdte meg, hiszen 2011. december 31-ével kivált Dr. Lackner Pál elődöm a szolgálatból. Ennek következtében a HM PTP vezetésében változás állt be. A két egyház megegyezése, jelölése alapján, a miniszter úr kinevezte a püspöki tisztre Jákob János ezredes, református lelkészt (személyemet), és február 14-én ünnepélyes keretek között került sor a felszentelésemre a két egyház püspökeinek áldásával. Hivatalvezetői posztra pedig Nánai László százados, evangélikus lelkész került kinevezésre. Évközben egy lelkészi helyünk fizikai alkalmatlanság miatt megüresedett. Erre a helyre szeptember 01-jén sikerült új lelkészt kinevezni, Dudás Ferenc sz.hdgy. személyében. A vázolt személyi változások ugyan nagy erőfeszítéseket kívántak a közösségtől, de a szolgálati ág napi életében nem okoztak problémát. Juhász Tatjana szervező főtisztünk 2011. II. negyedévtől kezdődően betegszabadságon, majd szülési szabadságon volt. Jelen helyzetben a Püspöki Hivatal munkájának megkönnyítését egy másik katonai szervezettől átvezényelt adminisztratív munkaerő segíti.

2. Missziók

A napi teendők mellett nagy kihívás a szolgálat számára a missziók ellátása. Évente 3-4 alkalommal látunk el missziós feladatot hat hónapos váltással (EUFOR, KFOR, ISAF). 2012 februárjában járt le Nánai László sz. százados szolgálata a KFOR-ban. Hankóczy Gergely őrgy. 2012 januárjától augusztusig az EUFOR-ban szolgált. Féléves afganisztáni missziót látott el februártól októberig Mészáros László alezredes. Augusztustól pedig Szabó György alezredes szolgált a KFOR-ban. Ezeket a missziókat több hónapos felkészítés előzte meg, illetve a 2013. évi missziókra is megtörtént részben a felkészítés. Mindezt tetézi, hogy a hazaérkezők hosszabb szabadságra mennek. Ennek következtében az itthoni táborigazgatói szolgálatra időnként csak 5-6 lelkész a hadra fogható. Ezért komoly megterhelést jelent megfelelni a felénk támasztott elvárásoknak, hiszen az egész országot lefedve kell végeznünk egyházi szolgálatokat, előadásokat, ünnepi megemlékezéseket. A missziókban szerzett tapasztalatok alapján azonban elmondhatjuk, sok áldás van ezeken a szolgálatokon, még akkor is, ha úgy látjuk, a Magyar Honvédség hivatásos állományán belül a táborigazgatóknak a legmegterhelőbb ez a szolgálat. Nem az elvégzett munka, hanem a gyakorisága miatt. Egy átlagos hivatásos katona, ha önként jelentkezik, akkor is nehéz számára 3 évenként kijutni misszióba. A táborigazgató számára ez kötelező, hiszen a mi esetünkben ráesik a sor. Van olyan hivatásos, aki sűrűn vállalja, de az vagy egyedülállóként él, vagy már rég tönkrement a családja. Mi protestánsok családostok, többgyermekes családostok vagyunk. A 10 lelkészes létszám azon a határon van, ahol csak az Istenben megerősítve vagyunk képesek legalább a missziói elvárásoknak megfelelni.

Lezárt missziók 2012. december 31-én: 34 × 6 hónap.

Folyamatban lévő missziók 2012. december 31-én: 1 fő (KFOR). Felkészülés alatt 2 fő.

3. *Külkapcsolatok*

Januárban részt vettünk az évenként megrendezésre kerülő NATO tagállamok európai vezető táborigyelkészek konferenciáján, ezúttal Szarajevóban. Márciusban ellátogattunk egy miniszteri delegáció részeseként Voronyezsbe, ahol 5 magyar katona földi maradványainak újratemetésére került sor. Intenzív kapcsolatot ápolunk a német táborigyelkész szolgálattal, két konferenciájukon képviseltettük magunkat.

4. *Továbbképzés*

A kettős jogállásból fakadóan, mind a katonai, mind pedig az egyházi követelményrendszer előírja az évenkénti képzést. Az értékelt időszakban, a mátraházai üdülő adott otthont e rendezvényünknek (április 8–10.). A 3 napos felkészítés első két napján, neves egyházi előadók közreműködésével, szolgálatunkat érintő teológiai kérdésekre kerestünk válaszokat. A harmadik napon pedig a katonai jogállásunk lehetséges változásairól, az új személyügyi belső rendszer módszereit ismerhettük meg.

5. *Hitvalló eleink nyomában/Zarándokút*

Évek óta szervez a Protestáns Táborigyelkészség emlékutakat. A történelmi barangolás célja, hogy evangélikus/református múltunk gyökereit megkeressük és megismertessük a protestáns katonákkal, felkeresve azokat a földrajzi helyeket, amelyek kiemelkedő szerepet játszottak a reformációban, és felidézve teológusok és neves történelmi személyek munkásságát, akik bátor kiállásukkal segítették a protestáns tanok védelmét. 2012-ben az olaszországi Valdens Egyház múltjával ismerkedtünk Torre Pelice környékén, majd Torinóban Kossuth Lajos lakóházát és szobrát koszorúztuk meg. Zürichben Ulrich Zwingli reformátor, táborigyelkész emlékhelyei előtt hajtottunk fejet. Útközben végigkoszorúztuk az első világháborús magyar katonai temetőket.

A Honvédelmi Minisztérium utunkat a buszki költség átvállalásával támogatta. A zarándoklaton résztvevő állomány maga fizette szállását és étkezési költségeit. Reménységünk, hogy 2013-ban is folytathatjuk e szép hagyományt.

Röviden az esztendő rendszeres napi feladataiból kiemelkedve, ezek a főbb események jellemezték tevékenységünket. Nagy kihívásként áll előttünk a Nemzeti Közszolgálati Egyetem és az Altiszti Akadémia igyelkészi ellátása. Terveink szerint a szerény létszámkerettel jól gazdálkodva, átcsoportosítással, 2013-ban sikerül az oktatásban is jelentős szerepet vállalni.

Kérem Főtiszteletű Püspök Urat jelentésem elfogadására. Amennyiben bármilyen kérdés merülne fel szolgálatunkkal, tevékenységünkkel kapcsolatban, készséggel állok rendelkezésére további információkkal.

*Jákob János
dandártábornok, püspök*

A ZSINAT HATÁROZATA AZ MRE KÁLVIN JÁNOS EMLÉKBIZOTTSÁG BESZÁMOLÓJÁNAK ELFOGADÁSÁRÓL

ZS. - 292/2013.04.25.

A Zsinat az MRE Kálvin János Emlékbizottság beszámolóját elfogadja.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

JELENTÉS A KÁLVIN BIZOTTSÁG 2012. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

A Kálvin által készített újszövetségi írásmagyarázatok közül eddig megjelent könyvek: János ev., ApCsel, Római levél, Zsidókhöz írt levél, a pásztori levelek (Filemonnal).

2013-ban várható: Máté, Márk, Lukács (az evangéliumi harmónia) és a katolikus levelek (már amelyikhez Kálvin magyarázatot írt). Az Intitució fordítása és a lektorálása megtörtént. A jegyzetek és mutatók végső egyeztetése hamarosan készen lesz. 2013-ra nem valószínű, de 2014-re minden remény megvan a megjelenésére. Az Intitució fordítás befejeztével dr. Buzogány Dezső vállalta az I. Korinthusi levelet. A II. Korinthusi levélre, és a kisebb gyülekezeti levelekre (Gal, Ef, Fil, Kol, 1-2 Thessz) folyamatban vannak a tárgyalások. A végleges szerződések reménység szerint még az első félévben aláírásra kerülnek.

Az újszövetségi kommentárok „záróköteté” az utalások, és a különböző címszavak szerinti mutatók összeállítása tervezési stádiumban van. Az eredeti megbízásnak megfelelően, a Bizottság már tárgyalásokat folytat a Zsoltárok könyvéhez írt kommentár (esetleg rövidített) fordítása és kiadása érdekében.

A Kálvin Emlékbizottság mandátuma a 2014. esztendővel lejár. A Bizottság ezért tisztelettel kéri a Zsinat Elnökségét, illetve a Zsinatot, hogy a Parókiális Könyvtár-sorozatának a folytatására erősítse meg a „Parókiális Könyvtár” szerkesztőbizottságát. A sorozat szerkesztőbizottsága: dr. Galsi Árpád, dr. Szabó András, dr. Szabó István, dr. Ritoók Zsigmond és dr. Vladár Gábor.

Az újjászületett – és a visszajelzések szerint pozitívan fogadott – sorozatot feltétlenül folytatni kell.

Ha 2015–2016-ban (valószínű, már nem Kálvin-művekkel) egyházunk folytatni akarja a sorozatot, a témákat és a szóba jöhető szerzőket már most, akár 2013-ban, de legkésőbb 2014 elején fel kell kérni. Az igényes és időtálló művek megírása időigényes feladat! Az erre vonatkozó esetleges javaslat már meghaladná a Kálvin Bizottság illetékességét. A kérés megfogalmazására azonban illetékesnek véltük magunkat.

Még két területről röviden: A Kálvin Bizottság a 2017. évi reformációi jubileummal kapcsolatban elvégezte a szükséges egyeztetéseket. A Zsinat Elnöksége kijelölte a „2017. évi Emlékbizottságot”. Tudomásunk szerint a Bizottság még nem ülésezett, így nem is tudta felvenni a kapcsolatot az illetékes evangélikus (már működő) bizottsággal.

Az evangélikusokkal közösen tervezett „Magyar Protestáns Lexikon Bizottság” 2012. október 4-én megtartotta alakuló ülését. Református részről a vezetője dr. Dienes Dénes sárospataki professzor.

A Kálvin Emlékévek 2014-ben lezáródnak. A Bizottság a lezáráshoz javasolna (esetleg több helyszínen is) konferenciával egybekötött könyvbemutatót. Fontolóra lehetne venni egy kb. 30 perces Kálvin-film összeállítását (erre nézve ismereteink szerint vannak szinkronizálható filmek).

További javaslatokat hadd kérjünk a Főtiszteletű Zsinat bölcsességétől!

dr. Márkus Mihály
a Kálvin Emlékbizottság elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA A MAGYAR REFORMÁTUS ÉNEKESKÖNYV BIZOTTSÁG MUNKÁJÁRÓL SZÓLÓ BESZÁMOLÓ ELFOGADÁSÁRÓL

ZS. - 293/2013.04.25.

A Zsinat az MRE Énekeskönyvi Bizottságának az új magyar református énekeskönyv előkészítésének munkálatairól szóló beszámolóját elfogadja.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főigazgató, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

BESZÁMOLÓ AZ ÉNEKESKÖNYVI BIZOTTSÁG MUNKÁJÁRÓL

Főtiszteletű Zsinati Tagok!

Énekeskönyvi Bizottságunk 2010 nyara óta folyamatos ülésein (ősztől tavaszig havonta, kéthavonta) fő vonalakban elkészült az elvi alapozás. Még két-három éves szakmai aprómunkában kell fáradoznunk (filológiai, dallami, tipográfiai stb. részletek kidolgozásán).

- Az új énekeskönyv megalapozásának három eleme:
1. megállapítottuk a felépítését; ebbe a szerkezetbe besoroltuk jelenlegi énekeskönyvünk énekeinek nagyobb részét;
 2. a zsoltszöveg megőrzését (a Liturgiai Bizottság előzetesen zsinatilag elfogadott javaslata szerint) vállaltuk, állandó és sokrétű istentiszteleti használatának módját keressük;
 3. a Dunamelléki Énekfüzetek és a Berkesi Sándor szerkesztette ifjúsági énekeskönyv énekeit átválogatva ismételten vitattuk és tisztáztuk a dallamok és szövegek elfogadhatósági szintjét. Mindezekről bővebb zsinati beszámolók készültek, ezeket Zsinatunk el is fogadta.

Az énekek beosztása műfaji, funkcionális és tematikus elvek szerint készül. Mostani énekeskönyvünk is így épül fel (1–150, 151–200, valamint 201–484; 485–512). Úgy történeti, mint gyakorlati tapasztalatok a funkcionális elvet súlyosbítják. Ezért valamennyi ének, és nem csupán a 151–200. közöttiek funkcionális kötődését keressük. A 150 genfi zsoltszöveg mellett külön fejezetet szánunk az egyéb (kb. 50–60) zsoltszövegi éneknek (régie és újabb parafrázisoknak).

Külön fejezetet alkotnak az egyházi év ünnepei énekei (Adventtől Szentháromságig), ez 60–80 ének; azután az istentisztelet sorrendek énekei (kezdő, invokációs, záró, kereszteselési, konfirmációs, úrvacsorai és egyéb kauzális alkalmak), ez 40–50 ének.

A tematikus részt (dicséret, könyörgés, bűnbánat, megtérés, hálaadás stb. mellett) nagyrészt a keresztyén életfolytatás alkotja, ez kb. 150 dicséret. Ide sorolunk istentiszteleteken kívüli és egyéb gyülekezeti rendezvényeken is alkalmasan megszólaltatható énekeket. A Zsoltszöveg vizsgálatáról a 2010. esztendő végén döntöttünk (1. melléklet). Célunk a gyülekezeti és istentiszteleti használat fokozása; tennivalónk a genfi zsoltszöveg énekverseinek és dallamjegyzésének tüzetes átvizsgálása.

Megjelent Szenci Molnár eredeti és 1948-as szövegének összehasonlítása, tennivalónk a kihagyások és módosítások kritikai rostálása (együtt és külön-külön is üléseinken, valamint a Doctorum Collegiuma irodalmi szekciójának, valamint a Liturgiai Bizottságnak a jövőbeli rendezvényein, és szakirodalmi tanulmányok közreadásával).

Legfrissebb eredményünk a dallami és szövegvizsgálatok alapelveinek rögzítése. (2. melléklet). Lehetőleg át vesszük az 1948-as alapelveket. A norma és szint kritikai érvényesítése egyaránt illeti az új és korábbi énekek dallamát, verselését, biblikus, református és hitvalló voltát. Figyelünk az ének gyülekezeti meggyökerezésére, eredeti (esetleg több) alakjára, fordítására.

Tisztelettel várjuk a jobbító szándékú hozzászólásokat, javaslatokat és kérjük beszámolónk elfogadását.

Budapest, 2013. április

A bizottság nevében
Dr. Fekete Csaba
a MRE Énekeskönyvi Bizottságának elnöke

1. számú melléklet

ALAPELVEK A GENFI ZSOLTÁROSKÖNYV ÉNEKESKÖNYVI FORMÁJÁNAK FELDOLGOZÁSÁHOZ

A genfi psalterium az új énekeskönyvbe teljes egészében felveendő, önálló egység; nyelvi, teológiai, zeneileg és liturgiailag összetett, ezért e munkaterület gondozására munkacsoport alakult.

Munkacsoportunk alakuló ülésén az alábbi alapelveket fogalmazta meg:

A zsoltárkönyvet tudományos igényrel, a gyülekezeti élet és a Generális Konvent Liturgiai Bizottsága által min-tául adott istentiszteleti gyakorlat szempontjaihoz illeszkedve dolgozzuk fel, az énekeskönyvi Szempontrendszer és a 2010 őszi bizottsági beszámoló megállapításaiival egyezően.

A zsoltárkönyv használása érdekében szükséges az egyházi évkörrel összhangban álló éves zsoltárrend kialakítása.

Szenci Molnár Albert négy évszázados szövege gondozásának alapja az 1948-as énekeskönyv, valamint Bólya József kiadása (2003).

Fontos a régi szövegek recepciójának vizsgálata, e tekintetben figyelembe vesszük A. Molnár Ferenc és munkatársai kutatási eredményeit.

Az énekszerzés – szakmai, esztétikai értelemben – alkalmazott költészet. A liturgiai és gyülekezeti igényre tekintettel lehetséges Szenci Molnár Albert szövegének változtatása, de csak az irodalmi és nyelvi szempontok messzemenő figyelembe vételével, és kizárólag ott, ahol a szöveg félreérthető, vagy a módosítás teológiai okból szükséges.

Megvizsgáljuk és értékeljük Csomasz Tóth Kálmán módosításait. E munkafázis A. Molnár Ferenc és csoportja kutatásaira alapul.

Felvesszük a kapcsolatot a Bibliatársulat szöveggondozó csoportjával a zsoltárkönyv és a Biblia szövegének összehangolása érdekében.

A teljes zsoltárkönyvet előre megegyezett és kijelölt szakaszokban kell feldolgozni a nyelvi, teológiai, liturgiai-funkcionális és zenei szempontokra figyelve.

Az adott zsoltár gondolati súlypontjait, gondolatmenetét vissza kell adnia a megverselésnek.

Az esetleges lábjegyzetek, magyarázatok csak a szöveg mélyebb megértését segíthetik.

Budapest, 2010. december 29.

2. számú melléklet

ALAPELVEK A DALLAMOK ÉS ÉNEKSZÖVEGEK VIZSGÁLATÁHOZ ÉS A HITELES/HELYES ALAK MEGHATÁROZÁSÁHOZ*Az énekek vizsgálatának ideális sorrendje:*

az adott ének különböző megjelenéseiből természetesen elsőbbség illeti a legelső forrást; ezt azonban össze kell vetnünk a mai gyakorlattal és (ha volt) a korábban megjelent eltérő alak(ok)kal; – figyelünk kell a lejegyzés körára, körülményeire (a lejegyző zenei tudására), számítanunk kell (az elég gyakori) elírásokra, sajtóhibákra, főleg dallamoknál; – az elterjedést és dallamalakot, meghonosodást legjobban a népi gyűjtések dokumentálják (erre az 1948-as énekeskönyv szerkesztője még nem építhetett). Azaz:

Dallamnál

1. az ősforrás meghatározása, 2. összevetés a későbbi megjelenésekkel (sajtóhiba, elírás, romlás stb. kiszűrése), 3. a dallam elterjedtségének vizsgálata, 4. a ma közismert alak értékelése, elterjedtsége, 5. szöveg és dallam kapcsolata, illeszkedése.

Szövegnél

1. szövegforrások összevetése, 2. elterjedtségük felmérése, értékelés, 3. szöveg és dallam illeszkedése (prozódia, jellegbeli illeszkedés), 4. az énekszöveg azonnali érthetősége, 5. gyakorlati (liturgikus rendbeli) alkalmasság (például strófák száma).

Szemlélteti a fenti törekvéseket és a tennivalók összetett voltát Csomasz Tóth Kálmán 1947-ben készített két jelentésének részlete.

Szövegfordítás

Az énekeknek könnyen érthetőeknek és énekelhetőeknek kell lenni, mind tartalmuk, mind nyelvük tekintetében. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy régi, szép, költői szövegeket [...] feláldozzunk a megromlott városias közízlésnek. A ma már magyarázat nélkül érthetetlen archaizmusokat természetesen érthető kifejezésekkel kell pótolni, de csak olyan szó, vagy kifejezés alkalmazásával, amely [...] már [akkor] nyelvünkben használatos volt.

Szövegközlés

Mi a lehetőség szerint mindig a sokkal erőteljesebb, biblikusabb, dogmatikailag reformátusabb, költőibb és a dallamok ritmusához is jobba simuló régi szövegekhez térünk vissza, nem félve olyan nyelvi régiességektől, amelyek a megértést nem akadályozzák. Az elavult régiességeket viszont nem erőszakoltuk. [...] Ügyeltünk arra, hogy pl. régi latin szövegeknek még a fordításába se kerüljön be nyelvújítási magyar szó. Igen sok versszakból álló régi magyar énekekből olyan verseket válogattunk össze, amelyek az ily módon összevont éneket a mai hívő lelkéhez közelebb hozzák.

A ZSINAT HATÁROZATA A CEC ÉS EVT NAGYGYŰLÉSEKRŐL ÉS A KIRCHENTAG ELŐKÉSZÜLETEIRŐL SZÓLÓ BESZÁMOLÓ ELFOGADÁSÁRÓL

ZS. - 294/2013.04.25.

A Zsinat a CEC ÉS EVT nagygyűlésekről, valamint az MRE Kirchentagon való részvételének előkészületeiről szóló beszámolót elfogadja.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

BESZÁMOLÓ A 2013. ÉVI EURÓPAI EGYHÁZAK KONFERENCIÁJA (CEC) NAGYGYŰLÉSÉRŐL, AZ EGYHÁZAK VILÁGTANÁCSÁNAK ÜLÉSÉRŐL ÉS A KIRCHENTAGRÓL

Beszámoló az Európai Egyházak Konferenciája (CEC) 2013. évi budapesti nagygyűlésének előkészületeiről

2011 szeptemberében a CEC Központi Bizottsága prágai ülésén határozott arról, hogy soron következő nagygyűlését Magyarországon tartja. A sorban a 14. nagygyűlésre 2013. július 3–8. között kerül sor Budapesten. Fő helyszíne a Radnóti Miklós Művelődési ház (RaM Colosseum) lesz, a nyitó istentiszteletre a Pozsonyi úti református templomban, a záró alkalomra pedig a Hélia Hotel konferenciatermében kerül sor.

A nagygyűlés témája az Apostolok Cselekedeteiből vett idézet: „Most tehát miért késlekedsz?” (22,14-16). A bibliai rész utal a nagygyűlés fő feladatára, hiszen annak középpontjában a CEC megújulása fog állni, tehát az új alkotmány tárgyalása és ennek folyamán radikális szerkezeti reformok bevezetése. Mindezt a Revíziós Munkacsoport (Revision Working Group) által előterjesztett Uppsala Jelentés alapján fogják megvitatni a delegáltak. A téma utal arra is, hogy a megújulást nem lehet tovább halogatni, mindenképpen döntésre kell jutni Budapesten. Valószínűleg lesznek éles viták az alkotmány változásait illetően, azonban bízunk a sikeres párbeszédben és az alkotmány elfogadásában, amely a CEC és az európai ökumené történetében a budapesti nagygyűlést jelentős állomássá teheti.

A vendéglátó magyarországi egyházak képviseletében a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa látja el a főszerzői, koordinátori feladatokat. A MEÖT főtítkárát ebben 2012. február 15-december 31-ig félállású, 2013 januárjától teljes állású koordinátor segíti. Somosfalvi Orsolyát az MRE Külügyi Irodáján eltöltött egy év szakmai gyakorlati időszak után javasolta Ódor Balázs, a helyi szervezőbizottság elnöke a feladat ellátására. Munkába állása óta a Zsinati Hivatalban dolgozik helyileg, ami megkönnyíti a munkát, hiszen közvetlen kapcsolatban áll a moderátorral. Az MRE tagegyházként ezzel is hatékonyan segíti a MEÖT munkáját. A tartalmi felügyeletet és az egyházak közvetlen képviseletét a helyi szervezőbizottság biztosítja, amelynek tagjai a methodista, pünkösdi, baptista, ortodox, evangélikus és református egyházak képviselői. A MEÖT főtítkára, a helyi szervezőbizottság elnöke és a helyi koordinátor biztosítják napi szinten a szervezési munkát.

A helyi szervezőbizottság 2012. februári megalakulása óta tevékenyen munkálkodott a magyarországi egyházak vállalásainak megvalósításán, azaz a gyülekezeti látogatások szervezésén, valamint a helyi Liturgiai Bizottsággal való együttműködésen, ezen kívül találkozott a nemzetközi szervező bizottság tagjaival, így erősítve kölcsönös bizalmat. Nemcsak a nemzetközi szervezőbizottság, hanem a CEC Elnöksége is tiszteletét tette Budapesten 2012 december 17–18 között. Ezen kívül a helyi koordinátor részt vett a nemzetközi szervezőbizottsági találkozókön.

Magyar részről az esemény lebonyolításával kapcsolatban három vállalás történt, ezek szerint a magyar fél biztosítja a szálloda és helyszínek közötti utaztatást; ezen kívül egy olyan megszólítható ember személyét, aki a koordinációért felel, valamint a vendéglátó egyházak nevében szervez egy ünnepélyes fogadást. Ezen vállalások költségeinek fedezete a MEÖT költségvetésében szerepelnek, így a tagegyházi hozzájárulások biztosítják a teljesítésüket. A helyi szervezőbizottság forrásaihoz mérten törekszik arra, hogy a nagygyűlés résztvevőinek programját színesítse. Az erre vonatkozó elképzelések között szerepel egy másfél órás dunai hajózás a fogadás estéjén, illetve a fogadáshoz kapcsolódó kulturális program.

A helyi szervezőbizottság erőfeszítéseinek köszönhetően a Magyarország kormánya részéről a CEC nagygyűlés számára felajánlott kormányzati támogatás (70000 EUR) folyósításáról folyó egyeztetések is lezárultak, aminek érdekében több találkozóra is sor került Hölvényi György államtitkárral. A támogatás befogadására csak egyházak jogosultak, így a Magyarországi Református Egyház vállalta az ezzel járó feladatokat és a 20.000.000 Forint meg is érkezett 2013 márciusában az egyház számlájára. Ezt az összeget a RaM Colosseum termeket és bútorokat érintő bérleti díjának fedezésére fogja fordítani a CEC. A finanszírozás módját megkönnyítendő, az MRE szerződött a szolgáltatóval. A szervezőknek sikerült azt is elérni, hogy a főváros is pénzügyi támogatást biztosít a rendezvény számára.

Nemcsak a kormányzati támogatás egészíti ki a nagygyűlés költségvetését, hanem a fővárostól kapott további 5.000.000 forint is. Tarlós István, Budapest főpolgármestere a CEC elnökségének 2012 decemberi látogatása során ajánlotta fel nagylelkű támogatását. Erről az összegről a MEÖT szabadon rendelkezhet, és előreláthatóan a fogadás, utaztatás költségeinek és az ifjúsági segítőknek, illetve önkénteseknek szánt jelképes hozzájárulásnak a finanszírozására fogja fordítani.

A magyar fél feladatai 2013-ban a Nagygyűlésen szükséges kiadványok nyomtatására, az önkéntesek megszólítására, a gyülekezetek bátorítására, a steward programban való közreműködésre és a szolgáltatókkal történő további kapcsolattartásra fog kiterjedni.

Ami a steward programot illeti, a harminc ifjúsági segítőtől (steward) 10 fő a Kárpát-medencéből érkezik. Legtöbbjük a református egyházhoz tartozik, de evangélikus és ortodox fiatalok is vannak a kiválasztott stewardok között. Számukra és a fiatal delegáltak számára szervez a CEC egy úgynevezett előtalálkozót, amely során a fiatalok megismerkedhetnek a szervezettel és a nagygyűléssel magával.

Az önkéntesek ezzel szemben, akik közvetlenül a helyi koordinátor munkáját hivatottak támogatni, csak budapestiek lehetnek, illetve olyan vidékiek, akik tudnak maguknak szállást biztosítani a nagygyűlés időtartamára Budapesten. A szervezők gondoskodnak a közlekedésükről és étkeztetésükről; feladataik pedig a következők lesznek: delegáltak fogadása érkezéskor a reptéren, regisztrációban közreműködés, mindenkor információszolgáltatás a helyszínről, a programról és Budapestről angol nyelven.

Három kiemelt mozzanata a nagygyűlésnek a nyitó istentisztelet, a megnyitó alkalom és a már említett fogadás. A július 3-án 14.30-kor kezdődő nyitó istentiszteletet közvetíteni fogja a Magyar Televízió, amit az Eurovízió is átvesz. Hogy minél maradandóbb élmény legyen az alkalom, a Liturgiai Bizottság dolgozik az istentisztelet forgatókönyvén és igyekszik minél több szimbolikus elemmel hangsúlyozni az egyházak ilyen jellegű összejövételének jelentőségét. Steinbach József püspök úr, a MEÖT elnöke hirdeti az Igét német és magyar nyelven, hogy a televíziót nézők és a résztvevők is értsék az üzenetet.

A megnyitó alkalom rögtön az istentisztelet után lesz a RaM Colosseumban. A tervek szerint itt fog beszédet mondani Áder János köztársasági elnök, Erdő Péter bíboros és Tarlós István főpolgármester. A fogadáson pedig Balog Zoltán minisztert, illetve Pröhle Gergely helyettes-államtitkárt, az evangélikus egyház országos felügyelőjét kérte fel a MEÖT, hogy szóljanak pár szót a meghívottakhoz Steinbach József püspök úr mellett.

A Magyarországi Református Egyházat Steinbach József püspök, Dani Eszter missziói irodavezető, Rajos Krisztina jogász, a CEC Központi Bizottságának tagja és Ódor Balázs külügyi irodavezető fogja képviselni. Az Európai Egyházak Migrációs Tanácsa (CCME) saját képviselőjének megerősítésére rendkívüli delegáltakat nevezhetett meg. Kanizsai Dórát, a Menekültmisszió igazgatóját érte az a megtiszteltetés, hogy a CCME teljes jogú delegáltjaként vegyen részt a nagygyűlésen. Rajtuk kívül további három evangélikus és egy methodista delegált vesz részt a tanácskozáson.

Összefoglalva a szervezés, így a nagygyűlés előtt szűk három hónappal egy igencsak aktív szakaszba lépett, ahol már a részleteken is nagy hangsúly van. A Bizottság célja a rendezvény sikeres lebonyolítása, megbízható partnerség kialakítása. Fontos mozzanat a transzparencia és a költségvetés felügyelete. Munkánkat a nemzetközi szervezőbizottsággal és a CEC főtítkárságával összhangban végezzük, szem előtt tartva az eredményes együttműködés megvalósulását és a nagygyűlés pontos előkészítését.

*Budapest, 2013. április 10.
Somosfalvi Orsolya, helyi koordinátor*

AZ EGYHÁZAK VILÁGTANÁCSÁNAK 2013-AS NAGYGYŰLÉSE ÉS LEGFONTOSABB TÉMÁI

Az Egyházak Világtanácsának (EVT) soron következő, 10. nagygyűlésére a dél-koreai Puszanban kerül sor 2013. október 30. és november 8-a között. A nagygyűlések alkalmával különböző hagyományokkal rendelkező keresztyének találkoznak a világ számos területéről, hogy együtt tanácskozzanak és tanuljanak, ünnepeljenek és imádkozzanak. Előreláthatólag mintegy 349 tagegyház közel 900 küldötte fog részt venni a pusznai találkozón. A nagygyűlés mottója: „Életnek Istene, vezess minket az igazságra és a békességre!”

Egyházunkat – a Zsinat Külügyi és Ökumenikus Bizottság döntése értelmében – két hivatalos delegált, Bölcskei Gusztáv püspök és Dani Eszter missziói irodavezető képviseli. A két delegálton kívül Ódor Balázs mint tanácsadó vesz majd részt a nagygyűlésen.

A Koreai Presbiteriánus Egyház (PCK), egyházunk partneregyháza támogatásának függvényében nagyobb, a hivatalos delegáltakkal összesen 7 fős csapat kiutazását tervezzük. Amennyiben az anyagi támogatás megérkezik, az lehetővé teszi, hogy az MRE aktívan részt vegyen a steward és a Globális Ökumenikus Teológiai Intézet (GETI) programjában, illetve további szakértőket bevonva minden korábbinál komolyabb delegációval képviseltesse magát.

Az MRE több módon is készül a nagygyűlésre. Az egyház honlapján folyamatosan hírt adunk az esemény témáiról és előkészületeiről, magyar nyelven elérhetővé tesszük a gyülekezetek bevonását szolgáló segédanyagot, illetve szakmai testületekben dolgozzuk fel a nagygyűlés kiemelt témáit és készítjük elő az MRE álláspontját. Ezen kívül a nagygyűlésen választásokra is sor kerül, a magyarországi testvéregyházakkal és a kárpát-medencei részegyházakkal egyeztetünk a jelöltek személyéről.

Gyülekezeti vezérfonal

Az EVT az előkészületek során, személyes és közösségi bizonyágtételek alapján, megjelentetett egy kiadványt, ami segíti a tagegyházakat a nagygyűlésre való felkészülésben azzal, hogy a gyülekezetek számára a nagygyűlés témáit közel hozza. A gyülekezeti vezérfonal hat pontban összegzi a különböző élethelyzetek – például ortodox egyházak Kelet-Európában, Dalit keresztyének Indiában – hangsúlyos ökumenikus kérdéseit (egység, misszió, béke, igazság, imádság, tanítványság). Ezt a kiadványt a Külügyi Iroda a genfi titkársággal egyeztetve elektronikus formában magyar nyelven is megjelentette, hogy párbeszédre, közös zárandoklatra hívja a gyülekezeteket. A református közösségek esetleges reakcióit, válaszait a Külügyi Iroda összesíti és elküldi az EVT-nek, akik ilyen módon is részesei lehetnek a nagygyűlésnek. A magyar nyelvű kiadvány, amelyet elektronikus formában mellékelünk, elérhető a reformatus.hu mellett a nagygyűlés nemzetközi honlapján is.

Jelölések

Az EVT nagygyűlésen jelölésekre is sor kerül az EVT Központi Bizottságába és különböző szakmai bizottságokba. A jelöltek személyéről a Zsinat Külügyi és Ökumenikus Bizottsága május 15-ei ülésén dönt, de már most egyeztetéseket folytat a magyarországi testvéregyházak és a Kárpát-medencei református tagegyházak vezetőivel. A következő ciklusban a Központi Bizottságban az EVT magyar tagegyházai képviselőjében terveink szerint az MRE delegáltja kap helyet, de jelöltet állítunk a Hit és Egyházszervezet (Faith and Order), valamint a Világmiszsiós és Evangélizációs (CWME) bizottságba is.

A nagygyűlés fő témái

Az Ökumenikus Tanácsadó Testület (ÖTT) bevonásával és egy szakértői, valamint teológiai konzultációsorozattal tervezzük feldolgozni a nagygyűlés témáit, és adott esetben megfogalmazni az ezekkel kapcsolatos álláspontunkat.

A nagygyűlés központi témája részben magából az ázsiai kontextusból, részben pedig az élet és az igazság védelmére való aktuális és szükségszerű odafigyelésből fakad. A központi gondolat az alábbi témák szerint kerül kifejtésre:

- Koinonia – egység és közösség – egy hit és közösség Krisztusban
- Martyria – misszió és evangélizáció – az egyház bizonyágtétele a világban
- Diakonia – igazság és béke – hit a cselekedetben és a világ szolgálatában
- Ökumené – növekedés a hitben és készülés a vezetésre
- Vallásközi párbeszéd és együttműködés – közös pontok minden egyház számára

A nagygyűlés során különböző szekciókban folyik majd a munka. Három fontos kérdés, illetve dokumentum feltétlenül reflektorfénybe kerül majd:

1. A több tematikus szekció közül az egyik a globalizáció kapcsán az Európai Egyházak Konferenciája (CEC) és az Egyházak Latin-Amerikai Tanácsa (CLAI) között zajló párbeszéd eredményeiről szól. A különböző latin-amerikai és európai tapasztalatok mellett fontos szempont lesz, hogy az elmúlt években mindkét kontinens egyházai megtapasztaltak egy globális pénzügyi, szerkezeti és bizalmi válságot. Az európai üzenet a gazdasági és éghajlati igazságosságra fókuszál majd, amely a környezetvédelemre, a föld erőforrásainak igazságosabb használatára, a felelősségteljes sáfárkodásra és a szociális piacgazdaság erősítését foglalja magába.

Fontos itt megemlíteni a tavaly év végén megjelent ún. „Sao Paulo Nyilatkozatot” (Sao Paulo Statement), amely egy az Egyházak Világtanácsa, a Református Egyházak Világközössége és a Világmissziós Tanács által Braziliában megszervezett konzultáció eredménye. A tanácskozáson teológusok, gazdasági szakemberek vitatták meg korunk legfontosabb társadalmi, gazdasági, ökológiai problémáit, és fogalmazták meg – egészen sajátos módon – megoldási javaslatukat az említett nyilatkozatban. Az új pénzügyi és gazdasági világtrendet vizionáló, a kapitalizmust egy közelebről meg nem határozott,

a javak igazságos globális elosztásán alapuló rendszerrel felváltani szándékozó, néhol radikális hangvételű dokumentum komoly kritikai visszhangra talált. A Hollandiai Protestáns Egyház (PKN) írásban is megfogalmazott kritikája elsősorban a reformátori teológiai hangsúlyok és a kegyelemtan hiányát kifogásolja a dokumentumban, a Református Egyházak Világközössége európai egyházvezetőinek ez év márciusi találkozásán pedig a kommunizmust megélt kelet-európai delegáltak emellett a nyilatkozat háttérében felismert marxista ideológiát utasították el. Az Egyházak Világtanácsa őszi koreai nagygyűlésén várhatóan tovább folytatódik a nyilatkozat státuszáról, illetve tartalmáról folytatott vita.

2. Puszanban hozzák nyilvánosságra az Egyházak Világtanácsa új Missziói Állásfoglalását, melyet a tanács Missziói és Evangélizációs Bizottsága állított össze az elmúlt években. A 2006-ban felállt missziói bizottság tagjai között az állásfoglalást előkészítő munkában először magyar református lelképásztor is részt vett, Gonda László személyében. A Világtanács legutóbb 1982-ben adott ki állásfoglalást a világegyház missziói és evangélizációs munkájáról, és az elmúlt három évtized alatt végbement jelentős globális társadalmi és egyházi változások szükségessé tették egy olyan állásfoglalás megfogalmazását, amely iránymutatással szolgálhat a világ egyházainak a missziót érintő megváltozott kihívásokkal kapcsolatban. A bizottság tagjai munkacsoportokat alkotva, külső szakértők bevonásával intenzív teológiai munkát folytattak az elmúlt hét évben, amelynek során olyan kérdéseket vizsgáltak, mint az ökumenikus együttműködés lehetőségei az evangélizáció területén, a gyógyítás és a megbékélés összefüggései, vagy a társadalom perifériájára szorított közösségek szerepe a világegyház életében. Az állásfoglalást előkészítő munkába illeszkedett a Missziói és a Hit és Egyházszervezet Bizottságok közös konzultációja a misszió és az egyházzól szóló teológiai tanítás összefüggéseiről 2009-ben Berekfürdőn. Az új missziói állásfoglalást, mely az „Együtt az Élet útján: misszió és evangélizáció egy változó világban” (Together towards life: mission and evangelism in changing landscapes) címet kapta, 2012-ben fogadta el az Egyházak Világtanácsa Központi Bizottsága, és nyilvános bemutatására 2013 novemberében Puszanban kerül sor. Az állásfoglalás szövege hamarosan magyarul is olvasható lesz.

3. Az Egyházak Világtanácsa Hit és Egyházszervezet Bizottsága kiemelt feladatának tekintve az egyházzól szóló teológiai tanítás kutatását és ökumenikus szempontú kidolgozását az egyházak egysége előmozdítása szolgálatában összeállított egy ekkleziológiai tanulmányt „Az egyház természete és küldetése” címmel (1998). A dokumentum arra tesz kísérletet, hogy – ún. konvergencia dokumentumként – rögzítse az egyházzól szóló tanítás területén fennálló egyetértést a különböző felekezetek és teológiai irányzatok között. A tagedyházak reflexióit követően a bizottság alapjaiban dolgozta át a dokumentumot, és 2012-ben megjelent az „Egyház: úton egy közös vízió felé” című dokumentum. Az új dokumentum felépítése követi az elődjét, ám megfogalmazásában a missio Dei koncepciója, amelyik az egyházat Isten saját „missziójában”, mint eszközt látja, és a koinonia – közösségben egymással Krisztusban – fontossága hangsúlyosabban érvényesül.

Az egyház identitásának kérdése, érthető módon az ökumenikus mozgalom egyik legfontosabb témájává nőtte ki magát: a hiteles társadalmi szerepvállalástól elválaszthatatlan az egyház aktuális önmeghatározásának a kérdése. Érdekes és tanulságos folyamat a legnagyobb ökumenikus világszervezetben belül zajló vonatkozó tanácskozás és a hozzá kapcsolódó dokumentum, amelynek nemcsak elődje, de legfrissebb változata, annak tanulságai is feldolgozásra kerülnek itthon az Egyházi Jövőkép Bizottság munkájában.

Az Egyházak Világtanácsa következő nagygyűlése nem csupán a 10 éves jubileum miatt lesz fontos, hanem mert a témái és a megvitatásra kerülő dokumentumai, illetve állásfoglalásai olyan kérdésekre keresik a választ, amely az utolsó nagygyűlés óta eltelt időszakban minden tagedyházat foglalkoztattak: legyen az a globális pénzügyi, szerkezeti és bizalmi válság, a misszió és evangélizáció 21. századi kihívásai, vagy az egyház önmeghatározásának problémája. A nagygyűlés mottója – „Életnek Istene, vezess minket az igazságra és a békességre!” – az igazság és a béke fogalmához kapcsolja a válaszkeresést, hiszen Isten maga az, aki elhív arra, hogy az élet minden területén ne csak hirdessük a béke és az igazság fontosságát, hanem magunk is műveljük és gyakoroljuk azt: béketeremtők legyünk. A nagygyűlés helyszíne – Dél-Korea – csak növeli a találkozó rendkívüliségét, hiszen a béke és igazság kérdései éppen ott lesznek a párbeszéd témái, amely immár 60 éve vágyakozik a szomszédos Észak-Koreával való békére és egységre.

AZ MRE RÉSZVÉTELE A KIRCHENTAG RENDEZVÉNYÉN

(Hamburg, 2013. május 1–5.)

„Legkeletibb nyugat” – alapcél és témák

Kétévente kerül megrendezésre a Német Protestáns Egyházi Napok (Kirchentag), a német protestáns egyházak százezres tömeget vonzó, legjelentősebb rendezvénye. Az idei évben, a 34. Kirchentag-on, a Zsinat döntése értelmében a németországi testvéregyházak megaláztatására a Magyarországi Református Egyház a korábbi gyakorlattól eltérően aktív közreműködőként vesz részt. A Lehetőségek Piacán, a „Megélt ökumené” elnevezésű csarnok területén 3 napon keresztül működtet önálló nagystandot (24 m²) 2013. május 2–4. között mintegy 30 önkéntes bevonásával. A célunk nem a formális jelenlét, hanem az a tematikusan kidolgozott törekvés, hogy a magyar református közösség szolgálatát, missziói és diakóniai kezdeményezéseit életszerűen és „testközelből” mutassuk be. Kreatív és interaktív módon szeretnénk valós, őszinte és önkritikus képet adni az egyházi közösségünkről és a társadalmi helyzetről, ami egyben hitelesen kérdőjelezi meg a magyarországi egyházi és különösen politikai élet még mindig előítéletekkel terhelt olvasatát németországi és európai partnereink körében. A „legkeletibb nyugatként” (Közép- és Kelet-Európa legjelentősebb protestáns közösségeként) kívánunk kritikus párbeszédet kezdeményezni azokról a kérdésekről, amely körül legtöbb a kétség, vagy fenntartás. Honlapon, kiadványban, személyes beszélgetésekben és kerekasztal formájában is vitára bocsátjuk a Kárpát-medencei magyar református egység, az egyházreform, az egyház és állam kapcsolatának és az egyház társadalmi felelősségvállalásának kérdéseit, és kiemelten, egy központi pódiumbeszélgetés formájában is megszólaltatjuk a cigányok helyzetének és a közöttük végzett szolgálatnak elveit és gyakorlatát nyugat- és kelet-európai egyházakban.

Kárpát-medencei kitekintés – helyi magyar közösség

Bár a stand felállítására és a hozzá kapcsolódó programlehetőségekre formálisan az MRE nyújtotta be és nyerte el a pályázatot, és az egyházunk missziói és diakóniai munkaterületeinek képviselői szolgálnak közreműködőként, szándékunk a Kárpát-medencében és szerte a világban – köztük éppen Hamburgban – élő magyar református közösség bemutatása. A helyi magyar közösséggel ezért együttműködésben készítjük elő a programot, akik a magyar közreműködőknek lehetővé tették, hogy egy fogadás keretében is vendégül lássák a partneregyházak és -szervezetek képviselőit.

Közreműködők

Az MRE standján 8 missziói és diakóniai kezdeményezés mutatkozik be. A teljes közreműködői csoport létszáma 39 fő. „Élő könyvtár” formájában a siketmisszió, a menekültmisszió, a cigánymisszió, a börtönmisszió, az MRSZ, a nőszövetség, az ifjúsági misszió és egyetemi gyülekezetek, valamint az ökögyülekezeti program képviselőivel beszélgethetnek a betérők. A közreműködői csoporttal együtt részt vesz a találkozón a Kirchentag VIP vendégeként Bölcseki Gusztáv, a Zsinat lelkes elnöke, aki a stand állandó programjában aktívan is kiveszi a szerepét. Német barátaink moderálásával naponta kétszer egy órában maga is beszélgetést kezdeményez a standot felkereső érdeklődőkkel a fent említett kritikus kérdésekben. A délelőtti sávban (11:30–12:30) a beszélgetések témája a Kárpát-medencei egység, egyházi jövőkép stb. A délutáni beszélgetések (14:30–15:30) közéleti témákat dolgoznak fel: egyház-, média- és alaptörvény, demokrácia Magyarországon.

Stand-program

Az MRE standja a fentiek értelmében 3 részből áll majd: a stand első részében egy speciális installáció kerül felállításra, amelyen a Kirchentag-on részt vevő közreműködőink kerülnek képi formában bemutatásra. Az Installáció tulajdonképpen meghívás az MRE külön, a Kirchentag-ra készített honlapjára. Az Installáció előtt felállított érintőképernyő segítségével a látogatónak lehetősége van a színes prezentációként is működő honlapon való böngészésre. Az itt bemutatott közreműködőkkel pedig a stand további két részében lesz lehetőség beszélgetések és a tervezett interaktív programok keretében jobban megismerkedni. A stand ezen részében 3 misszióág 1-1 képviselője várja majd a látogatókat 1-1 állóasztalnál. Az „élő könyvtárban” 2 órás időszavakkal tervezünk. Az asztalok mindegyikén rendelkezésre áll majd egy laptop/táblagép, amin a közreműködők saját kisvideóikat, prezentációikat mutathatják be az érdeklődőknek. Itt lesz lehetőség a beszélgetések során saját szóróanyagok osztogatására. (A pulton kizárólag a közös arculattal készült szóróanyagok lesznek elérhetőek a látogatók számára.) A Program-térben, a püspök úr részvételével futó Vezérprogram idején, azaz naponta két órát (11:30–12:30, illetve 14:30–15:30 között) szünetel az élő könyvtár.

Az említett Program-térben kapnak helyet az interaktív programok, például a fiatalok játéka, vagy kisebb pódiumbeszélgetések, prezentációk. Az utóbbihoz rendelkezésre állnak majd egy nagyméretű LCD televízió, amelyen az éppen jelenlévő misszió/diakóniai kezdeményezés vetítheti majd prezentációját.

Praktikus részletek

A közreműködő missziók által javasolt termékek árusításából befolyt összeg saját szolgálatukat támogatja. Emellett a standon öko-szörpöt, bodagot (cigánykenyeret) és gőncruszkai mézet kóstoltatunk napközben.

Készül egy MRE kvíz, mely on-line formában az MRE Kirchentag-ra készülő program-honlapjára is felkerül.

A Kirchentagra egy 2000 db-os szóróanyagot készítünk, melynek elkészítését a Kommunikációs Szolgálat vállalta. Továbbá készül egy egységes prezentáció is, amely napközben fut majd a standon több formában.

A kiutazás négy kisbusszal történik a költséghatékonyság jegyében. MRE Kirchentag részvétele részint saját forrásból (1 100 000 Ft), illetve javarészt a Rajnai Egyház segítségével valósul meg, akik utófinanszírozás formájában 12 000 EUR összegig támogatják a kezdeményezést.

A ZSINAT HATÁROZATA A 2013. ÉVI CSILLAGPONT IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ ELŐKÉSZÜLETEIRŐL SZÓLÓ BESZÁMOLÓ ELFOGADÁSÁRÓL

ZS. - 295/2013.04.25.

A Zsinat a 2013. évi Csillagpont ifjúsági találkozó előkészületeiről szóló beszámolót elfogadja.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

BESZÁMOLÓ A 2013. ÉVI CSILLAGPONT IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓRÓL

A szervezés teljes erőbedobással halad. Ez azt jelenti, hogy több mint 30 munkacsoport tevékenyen végzi a számára kijelölt munkarészt. A szervezés sajátossága az önkéntesekkel való munka. A találkozó megvalósulásával bezárólag 600 önkéntessel dolgozunk együtt a munkacsoportokban. Ez több szempontból is építő hatással jár. Egyrészt a programok és a stílus fiatalos tud maradni. Ez azért fontos, mert a fiatalok a találkozón megtapasztalják, hogy az egyházuk érti az ő világukat, és így hiteles közvetítőként jelenik meg. Másrészt az önkéntesek megtanulják, mit jelent egy folyamatot végigvinni felelősséggel, szervezési, együttműködési tapasztalatot nyernek, ami jó hatással van a gyülekezeti szolgálatára.

Helyszín

A Mezőtúri Önkormányzattal és egyházközséggel folyamatos az egyeztetés, hogy minél több segítséget kapjunk, ezzel is csökkentve a kiadásokat. A West Balkán esete óta a katasztrófavédelmi követelmények drasztikusan megváltoztak. Ez a Csillagpont biztonságtechnikai és tűzvédelmi követelményeire is kiterjed. Kormányrendelet szabályozza, hogy hány főnél milyen követelményeknek kell megfelelni. A Csillagpont létszámával kalkulálva (3500–4000 fő) és a hely struktúráját figyelembe véve a magas biztonsági fokozat kategóriába tartozik a találkozó. Ez kiemelt mértékben plusz szervezési és anyagi terheket ró a Csillagpontra. Ugyanakkor jó látni, hogy az alapvető szervezési célkitűzésünk teljesül a helyszínválasztással kapcsolatban, mert a főiskola sokszintű teremhálózata biztosítja számunkra, hogy rossz idő esetén is meg tudjon valósulni a találkozó. A helyszín a tartami rész lebonyolításának biztosításán túl az áramellátásban és a szállásban jelent extra kihívást. Mivel két éve nem üzemel a főiskola, bizonytalan az elektromos hálózat teljesítménye, ha egyszerre több színpad és rengeteg gép, projektor kerül üzembe helyezésre, emiatt 2 aggregátor szükséges, hogy külön hálózatról lehessen üzemeltetni a színpadokat az egyéb programigényektől. A szállás, hasonlóan Tatához, sátoros a résztvevők számára. Korlátozott mértékben, 450 főig terjedően tudunk fedett szállást biztosítani. A családosokra, fogyatékkal élőkre külön figyelmet fordítunk. A katasztrófavédelmi előírásoknak megfelelően a szállás (a főiskola mögötti liget) és a programhelyszín (főiskola udvara és épülete) úgynevezett A és B objektumnak felel meg, ami menekítési területeket jelent. A ligetből a főiskolára, illetve fordítva szabad csak a fiatalokat menteni, ha szükséges. Ezt a jogszabályoknak megfelelő útvonal biztosításával lehet csak, amit elég bonyolult kivitelezni. Pl. minden 1000 fő után 2,5 méter széles kapu szükséges, ami azt jelenti, hogy 2000 főnél már 5 méter és így tovább. Ez jelentős bontási munkát is igényel, mert alaplátványban ilyen feltételeknek nem felel meg a főiskola.

Programok

A kultúra munkacsoport széles körben vizsgálta meg annak a lehetőségét, hogy az identitás kérdéskörét hogy is lehet alaposan körüljárni. Alapvető célkitűzés volt, hogy a témáról ne csak beszélgetés legyen, hanem minél több interakció. Ezen túlmenően arra is odafigyelt a munkacsoport, hogy jól elkülöníthető és meghatározott programok legyenek, amik segítik a résztvevőket abban, hogy a kérdéseikre választ kapjanak. Ennek érdekében a témát 4 nagy csoportba osztották: kapcsolati kérdések, egészséges élet, hitéleti kérdések, kulturális kérdések. Ezeket a nagyobb irányvonalakon belül sorakoztatjuk fel a programokat. Fontos, hogy a programokat is korosztálynak megfelelően ajánljuk annak érdekében, hogy az adott témára minél inkább fókuszálni tudjon az előadó, a kérdéseket feltevők pedig hasonló életrészekben legyenek. Ezért a programokat korosztályos jelzéssel is ellátjuk, hogy kiknek ajánljuk.

Lelki alkalmak

A Csillagpont a sok érdekes és interaktív programon felül és túl elsősorban arra hivatott, hogy lelkiileg építse a fiatalokat. A főtéma lesz természetesen a fókuszpontja minden napnak. A főelőadónk, ifj. Csomós József, már egy nagyon részletes vázlatot készített elő, amit megkaptak mindazon szervezetek, munkacsoportok, akik programot hoznak, annak érdekében, hogy az identitás témának a napi szintű lebontásához ők is kapcsolódni tudjanak. Van, aki úgy teszi ezt meg, hogy olyan jellegű könyvet, hoz bemutatásra, vagy olyan filmklubot tart, ami kapcso-

lódik a főtéma napi ívéhez. Célunk a programokkal az, hogy segítsék a fiatalokat abban, hogy továbbgondolják a hallottakat, ne csak hallgassák, hanem személyiségüknek megfelelő módon megtalálják azokat a kapcsolódási pontokat, amin keresztül épülnek és közelebb juthatnak Istenhez.

Fontosnak tartjuk ugyanakkor azt is, hogy lehetőségük legyen a fiataloknak arra, hogy elcsendesedjenek és Isten elé vigyék lelki kérdéseiket. Ezért a Mezőtúri Református Egyházközség temploma minden nap nyitva lesz, hogy elvonulhassanak a fiatalok és elcsendesedve is gondolkozhassanak. Szeretnénk továbbá, hogy lehetőségük legyen a résztvevőknek arra, hogy személyes lelkigondozói beszélgetésben is részt vehessenek, ezért a lelkigondozók jelenlétét megerősítjük a találkozón. Így kimondhatjuk, hogy lehetősége van a fiatalnak közösségekben, négy szemkört és egyéni csendességében is végiggondolni, megélni identitását érintő kérdéseket. A napi ritmus úgy alakul, hogy reggel áhítattal kezdődik a nap. Több témát érintő áhítatokról van szó, amit 4 reggelen keresztül egy-egy lelkész tart azért, hogy íve legyen az alkalmaknak és jobban tudjanak kapcsolódni a témához. Ezt követően a főelőadásra kerül sor, majd kiscsoport-beszélgetésben tovább bonthatják a témát. A kamaszoknak az identitás témáját teljesen külön dolgozzuk ki, hiszen a 11–15 évesek és a 16 év feletti fiatalok között nagy különbség van. A délután során mindenki személyes érintettségének megfelelően vehet részt programokban, vagy éppen tarthat csendességet. Ebben a sávban külön programsorozat lesz családosok számára. Este pedig ugyancsak egy áhítat segítségével kerekítjük le a napot. Az esti áhítat tartója Horváth Levente, aki a főelőadóval együtt készülve keretbe foglalja a napot. Itt is érvényesül az a szándék, hogy Ő fogja mind a 3 nap tartani az esti alkalmakat, hogy egységes íve legyen a tartalmi résznek. Ezután pedig a fiataloknak lehetőségük van koncerteken, filmklubon, beszélgetésekben zárni a napot.

Kommunikáció

Bízunk benne, hogy minden gyülekezetbe eljutott ismét a hívogató plakát, amin már pár fellépő is szerepel. A legtöbb gyülekezeti fiatal szeretne eljutni fesztiválokra, emiatt elkerülhetetlen, hogy olyan fellépőket hívjunk, akik ismertek. A zenei programokat is műfajok szerint kategorizálta a kultúra munkacsoport és nagy figyelmet fordított rá, hogy minden irányzat képviselje magát, a komolyzenétől a DJ-ig. Mivel azonban nem ez a főmeder, emiatt nem a mennyiségre, hanem a minőségi zenekarok megkeresésére fókuszáltunk. A kommunikációban fontosnak tartottuk, hogy ne több sávon, hanem egy mederben tartsuk az információk áramlását, ennek érdekében a www.csillag.reformatus.hu oldal egyszerre ad tájékoztatást az aktuális szervezésről, és a közösségi megosztás lehetőségét is magában hordozza. A honlap és a regisztráció április végétől él és folyamatosan töltődik fel az egyre aktuálisabb lehetőségekkel és tudnivalókkal. Mivel a helyszín eléggé összetett szerkezetű, emiatt online szeretnénk a fiatalok számára ismerté tenni magát az épületet és a programhelyszíneket is, hogy mire megérkeznek Mezőtúrra, ott a helyszínen alapvető módon eligazodhassanak az emeletek, termek és előadók sűrű hálójában. Ezért a honlapon minden program és helyszíne fel lesz tüntetve, amit letölthet a résztvevő telefonjára, és a helyszínen is dinamikus módon kap értesítést a fiatal az esetleges változásokról. Természetesen programfüzet és információs pontok is segítségére lesznek helyben a fiataloknak. Külön gondolunk azokra, akik nem tudnak eljönni, ezért a főelőadást és az esti áhítatot élőben online szeretnénk közvetíteni a kiemelt programokkal együtt.

Jelentkezés

Minden esetben regisztrációhoz kötött. A célcsoport a 16–30 év közötti fiatal, de természetesen más korosztályok is megtalálják a saját csatlakozási pontjaikat és programokat a találkozón. Természetesen nem csak egész hétre van lehetőség jelentkezni, hanem napijegyeket is biztosítunk. A jelentkezés és fizetés a honlapon keresztül történik elsősorban, de helyben is van rá lehetőség. Étkezést azonban csak az előzetes jelentkezés során tudunk biztosítani, helyben jelentkezők számára nincs lehetőségünk. A részvételi díj összegét – nagyon sok számolás, tervezés és folyamatos pénzügyi szigor mellett – sikerül a 2011-es tatai találkozóhoz képest mindössze 2000 Ft-tal magasabb áron a fiatalok számára elérhetővé tenni. Ez azt jelenti, hogy az első regisztrációs sávban (április vége május) 15 200 Ft a Csillagpont teljes költsége. Ez 4 teljes napot jelent teljes étkezés biztosításával (kedd délutántól vacsorával kezdődik, szombat délután ebéddel ér véget). A költség 2 részre tagolható, 7200 Ft a regisztrációs díj (elsősorban szálláshelyet, sátorhelyet, minden programon való részvételt és kezdő csomagot – táska, toll, program- és énekfüzet – biztosít). A másik rész az étkezés – 4 napon keresztül reggeli/ebéd/vacsora biztosítása –, összesen 8000 Ft, ami 2000 Ft-ot jelent napi lebontásban: ez rendszerint 2 meleg étkezést biztosít (ebéd és vacsora) és hideg reggelit. A regisztráció április végétől folyamatos a www.csillag.reformatus.hu oldalon keresztül.

Támogatás

Fő célkitűzésünk, hogy olyan fiatal ne legyen, aki anyagi gondok miatt nem tud eljönni a Csillagpontra, ezért a támogatásnak több lehetősége is van. Ismét elindítjuk a kerekítő programot, aminek a lényege, hogy a jelentkezési összeget tudja felfelé kerekíteni a jelentőző, aminek az összegét olyan fiatal segítésére fordítjuk, aki igényli ezt. Lehetőség van arra, hogy bárki felajánlást tegyen arra, hogy a támogatást kérő fiatal részvételét segítsük.

Szontágh Szabolcs
Ifjúsági Iroda

A ZSINAT HATÁROZATA A REFORMÁTUS LELKIPÁSZTOROK ÉS MÁS EGYHÁZI ALKALMAZOTTAK EGÉSZSÉGÜGYI SZŰRÉSÉNEK LEHETŐSÉGEIRŐL SZÓLÓ BESZÁMOLÓRÓL

ZS. - 296/2013.04.25.

1. A Zsinat üdvözli a lelkészek és más egyházi alkalmazottak egészségügyi szűréséről szóló beszámolót és megköszöni a Bethesda Gyermekkórház vezetésének és munkatársainak a szűrésben végzett eddigi munkát. A Zsinat kéri az érintetteket, hogy vegyék igénybe az egészségügyi szűrés lehetőségét.
2. A Zsinat felhatalmazza az Elnökséget, hogy a Fenntartó képviselőjeként aláírja az MRE Bethesda Gyermekkórház (1146 Budapest, Bethesda u. 3.) és a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ (1134 Budapest, Róbert Károly krt. 44.) együttműködéséről szóló megállapodást.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA A 2013. OKTÓBERI KÖTELEZŐ PERSELYADOMÁNY FELHASZNÁLÁSÁRÓL

ZS. – 297/2013.04.25.

1. A Zsinat úgy határoz, hogy a 2013. év október hónap utolsó vasárnapi perselypénz kedvezményezettje Debrecen-Lencz-telep (Tiszántúl).
2. A Zsinat úgy határoz, hogy 2014-től az október utolsó vasárnapjának perselypénze – a 2010–2013 közötti időszakhoz hasonló módon – minden évben egy-egy egyházkerület épülő új templomának felépítésére fordíttassék.
3. A Zsinat kéri a fokozatos egyháztestületek elnökségét, hogy minden esztendőben küldjenek tájékoztatást a Zsinat Elnökségének a gyűjtés eredményéről egyházmegyei, illetve egyházkerületi bontásban.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

A ZSINAT HATÁROZATA AZ MRE FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEIRŐL SZÓLÓ 2007. ÉVI III. TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRÓL

ZS. - 298/2013.04.25.

1. A Zsinat úgy határoz, hogy új törvényt alkot az MRE felsőoktatásáról és intézményeiről.
2. A Zsinat elfogadja a református felsőoktatási törvény átfogó módosításának szempontrendszerét.
3. A Zsinat felkéri az Oktatási Bizottságot, hogy a felsőoktatási szakértői bizottság bevonásával, a Tanulmányi és Teológiai, valamint az Jogi és Egyházalkotmányi Bizottsággal való egyeztetés mellett tegyen szövegszerű előterjesztést a Zsinat 2013. évi őszi ülésére az új református felsőoktatási törvényről. Az előterjesztés a szempontrendszerben javasolt különböző szövegváltozatok kifejtésére és következményeik bemutatására is térjen ki.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcseki Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

ELŐTERJESZTÉS AZ MRE FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEIRŐL SZÓLÓ 2007. ÉVI III. TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRÓL

A Zsinat a ZS. - 229/2012.11.16. számú határozatával kérte a felsőoktatási intézmények fenntartóit és az intézmények felelős vezető testületeit, hogy folytassák egyeztetéseiket az együttműködés szorosabbá fonásáról és az intézményrendszer ésszerűsítésének lehetséges módozatairól.

A Zsinat kérte továbbá a Tanulmányi és az Oktatási Bizottságot, hogy a fenntartókkal, az intézményekkel és az Elnökségi Tanáccsal való egyeztetés mellett készítse elő a református felsőoktatási törvény módosítását.

A határozat megvalósítása, a törvénymódosítás szakmai előkészítése érdekében szakértői bizottság alakult a felsőoktatási intézmények képviselőiből. A szakértői munkabizottság – dr. Bohátka Gergely (KGRE), dr. Füsti-Molnár Szilveszter (SRTA), dr. Hanula Gergely (PRTA), dr. Kovács Barnabás (KGRE), dr. Kustár Zoltán (DRHE), dr. Németh Tamás (PRTA) – által előkészített szakmai anyagot a Zsinat Oktatási Bizottsága megvitatta és tárgyalásra alkalmasnak találta. A szakértői munkabizottság és a felsőoktatási intézmények vezetői találkoztak az Elnökségi Tanáccsal is, ahol közösen vitatták meg az elkészített szempontrendszert. Az előterjesztés tárgyalását az Elnökségi Tanács is támogatja.

AZ MRE FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEIRŐL SZÓLÓ 2007. ÉVI III. TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁNAK SZEMPONTRENDSZERE (ELSŐ OLVASAT)

I. ELVI SZEMPONTOK

1. A jelenleg érvényben lévő református felsőoktatási törvény (a továbbiakban: Rftv) olyan sok ponton szorul korrekcióra, frissítésre, illetve kiegészítésre, hogy a törvény módosítása helyett egy új törvény megalkotását javasoljuk.
2. Az Rftv-nek (a jelenlegihez hasonlóan) keret-törvénynek kellene lennie, amely
 - a Nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv) és egyéb állami jogszabályok rendelkezéseit részleteiben csak indokolt esetben ismétli meg, ellenben
 - leszabályoz minden olyan kérdést, amelyben az Nftv az egyházi fenntartású felsőoktatási intézményeknek az Nftv-től való eltérést, illetve eltekintést lehetővé teszi, s amely kérdéseket a Zsinat nem kíván intézményi/fenntartói hatáskörbe utalni,
 - leszabályoz minden olyan kérdést, amelyet a Zsinat az Nftv vonatkozó rendelkezések híján sem kíván intézményi/fenntartói hatáskörbe utalni,
 - nevesíti mindazokat a kérdéseket, amelyben az Nftv az egyházi fenntartású felsőoktatási intézményeknek az Nftv-től való eltérést, illetve eltekintést lehetővé téve a Zsinat intézményi/fenntartói hatáskörbe utal.
3. Az Rftv-nek az egyházi felsőoktatási intézmények vonatkozásában a lehető legkevesebb esetben kellene élnie az egyházi fenntartású intézmények számára az Nftv-ben biztosított kedvezményekkel, de az eddig szükségesnek bizonyult és működtetés szempontjából elengedhetetlen kedvezményeket továbbra is meg kellene őriznie.
4. Mivel az Nftv a nem hitéleti képzések terén az egyházi felsőoktatási intézményeknek minimális kedvezményeket biztosít, így az egyházi felsőoktatási törvénynek (továbbra is) a hitéleti képzésekre, illetve azokhoz és a lelkeszi jellegű alkalmazottakhoz kapcsolódó speciális egyházi vonatkozásokra kellene elsősorban koncentrálnia.
5. A nem hitéleti jellegű képzések esetében az egyházi felsőoktatási törvénynek olyan igényeket kellene megfogalmaznia, melyek egyrészt a református értelmiségképzésnek mint célkitűzésnek megfelelnek, amelyek ugyanakkor az Nftv nem hitéleti képzésekre vonatkozó rendelkezéseit figyelembe véve szabályzatilag rögzíthetők, teljesíthetők, adminisztratíván pedig számon kérhetők.
6. Az 1–5. pontokat figyelembe véve az Rftv-nek (továbbra is) kellő szabadságot kellene biztosítania az egyes egyházi felsőoktatási intézményeknek, hogy azok sajátos hagyományait, illetve kialakult gyakorlatukat szabályzataikban megjelenítsék.

II. TARTALMI JAVASLATOK – AZ NFTV KÍNÁLTA KEDVEZMÉNYEK TÁRGYÁBAN

7. Az Nftv az alábbi rendelkezései esetében engedi az egyházi fenntartású felsőoktatási intézményeknek és/vagy fenntartóinak, hogy az adott rendelkezést ne alkalmazzák, illetve saját szabályzataikban attól eltérően rendelkezzenek: 6. §; 7. § (3); 11. § (1) a); 12. §; 13. § (2)–(6); 26. § (3); 29. § (1); 37. § (1)–(2), 37. § (5)–(6); 38. § (2); 39. §; 81–82. §; 103. §; 108. §.
8. Javasoljuk, hogy a 7) bekezdésben felsorolt rendelkezések közül az Rftv továbbra is vegye igénybe az egyházi fenntartású intézményeknek/fenntartóinak adott kedvezményeket az alábbi esetekben: 6. §; 7. § (3); 26. § (3); 39. §; 103. §; 108. §, és ezt a tényt az Rftv megfelelő szakaszaiban rögzítse.
9. Javasoljuk, hogy a 7. bekezdésben felsorolt rendelkezések közül a Zsinat továbbra se vegye igénybe az egyházi fenntartású intézményeknek/fenntartóinak adott kedvezményeket: 11. § (1) a); 37. § (5), és ezt a tényt az Rftv-ben valamilyen formában rögzítse.

10. A 12. § kapcsán javasoljuk, hogy az Rftv
- továbbra is rögzítse a szenátus működtetésének kötelezettségét,
 - rögzítse a szenátus összetételével kapcsolatos minimális elvárásokat,
 - rögzítse, hogy minden egyéb kérdésben az intézmények saját szabályzataikban önállóan rendelkezhetnek.
11. A 13. § kapcsán javasoljuk, hogy az Rftv
- rögzítse, hogy a rektorra való kinevezés feltételei tárgyában az MRE nem él a felsőoktatási intézményeknek adott kedvezménnyel,
 - rögzítse, hogy a rektor és a gazdasági igazgató hatáskörének tárgyában az intézményi SzMSz-ek az NFtv vonatkozó rendelkezéseitől eltérően rendelkezhetnek,
 - az NFtv adta kedvezménnyel élve rögzítse és szabályozza le a rektornak a fenntartó által való visszahívhatóságának kérdését,
 - az NFtv adta kedvezménnyel élve rögzítse, hogy a rektornak a fenntartó által való visszahívhatóságának kérdésében az intézményi SzMSz-ek az NFtv vonatkozó rendelkezéseitől eltérően rendelkezhetnek,
 - rögzítse, hogy a rektornak a fenntartó által való visszahívhatóságának kérdésében az intézményi SzMSz-ek az NFtv vonatkozó rendelkezéseitől eltérően nem rendelkezhetnek.
12. A 29. § (1) bekezdése kapcsán javasoljuk, hogy az Rftv utalja az intézményi SzMSz-ek hatáskörébe, hogy az NFtv adta kedvezménnyel élve az adott felsőoktatási intézmény egy évnél hosszabb időre az egyetemi docenst és az egyetemi tanárt nyilvános pályázati eljárás nélkül is alkalmazza-e, illetve rögzítse, hogy ez az eljárási rend határozatlan idejű kinevezést vagy csak egy megszabott, maximális időtartamú foglalkoztatást eredményezhet-e.
13. A) Javasoljuk, hogy a Zsinat a magasabb vezetők és vezetők vezetői ciklusának hossza és az újraválaszthatóság számának kérdését az Rftv-ben az NFtv 37. § (1)–(2) bekezdéseivel összhangban szabályozza.
- B) A 37. § (1)–(2) bekezdése kapcsán javasoljuk, hogy az Rftv a magasabb vezetők és vezetők vezetői ciklusának hossza és az újraválaszthatóság száma kapcsán, az NFtv. adta kedvezmény igénybe vételével, a megszakítás nélkül kitölthető vezetői ciklusok összesített időtartamát rögzítse, az adott vezetői ciklus hosszának és az újraválaszthatóság számának megállapítását pedig utalja az intézményi SzMSz-ek hatáskörébe.
14. A 37. § (6) bekezdése kapcsán javasoljuk, hogy az Rftv a vezetői és magasabb vezetői megbízás esetében a 65. életév betöltése után már csak „megbízott” vezetőként való alkalmazást engedélyezzen, legfeljebb egy vezetői ciklus időtartamára, de legfeljebb 3 évre.
15. A 81–82. § kapcsán javasoljuk, hogy az önköltséges képzésben részt vevő hallgatókat terhelő önköltségek és térítési díjak mellőzésének vagy kivetésének kérdését az Rftv utalja az egyes felsőoktatási intézmények hatáskörébe.

III. TOVÁBBI TARTALMI JAVASLATOK

Javasoljuk, hogy az Rftv (a jelenlegi törvénnyel szemben) központilag szabályozza az alábbi kérdéseket:

16. A minősítő vizsga szükségességét és rendjét, külön kitérve a következő kérdésekre:
- mely hitéleti szakok és azok mely képzési formája esetében kötelező a hallgatók évenkénti alkalmassági minősítése (habitusvizsgálata),
 - mik a nem minősítés jogkövetkezményei,
 - a nem minősült (azaz az adott szakra alkalmatlannak minősített) hallgatók intézményen belüli szakváltásának kérdése,
 - a nem minősült hallgatóknak az anyaintézetében vagy más egyházi felsőoktatási intézményben az adott szakra való átvételének / visszavételének / újbóli felvételének kérdése.
17. A hitéleti szakok pályaalkalmassági vizsgájának elemeit és szempontjait (a felvételi eljárás részeként).
18. A hitéleti szakok pályaalkalmassági vizsgájának más egyházi felsőoktatási intézményben való érvényességének vagy szükséges megismétlésének kérdését.
19. A doktori fokozatszerzési eljárásra való jelentkezés felekezeti kritériumait vagy a felekezeti kritériumoktól való eltekintés jogát.

20. Hitéleti szakok vonatkozásában azt, hogy a felvételi ponthatárt a Zsinat arra illetékes hivatala/testülete évenként egységesen határozza meg, a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló kormányrendeletben az osztatlan és alapképzésekre vonatkozó minimális ponthatárok figyelembe vételével.
21. A lelkészi, hittanoktatói és vallástanári szakképzettség elismerésének („honosítás”) kérdését, a „honosítást” és az esetileg szükségesnek ítélt különbözeti vizsgák kivételét az adott lelkészt / hittanoktatót / vallástanárt befogadó egyházkerület felsőoktatási intézményének hatáskörébe utalva.
22. Egy állandó, a négy egyházi felsőoktatási intézmény közös feladatainak koordinálását végző munkabizottság felállítását és működési rendjét.
23. A hitéleti szakok tartalmi kérdéseivel kapcsolatos minőségbiztosítás rendjét.
24. Egy teológiai „kiválósági díj” mint évente egy egyházi felsőoktatási intézménynek odaítélt vándordíj megalapítását és odaítélésének szempontjait.
25. Az egyházi felsőoktatási intézmények lelkészi jellegű alkalmazottainak munkajogi kérdéseit.
26. Az egyházi felsőoktatási intézmények alkalmazottaira vonatkozó fegyelmi eljárás rendjét.
27. Javasoljuk, hogy az új Rftv mellékleteiként tartalmazza a hitéleti képzések aktualizált kkk-it.

A ZSINAT HATÁROZATA AZ ORSZÁGOS REFORMÁTUS GYŰJTEMÉNYI TANÁCS 2012. ÉVI MUNKÁJÁRÓL SZÓLÓ BESZÁMOLÓ ELFOGADÁSÁRÓL

ZS. - 299/2013.04.25.

1. A Zsinat elfogadja az ORGYT jelentését a 2012. évről.
2. A Zsinat felhívja egyházunk minden érintett tisztségviselőjének a figyelmét tárgyi értékeink megőrzésére.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkészi elnöke

JELENTÉS AZ ORSZÁGOS REFORMÁTUS GYŰJTEMÉNYI TANÁCS 2012. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

Az Országos Református Gyűjteményi Tanács országos hatáskörű, adminisztratív jellegű feladatok ellátásával foglalkozik.

Általános helyzet

Egyházunk gyűjteményei 2012-ben az előző évivel megegyező állami támogatásban részesültek (2009 – 211 220 000 Ft, 2010 – 192 340 000 Ft, 2011 – 221 250 000 Ft, 2012 – 211 250 000 Ft). A támogatási szerződés aláírásáig a MRE biztosította az ellátmányt (több éves gyakorlat).

A gyűjtemények – az egyre nehezedő anyagi helyzetük mellett – helytállnak, feladatukat maradéktalanul el látják (látogatók „kiszolgálása”, gyűjteményi munka, állományrevízió, gyarapodás, műtárgyvédelem), emellett sok programmal (konferenciák, előadások, rendezvények, bemutatók stb.) várják a látogatókat, a munkatársak a tudományos élet területén is jelen vannak (publikációk, tudományos fokozat megszerzése). A gyűjtemények mindegyikében folyik digitalizálás (speciális kutatói adatbázisok stb.).

Folyamatosan bővül a 2011-ben indított magyarországi egyházi könyvtárak új közös katalógusa és információs portálja, az Unitas (www.unitas.hu). A portálon több egyházi könyvtár állományának együttes lekérdezése, egy-egy felekezet könyvtárainak vagy egy kiválasztott könyvtár katalógusának kutatása lehetséges.

Múzeumaink 2012-ben is csatlakoztak a Múzeumok Éjszakája programhoz.

Gyűjteményeink szakmai kapcsolatot ápolnak mind egyházi, mind világi vonalon, mely építi nemcsak az adott szakterületet, de a közművelődést is (lásd a részletes egyházkerületi beszámolóknak).

Az ORGyT a Zsinat által jóváhagyott költségvetéséből fedezte az 1981-es felméréshez készülő adatbázis harmadik fázisát, valamint hozzájárult a Magyar Református Egyház Javainak Tára-sorozat soron következő, 20. kötetének megjelentetéséhez. Az ORGyT két munkatársa személyi jellegű támogatásban nem részesült.

Az ORGyT szakmai munkája

Az ORGyT vezetője Kohán Péter megbízottal elindította az egyházi vagyonleltár harmadik fázisát, a digitálisan feldolgozott adatokat kereshető, összesíthető formában, adatbázisban történő rögzítését. Megkezdődött az adatok bevitele, a 40 cd-ből 2012-ben 1 cd anyaga került rögzítésre. A tervek szerint 2013 szeptember-októberre zárulnak le a munkálatok, utána lehetőség nyílik az adatok lekérdezésére, valamint a meglévő adatok frissítésére. A rendszerbe adatot csak az arra jogosult felhasználók vihetnek fel. A rendszer lehetőséget biztosít arra, hogy bármely kérdéshez adandó válasz mellé tetszőleges számú fényképet lehessen feltölteni.

Az ORGyT vezetője látogatást tett a Tiszánineni Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményében 2012. szeptember 12-én. A látogatás során Dienes Dénes gyűjteményi igazgató részletesen bemutatta és beszámolt a gyűjtemény különböző területein folyó munkáról. A nehéz anyagi terhek ellenére komoly tudományos munka folyik, kiemelve a publikációkat, konferencia-szervezést, kiállításokat és az egyházunkon belül egyedülálló restauráló műhely működését. Sárospataknak mind magyarországi, mind nemzetközi vonalon megvan az az elismertsége, hogy az öregdiákok könyv és másnévű értékeiket a gyűjteménynek adományozzák. Ez jól mutatja a gyűjteményben folyó munka értékét, megbecsülését.

Horváth Erzsébet a gyűjtemény meglátogatása mellett a kovácsvágási gyülekezetet is felkereste, ahol elbeszélgetett Tóth Tamás lelkipásztorral, Ennek alapján az ORGyT felhívja az egyházmegyék és az egyházkerületek érintett tisztségviselőinek szíves figyelmét arra, hogy gyülekezet-összevonások, egyházközségek megszűnése alkalmával különös figyelemmel kísérjék a gyülekezet értékeinek megőrzését (levéltári iratok, anyakönyvek, úrasztali terítők, klenódiumok), mert ezek olyan értékeink, amelyek nem csupán a múltunkhoz tartoznak, hanem a jelenünkhöz és a jövőnkhez, és nemcsak református egyházunkban, de magyar nemzetünk életében is értékek.

A Reformáció 500 munkaprogramot a megválasztott kurátorok folytatják – református részről Kozmácsné Fogarasi Zsuzsanna és G. Szabó Botond.

Az ORGyT munkatársa pályázatfigyelést végzett, a kiírt lehetőségekről tájékoztatta a gyűjtemények és a múzeumok igazgatóit, pl. a KÖH/Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ, Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, nemzetközi ügynökségek pályázati lehetőségeiről. A gyűjtemények mindegyike próbál különböző pályázatokon egy-egy adott programra pályázati támogatást szerezni.

Az ORGyT vezetője szakmai segítséget nyújtott a Baranyai Református Egyházmegye Levéltárának.

Az ORGyT mindenkor rendelkezésére állt a MRE Zsinati Hivatalának, Id. Reformáció 500. éves megünneplése, NKA, KÖH.

Szakmai kapcsolat – konferencia

Az ORGyT vezetője 2012-ben is szoros kapcsolatot tartott fenn a KIM Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért felelős államtitkárságával, Szászfalvi László államtitkár úrral; Gorjanac Radojkával a levéltárak 2013. évi pályázati lehetőségeiről, valamint L. Simon László úrral (EMMI), az egyházi gyűjtemények szakmai, pénzügyi helyzetéről és a lehetőségekről folytattak megbeszélést.

Gyűjteményeink munkatársai részt vesznek mind az egyházi könyvtárosok (EKE), mind az egyházi levéltárosok (MELTE) munkájában.

A gyűjtemények egyes területeinek igazgatói oktatnak vagy az adott egyházkerület teológiáján, vagy állami egyetemen (pl. DRHE, DE, ELTE, SRTA, Veszprémi Egyetem).

A gyűjtemények az állami szakmai szervezetekkel karöltve figyelnek a jövődől elkésznmzedék felkészítésére, hogy hogyan gondoskodjanak egyházunk gyülekezeti klenódiumairól.

Dr. P. Szalay Emőke (Doktorok Kollégiuma Egyházi Néprajzi Szekció elnöke) vezetésével folyik „A határontúli református gyülekezetek tárgyi emlékeinek felmérése” című program. A MRE Zsinata 1995-ben indította el a határontúli református gyülekezetek klenódiumainak összeírását célzó kutatásokat, melynek 2012-ben a 20. kötetének (Abaúj-Tornai Református Egyházmegye III.) megjelentetéséhez adott támogatást az ORGYT.

2012. augusztus 23-án az ORGYT vezetője a Parlamentben részt vett a MRE képviselőjében egy nemzetközi konferencián (The European Day of Remembrance for Victims of Totalitarian Regimes), amely a figyelmet ráirányította a II. világháború után kialakult elnyomó totalitárius rendszerek működésére Európa országában.

Horváth Erzsébet a 2012. augusztus 30-án megtartott Raoul Wallenberg protestáns konferencián a Budapest – Deák téri Evangélikus Gimnázium dísztermében tartott előadást A Magyarországi Református Egyház a zsidómentésben címmel egyházunk II. világháború idején végzett zsidómentő munkájáról, mely megjelent a Confessio 2012/4. számában.

2012. november 12-én az ORGYT vezetője a MRE megbízásából részt vett a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság konferenciáján, amely nyilvánvalóvá tette, hogy református egyházunkban is folyik a nemzeti emlékhelyek megőrzése és ápolása, és azt, hogy érdemes a Református Emlékhely Bizottságnak tovább folytatni a munkáját, hiszen a személyes találkozások megmutatták, hogy vannak gyülekezetek, egyházmegyék, ahol tevéleges munkát végeznek az említett területen.

*Dr. Horváth Erzsébet
az ORGYT elnöke*

A ZSINAT HATÁROZATA A LELKÉSZTOVÁBBKÉPZÉSRŐL SZÓLÓ SZABÁLYRENDELET MÓDOSÍTÁSÁRÓL ZS. - 300/2013.04.25.

A Zsinat – az Országos Továbbképzési és Koordinációs Testületet (OTKT) javaslata alapján – elfogadja, a Zsinat által eredetileg ZS. - 77/2010.06.04. határozatával elfogadott, az MRE Lelkésztoábbképzésre vonatkozó Szabályrendelet módosítását.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

SZABÁLYRENDELET
A LELKÉSZTOVÁBBKÉPZÉS EGYSÉGES RENDJÉRE NÉZVE
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZBAN

(a 2013. 04.25-i módosításokkal egységes szerkezetben)

1. § *Preambulum*

- (1) A Magyarországi Református Egyház Zsinata a Tanulmányi és Teológiai Bizottság előterjesztése és a Coetus Theologorum javaslatai alapján határozott a lelkésztovábbképzés egységes rendjének bevezetése és kialakítása tárgyában (ZS. - 50/2009.11.20.). Ezért a Zsinat létrehozta az Országos Továbbképzési és Koordinációs Testületet (OTKT) a továbbképzés rendjének kialakítása és a képzés koordinálása érdekében.
- (2) A Zsinat továbbá felkérte a Jogi és Egyházalkotmányi Bizottságot, hogy vizsgálja meg: miként lehet a lelkésztovábbképzés kötelezettségét szabályozni a jelenleg hatályos, majd a lelkészek jogállásáról készülő törvény keretében.

2. § *Elvi szempontok*

- (1) A lelkésztovábbképzés célja a lelkészek szakmai kompetenciájának elmélyítése, a teológiai tudományok legújabb eredményeinek megismerése, új szolgálati területekre való specializálódás, a gyakorlati szolgálat terén jelentkező kérdések és kihívások reflektálása.
- (2) A szervezett lelkésztovábbképzésben való részvétel a pályaalakalmasság, illetve a szolgálati jogviszonyban való megmaradás feltétele /Lásd továbbá 7. § (3)/.
- (3) Aktív lelképásztor részvétele a szervezett formában történő továbbképzésben szolgálati/hivatali kötelessége a 60. életév betöltéséig, a diploma megszerzésétől kezdődően aktív szolgálati jogviszony ideje alatt.
- (4) A lelkészt megilleti évente 8 nap fizetett tanulmányi szabadság. Ebből 4 nap szervezett továbbképzés keretében teljesíthető.
- (5) A lelkész szervezett továbbképzés keretében 6 évenként min. 90 óra (=90 továbbképzési pont. Továbbiakban: tvb.pont) megszerzésére kötelezett.

3. § *A továbbképzés formái*

- (1) A továbbképzés kötelezettségének a lelkész eleget tehet a következő tanfolyamok vagy programok által:
 - (1.1.) a református egyház fenntartásában működő továbbképző intézet, illetve hittudományi kar/teológiai akadémia által szervezett tanfolyam. Értéke: tanfolyam tényleges nettó óraszám. További 10 pont szerezhető, amennyiben a tanfolyam írásbeli dolgozattal zárul.
 - (1.2.) a Doktorok Kollégiuma teológiai jellegű szekcióinak munkájában való részvétel és előadás, a szekcióülés teljes ideje alatt. Értéke: tényleges nettó óraszám (előadás tartása esetén további 10, korreferátum további 5 pont). Az igazolást a szekcióelnök adja ki a szabályozás mellékletét képező beszámítási űrlap alapján.
 - (1.3.) Az OTKT által előzetesen véleményezett vagy utólagosan elismert:
 - tudományos (hazai vagy nemzetközi) konferencián vagy szimpóziumon való részvétel. Értéke: tényleges nettó óraszám (előadás tartása esetén 30 p.). Az igazolást a tanfolyamvezető adja ki a szabályozás mellékletét képező beszámítási űrlap alapján;
 - egyházi és világi intézmények által meghirdetett és bizonyítvánnyal/tanúsítvánnyal záruló szakirányú továbbképzések, posztgraduális képzések.
 - (1.4.) Az OTKT által előzetesen véleményezett egyházmegyei tanulmányi napok a fenti beszámítási kritériumok szerint.

- (2) Továbbképzési kötelezettségének a lelkész részben eleget tehet tudományos és előzetesen lektorált szaktanulmány publikálásával. Értéke: Publikációként 10 pont.
- (3) Mentesül a továbbképzés kötelezettsége alól az a gyülekezeti lelképásztor, aki teológiai doktori fokozatot (PhD) szerez és aktívan vesz részt (előadások, publikációk által) a Doktorok Kollégiuma munkájában.
- (4) Egy ciklusra (6 év) mentesül a továbbképzés kötelezettsége alól,
 - (4.1.) aki a szervezett teológiai doktori képzésben vesz részt és a képzés abszolutóriummal zárul;
 - (4.2.) aki további felsőfokú képzésben diplomát, képesítést szerez és ezt a szakképesítését lelkészi munkájában közvetlenül hasznosítja, az OTKT véleményezése alapján.
- (5) Ideiglenesen mentesül a továbbképzés kötelezettsége alól a lelkész
 - (5.1.) a GYES vagy GYED ideje alatt. Amennyiben ez idő alatt mégis teljesíti továbbképzési kötelezettségét, a szüneteltetés időtartama beszámít a továbbképzés időszakába a megszerzett pontokkal együtt. További szakképesítés megszerzése az OTKT véleményezése alapján beszámítható;
 - (5.2.) a rendelkezési állomány ideje alatt. Szolgálatba lépés esetén a továbbképzést folytatni, illetve újra el kell kezdeni;
 - (5.3.) külföldi egyházi szolgálat ideje alatt;
 - (5.4.) külföldi ösztöndíjas tanulmányok ideje alatt (tanulmány beszámítható).
- (6) Nem ismerhető el lelkésztovábbképzésként a további munkavállalásra, alkalmazásra tekintő vagy egyházi tisztség betöltéséhez szükséges képzés, illetve szakképesítés (kivéve vallásstanári diploma megszerzése gyülekezeti lelkész esetén). Továbbá nem kerülhetnek a továbbképzés rendjében beszámításra a felsőoktatási tanulmányok ideje alatt előírt és megszerzett kreditpontok.
- (7) **Hitoktatást, illetve vallásoktatást rendszeresen végző gyülekezeti lelképásztor köteles egy ciklusra eső kötelezően megszerzendő továbbképzési pontjainak egy részét katechetikai, illetve valláspedagógiai területen megszerezni.**
- (8) **Az egy ciklusra eső továbbképzési pontoknak legfeljebb 1/3-a váltható ki olyan tanfolyamok és képzések által, amelyek nem teológiai jellegűek, de olyan ismereteket, illetve kompetenciákat közvetítenek, amelyek közvetlenül hasznosíthatóak a lelképásztori szolgálat terén (pszichológia, mentálhigiénia, szervezés- és vezetéselmélet, szociológia stb. területéről).**

4. § *Az OTKT feladata és működése*

- (1) Az OTKT szakmailag független testület. Üléseire tanácskozási joggal meghívást kap Zsinat Tanulmányi és Teológiai Bizottsága és a Doktorok Kollégiuma elnöksége.
- (2) Tagjai az egyházkerületek elnökségei által delegált, az egyházkerületekben a továbbképzés szervezésével és tanulmányi munkával megbízott munkatársak, egyházkerületenként 2 fő.
- (3) Az OTKT évente min. 2 alkalommal ülészik, ügyrendjét maga alakítja ki.
- (4) A bizottság minden év december 31-ig
 - (4.1.) véleményezi az egyházkerületek továbbképzési tervét és ennek alapján javasolja a tanfolyamok meghirdetését;
 - (4.2.) dönt a nem-egyházi vagy külföldi tanfolyamok elismeréséről;
 - (4.3.) elbírálja a beszámítási és mentesülésre irányuló kérelmeket;
 - (4.4.) véleményezi a nem egyházi szervezetek által kezdeményezett, illetve javasolt képzéseket és dönt azok befogadásáról;
 - (4.5.) a fentiek alapján javaslatot tesz az egyházkerületek elnökségeinek a továbbképzések meghirdetésére és az egyes továbbképzési formák elismerésére vagy azok pótlására az érintett lelkészek esetén;
 - (4.6.) javaslatot tesz központi támogatású, országos jellegű képzésekre.
- (5) Az OTKT minden év november 30-ig fogadja és december 31-ig véleményezi a képzési javaslatokat. A tárgyév január 31-ig közös programfűzetben hirdeti meg a képzéseket, tanfolyamokat és eljuttatja azt a lelképásztorokhoz.
- (6) Az OTKT figyelemmel kíséri, szükség szerint alakítja és közzéteszi a képzések tartalmi és minőségi kívánalmait.
- (7) Az OTKT adminisztrációs ügyeit a Zsinat Oktatási Iroda felsőoktatási és felnőttképzési referense végzi.

5. § *A képzés tartása*

- (8) Képzést hirdethet az a tudományos fokozattal és/vagy szakmai elismertséggel rendelkező református lelkész, teológiai tanár vagy egyéb szakember, akinek tanfolyam-javaslatát az OTKT az alábbi szempontrendszer szerint a fenti ütemezés alapján elfogadta.
- (9) Továbbképzési javaslat benyújtásához és akkreditáláshoz szükséges feltüntetni:
- az előadó/vezető neve, beosztása, tud. fokozata;
 - az tanfolyam címe;
 - a tanfolyam rövid, tematikus leírása és a javasolt szakirodalom feltüntetése (max. ½ oldal);
 - javasolt órakeret;
 - javasolt időpont;
 - részvételi létszám-meghatározás;
 - az előadó szakmai referenciáinak feltüntetése (a témában releváns publikációk és már megtartott képzések/tanfolyamok feltüntetése).
- (10) Az előadó/vezető a tanfolyam megtartásán túl köteles
- írásban, utólag értékelni a képzést (1-2 oldal);
 - igazolja a tényleges részvételt (csak a 2/3 arányban lehallgatott órák esetén fogadható el a képzés elvégzése, a ténylegesen lehallgatott nettó óraszám alapján);
 - gondoskodik a résztvevők képzést értékelő visszajelzéseinek (kiértékelő kérdőív) és esetleges témajavaslatainak begyűjtéséről;
 - jelentést tesz egyéb észrevételeiről;
 - a fent dokumentumokat a képzést követő 10 napon belül eljuttatja a területileg illetékes és őt a képzés megtartásával megbízó továbbképzés felelőséhez.

6. § *A továbbképzés szervezése*

- (1) A továbbképző tanfolyamokat a református egyház fenntartásában működő hittudományi karok/teológiai akadémiák vagy erre a célra létrehozott továbbképző intézetek, szervezik (továbbiakban: Szervező), amelyek gondoskodnak a tanfolyamok meghirdetéséről, a részvétel koordinálásáról, az előadók felkéréséről, a tanúsítványok kiállításáról, további az adminisztrációs feladatok ellátásáról. Továbbá végzik a más képzési formában vagy egyházkerületben szerzett továbbképzési pontok beszámítását előre rendszeresített és a képzés vezetőjének ellenjegyzésével ellátott beszámítási formanyomtatvány és az OTKT véleményezése alapján. A beszámított képzésekről a Szervező szintén igazolást/tanúsítványt állít ki.
- (2) Az egyes továbbképző tanfolyamok és képzési formák az egyházkerületek között átjárhatók és kölcsönösen elismerésre kerülnek.
- (3) Az így szerzett továbbképzési pontok (nettó óraszám) a saját egyházkerület továbbképzésért felelős intézeténél/testületénél beszámításra kerülnek, a képzőhely által kiállított igazolás alapján.

7. § *A továbbképzés finanszírozása*

- (1) A kötelező továbbképző program költségeinek önköltségi részét a résztvevő fizeti, de a gyülekezet, illetve a munkáltató átvállalhatja.
- (2) Az egyházkerületi támogatás mértékét az egyházkerület belső szabályzata írja le és éves költségvetésében biztosítja fedezetét (90pont/6év/fő).
- (3) Az egyházkerületi költségvetési támogatás mértékét
- az egyházkerület saját hatáskörben határozza meg, az egy főre jutó támogatás igénybevételére tekintettel (Pl. egy évben max. 2 tanfolyam);
 - más egyházkerület vagy képzőhely által hirdetett kurzus esetén anyagi támogatás a saját egyházkerületnél igényelhető;
 - egyházkerületi támogatás más egyházkerület vagy általa elismert képzőhely tanfolyamainak látogatása esetén évente max. 1 alkalommal vihető át, a saját képzések esetére előírt egyszeri támogatás mértékéig.

- (4) Az 3. § (1) (1.2.), (1.3.)-ban rögzített továbbképzési formák esetén egyedi elbírálás alapján egyházkerületi támogatás igényelhető, évente max. 1 alkalommal, a saját képzések esetére előírt egyszeri támogatás mértékéig. Intézményei lelkészek esetén a támogatás a munkáltató saját belső szabályozása alapján igényelhető, illetve folyósítható.
- (5) Nem vehető igénybe anyagi támogatás a továbbképzési kötelezettség 3. § (2) szerinti kiváltása vagy a továbbképzés alóli mentesülés esetén.
- (6) A továbbképzési ciklusra előírt kötelezettséget (90tvb.pont/6 év) meghaladó részvétel esetén minden költség a résztvevőt terhel.

8. § Számonkérés

- (1) Az egyházkerület elnöksége gondoskodik a lelkészek továbbképzésben való részvételének és nyilvántartásának ellenőrzéséről. Az Egyházkerületi Tanulmányi és Teológiai Bizottság legalább két évente áttekinti a lelkészek továbbképzésben való részvételét, mulasztás esetén javaslatot tesz a pótlás vagy a szankció módjára.
- (2) A továbbképző alkalmakon való részvétel számonkérését és nyilvántartását a püspöki hivatal végzi. A megszerzett tvb. pontokat a képzőhelyek/továbbképző intézetek által kiadott tanúsítványok alapján a hivatal rávezeti a lelkész törzskönyvi lapjára.
- (3) A továbbképzés elmulasztása kötelezettségmulasztásnak minősül. A továbbképzés beszámítását (pl. tisztségek vállalása, lelkészválasztás esetén), illetve a mulasztás szankcionálását a lelkészek jogállásáról szóló törvény szabályozza.

9. § Vegyes rendelkezések

- (1) Egy ciklus ideje alatt a tanulmányi kötelezettség nem váltható ki teljes egészében publikációk vagy beszámítás által. Legalább 1 tanfolyam elvégzése kötelező.
- (2) A továbbképzés ideiglenes szüneteltetését és annak indokát a lelkész előzetesen bejelenti a kerületileg illetékes, továbbképzésért közvetlenül felelős szervezőn/intézetben keresztül egyházkerület püspöki hivatala felé vagy munkáltatóján keresztül az egyházi felettes szervnél.
- (3) A 6 éves továbbképzési ciklus 2011. január 1-től lép életbe.

A ZSINAT HATÁROZATA A 2017. ÉVI TERVEZETT ÜNNEPSÉGEKRŐL SZÓLÓ BESZÁMOLÓ ELFOGADÁSÁRÓL

ZS. - 301/2013.04.25.

A Zsinat 2017. évi tervezett ünnepségekről szóló beszámolót elfogadja.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.
főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök, a Zsinat lelkészi elnöke

**A ZSINAT HATÁROZATA AZ MRE ÁLTAL ALAPÍTOTT ALAPÍTVÁNYOK
ALAPÍTÓ OKIRATÁNAK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL**

ZS. - 303/2013.04.25.

1. Zsinat elhatározza az MRE által alapított alapítványok alapító okiratának felülvizsgálatát és módosítását a vonatkozó hatályos állami törvénynek, a közhasznúsági szabályoknak való megfelelés érdekében.
2. Az így módosított okiratok aláírására felhatalmazza a Zsinat Elnökségét.

Budapest, 2013. április 25.

Dr. Huszár Pál s.k.

főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.

püspök, a Zsinat lelkeszi elnöke

Közlemény

A Tolnai Református Egyházmegye Bírósága a BEH 4/2012. számú határozatával a 2000. évi I. tv. 30§ k. pontja szerint vétkesnek mondta ki Tóth László Kristóf ősényi lekipásztort házassági kötelék felrható felbontásának fegyelmi vétségében. Ezért őt a Bíróság a hivatkozott törvény 31. § (1) bek. f.) pontja szerint tisztségtől való megfosztás fegyelmi büntetésre ítélte, valamint mellékbüntetésül 5 évre eltiltotta a választhatóságtól.

A határozat 2013. március 8. napján emelkedett jogerőre.

A közzététel a bíraskodásról szóló törvény 78. § (3) bekezdésén alapul.

Kiadja: a Magyarországi Református Egyház
Felelős kiadó: a Zsinat Elnöksége
Szerkeszti: a Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatala Jogi Osztálya
Felelős szerkesztő: a Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatala, Jogi Osztály vezetője
Szerkesztőség: H-1146 Budapest, Abonyi u. 21., Pf. 5 H-1440
Telefon: (+36 1) 460-0704, fax: (+36 1) 460-0705
E-mail: kozlony@reformatus.hu
www.reformatus.hu
Nyomda: Center-Print Kft., Debrecen
ISSN 0324-475X